

Wprowadzenie do Księgi Objawienia

Aleksandar Vuksanović

Spis treści

Słowo wstępne.....	1
1. Treść i cel (Rozdział 1).....	2
2. Wiadomości wspólnotowe (rozdziały 2-3).....	6
3. Ojciec i Syn (rozdziały 4-5).....	14
4. Sześć pieczęci (rozdział 6).....	19
5. Odkupieni z ucisku (rozdział 7).....	23
6. Sześć trąb (rozdziały 8-9).....	25
7. Otrzymuje księgę, dwóch świadków, siódmą trąbę (rozdziały 10-11).....	30
8. Kobieta, jej dziecko i smok (rozdziały 12-13).....	36
9. Baranek i jego własni, zapowiedź sądu (rozdziały 14-15).....	46
10. Siedem czasz gniewu (rozdział 16).....	51
11. Wielki Babilon i Bestia (rozdział 17).....	56
12. Upadek Babilonu (rozdział 18).....	61
13. Radość w niebie z powodu upadku Babilonu (rozdział 19).....	67
14. Związanie szatana, ostatni bunt, sąd nad światem (rozdział 20).....	71
15. Nowe Jeruzalem (rozdział 21).....	78
16. Ostateczne ostrzeżenie (Rozdział 22).....	84
17. Wycieczka: Światowe imperia w Księdze Daniela.....	89
18. Przegląd chronologiczny.....	92
19. Bibliografia.....	93

Przedmowa

"Urząd eschatologiczny jest zwykle zamknięty", powiedział teolog Ernst Troeltsch na początku ubiegłego wieku. Stwierdzenie to nadal odnosi się do wielu dzisiejszych kościołów.

Niewiele denominacji podjęło kwestie czasów ostatecznych i zajęło się tymi tematami, które zostały zepchnięte na dalszy plan przez tradycyjne kościoły.

Prawdopodobnie żadna księga w Biblii nie jest tak kontrowersyjna jak Księga Objawienia. Przyszłe prorocтва to fascynujący temat.

Przy interpretacji tej książki szczególnie ważne jest krytyczne przeanalizowanie tradycyjnych nauk kościelnych i pozwolenie Biblii mówić sama za siebie. Dwa tysiące lat historii kościoła również odcisnęło tu swoje piętno.

Historia Kościoła pełna jest obietnic dotyczących powrotu Mesjasza i tego, czego możemy spodziewać się w przyszłości.

Wierzący powinni mieć solidne zrozumienie wydarzeń czasów ostatecznych. Powinno to pomóc zharmonizować wszystkie poprzednie pisma biblijne i dać nam żywą nadzieję na przyszłe królestwo Boże.

Szczególną cechą tego dokumentu jest jego monoteistyczne podejście, któremu poświęcono niewiele uwagi, a które niewątpliwie rzuca nowe światło na wiele aspektów.

Niniejszy dokument nie gwarantuje kompletności ani dokładności. Zachęcamy czytelnika do głębszego zapoznania się z tematem.

Aleksandar Vuksanović, luty 2018 r.

1. Treść i cel (rozdział 1)

Objawienie Jezusa Chrystusa, które Bóg dał mu, aby pokazać swoim sługom, co wkrótce musi nastąpić; i posyłając swego anioła, pokazał to swojemu słudze Janowi, który dał świadectwo słowu Bożemu i świadectwu Jezusa Chrystusa, wszystkiemu, co widział. Błogosławieni ci, którzy czytają i ci, którzy słuchają słów proroctwa i zachowują to, co jest w nim napisane, bo czas jest bliski! (Objawienie 1:1-3)

Bóg Wszechmogący JHWH dał to objawienie Mesjaszowi. On z kolei przekazał je Janowi, aby zapisał je dla naśladowców Jezusa. Jan powołuje się na biblijny autorytet tych słów (*słowo JHWH i świadectwo Baranka* w Objawieniu 1: 2). Jest więc w zgodzie z prorokami Starego Testamentu. Chodzi o objawienie, które wierzący ma zachować. W przeciwieństwie do Jana, Danielowi nakazano zapieczętować te słowa.

A ty, Danielu, zamknij słowa i zapieczętuj księgę aż do czasu końca. Wielu będzie ją badać, a wiedza wzrośnie. (Daniela 12:4)

I rzekł do mnie: Nie pieczętuj słów proroctwa tej księgi; czas jest bliski. (Objawienie 22:10)

"Czas jest bliski" (greckie *kairos* engys) w Objawieniu 1:3 wskazuje na dzień Pański. Greckie słowo to nie *chronos* (czas, okres czasu), ale *kairos* (czas, określony czas, czas końca). Ten dzień jest zawsze "bliski" (Izajasza 13:6; Ezechiela 30:3; Joela 1:15; Obadiasza 1:15; Zachariasza 1:14). Oznacza to, że wydarzenia te nastąpią szybko, a kiedy się rozpoczną, zostaną szybko zakończone. Niebiański Ojciec JHWH stanowczo o tym zdecydował.

Usłyszałem bowiem zniszczenie i stanowczą decyzję Pana, Pana Zastępów, nad całą ziemią". (Izajasza 28:22b)

Wielki dzień JHWH jest bliski; jest bliski i bardzo się spieszy. (Zephaniah 1:14a)

On bowiem dopełnia sprawy i [skraca ją w sprawiedliwości, bo] Pan [JHWH] uczyni na ziemi rzecz skróconą". (Rzymian 9:28)

Według Objawienia 1:1; 1:4; 1:9; 22:8, autorem jest najprawdopodobniej Jan Ewangelista. Został on wygnany na wyspę Patmos przez rząd rzymski (Objawienie 1:9). Pisarze kościoła Euzebiusz, Ireneusz i Klemens potwierdzają jego autorstwo. Czas napisania może być około 90 AD, pod koniec panowania cesarza Domicjana.

Wiele niespełnionych proroczych prawd ze Starego Testamentu zostało połączonych i uzupełnionych w Objawieniu Jana.

Jana do siedmiu zgromadzeń, które są w Azji: Łaska wam i pokój od tego, który jest i który był, i który ma przyjść, i od siedmiu duchów, które są przed jego tronem, i od Jezusa Chrystusa, który jest świadkiem wiernym, pierworodnym z umarłych i księciem królów ziemi! Temu, który nas miłuje i obmył nas z grzechów naszych we krwi swojej, i uczynił nas królestwem, kapłanami Boga swego i Ojca: Jemu niech będzie chwała i moc na wieki wieków! Amen. Oto nadchodzi z obłokami i ujrzy Go wszelkie oko, nawet tych, którzy Go przebili, i będą Go opłakiwać wszystkie plemiona ziemi. Tak, amen. Jam jest Alfa i Omega, mówi Pan Bóg, który jest, który był i który ma przyjść, Wszzechmogący". (Objawienie 1:4-8)

W Objawieniu 1:8 (por. 1:4) Ojciec jest Alfą i Omegą oraz Wszzechmogącym Panem i Bogiem, "który nadchodzi". Wielu wierzy, że tylko Mesjasz przyjdzie, ale to nie jest prawda. Przybytek BOGA przychodzi do ludzkości (Objawienie 21:3). Ojciec pojawi się w trzeciej świątyni. Bóg będzie JHWH w Miejscu Najświętszym. JHWH jest tutaj (Ezechiela 48:35) i pozostanie na zawsze (Ezechiela 37:26-27). Niebiański Ojciec YHWH przyjdzie do nas ("ten, który przychodzi"), a nie my do Niego w niebie. Niestety, wiele kościołów mówi o tym, że wierzący idą "do nieba". Jest to błędne, ponieważ nikt nie idzie do nieba (Jana 3:13; 7:34; 8:21; 13:33; 1 Tymoteusza 6:16). Przywrócenie królestwa ma miejsce na ziemi. O to wierzący modlą się w żarliwym oczekiwaniu: "Przyjdź królestwo Twoje".

Pierworodny spośród umarłych oznacza prawo do panowania (Rdz 49:3-4; Ps 89:28). Nie jest to chronologiczne pierworództwo, ale jakościowe wywyższenie ponad wszystkich braci i siostry (Filipian 2:9a), z powodu Jego posłuszeństwa aż do śmierci (Filipian 2:8), którego nauczył się wcześniej (Hebrajczyków 5:8).

Tematem tej książki są zatem wydarzenia czasów ostatecznych, Dzień Pański 70 tydzień Daniela, a także powrót Chrystusa wraz z ustanowieniem Tysiącletniego Królestwa Ziemskiego. Jedynie podejście zorientowane na przyszłość pozwala na dosłowną interpretację zawartych w nim proroctw, biorąc pod uwagę prorocze pisma Starego i Nowego Testamentu (Daniela 7:19-27; 8:23-25; 9:24-27; Mateusza 24-25; 2 Tesaloniczan 2:1-12; Jeremiasza 23:5-8; 30:4-10; Rz 11:25-28; J 5:43; Zach 12:9-14; 8:23). W Objawieniu znajduje się około 350 bezpośrednich cytatów ze Starego Testamentu lub wyraźnych odniesień do tekstów Starego Testamentu. Solidne zrozumienie ksiąg Starego Testamentu jest zatem kluczowe dla interpretacji Objawienia.

Tytuł Wszechmogący (grecki *pantokrator*) nie jest nigdzie nadany Mesjaszowi. W Objawieniu 22:12-13 przemawia anioł ("on" z werseku 10), tak jak w Starym Testamencie anioł przemawia w zastępstwie Boga. Alfa i Omega w rozdziale 22:13, podobnie jak w Objawieniu 1:8 i 21:6, odnoszą się do Ojca JHWH, w imieniu którego przemawia anioł. Bóg Wszechmogący jest tym, który "przychodzi" w Objawieniu 1:8, a jego przyście jest również opisane w Objawieniu 21:2, po którym następuje boski tytuł w wersecie 22:13. Jezus jest mówcą dopiero od werseku 22:16.

Apostoł Jan "był w Duchu w dzień Pański" (Objawienie 1:10). Prorok doświadcza wyrwania ze swojego naturalnego życia do wyższych sfer duchowych, aby uzyskać wgląd w przyszłe wydarzenia.

Jan znał Mesjasza, a teraz zobaczył go jako wywyższonego Syna Człowieczego w sposób, który musiał być dla niego zupełnie nowy.¹ Był tak przerażony, że upadł do jego stóp jak martwy (Objawienie 1:17).

Ja, Jan, wasz brat i towarzysz w ucisku, królewskości i wytrwałości w Jezusie, byłem na wyspie zwanej Patmos dla słowa Bożego i świadectwa Jezusa. Byłem w Duchu w dzień Pański i usłyszałem za sobą donośny głos podobny do trąby, mówiący: "Napisz to, co widzisz, w księdze i wyślij do siedmiu zgromadzeń: do Efezu i do Smyrny, i do Pergamos, i do Tiatyry, i do Sardis, i do Filadelfii, i do Laodycei". I obróciłem się, aby ujrzeć głos, który do mnie mówił, a gdy się obróciłem, ujrzałem siedem złotych latarni, a pośrodku nich kogoś podobnego do Syna Człowieczego, odzianego w szatę sięgającą Jego stóp i przepasanego na piersiach złotym pasem; Głowa jego i włosy białe jak wełna biała, jak śnieg, a oczy jego jak płomień ognia, a stopy jego jak miedź lśniąca, jakby w piecu rozpalona, a głos jego jak szum wielu wód; (Obj. 1:9-15)

Mesjasz jest "pierwszym" spośród umarłych (Objawienie 1:5) i "ostatnim" Adamem (1 Koryntian 15:45-47). Porównanie z Wszechmocnym Bogiem YHWH w Izajasza 41:4; 44:6 i 48:12 jest bezpodstawne, ponieważ Bóg nie może umrzeć (1 Tymoteusza 6:16). Wtedy jedyny Bóg byłby martwy i ożyłby ponownie (Powtórzonego Prawa 4:39). Wielu w Biblii jest *pierwszych i ostatnich* (Mateusza 19:30; Marka 10:31; Łukasza 13:30).

¹ Widziałem w nocy wizję, a oto ktoś podobny do syna człowieczego przybył z obłokami nieba; i przyszedł do Starożytnego Dni i został przyprowadzony przed niego. (Daniela 7:13)

A w prawej ręce miał siedem gwiazd, a z jego ust wychodził ostry miecz obosieczny, a jego oblicze było jak słońce świecące w swojej sile. Gdy go ujrzałem, padłem do jego stóp jak martwy. Położył na mnie prawą rękę i rzekł: "Nie bój się! Jam jest Pierwszy i Ostatni, i Żyjący, i byłem umarty, a oto żyję na wieki wieków i mam klucze śmierci i Hadesu". (Objawienie 1:16-18)

Niebiański Ojciec JHWH dał Mesjaszowi władzę w niebie i na ziemi (Mt 28:18). Posiada on również klucze do królewskiego tronu Dawida (Objawienie 3:7).

Wersety te doskonale wyjaśniają tym, którzy są gotowi uwierzyć w to, co jest napisane, że Jezus będzie sprawował sąd w imieniu i na rzecz swojego Ojca.² W ten sposób trzyma w dłoni klucze śmierci.

Napisz teraz, co widziałeś, co jest i co będzie potem. Tajemnica siedmiu gwiazd, które widziałeś po mojej prawicy, i siedmiu złotych świeczników: siedem gwiazd to aniołowie siedmiu zgrupowań, a siedem świeczników to siedem zgrupowań. (Objawienie 1:19-20)

Objawienie jest podzielone na trzy części (Objawienie 1:19):

- Co widziałeś (Objawienie 1:9-20)
- Czym jest (Objawienie 2:1-3:22)
- Co stanie się później (Objawienie 4:1-22:21)

W Azji Mniejszej jest więcej niż siedem lokalnych kościołów. Każdy z tych siedmiu zborów otrzymuje list. Można założyć, że ma on również prorocze znaczenie dla wszystkich kościołów, ponieważ mówi: *co Duch mówi do zgrupowań!* (Obj. 2:7; 2:11; 2:17; 2:29; 3:6; 3:13; 3:22). Niektórzy interpretatorzy mówią również o siedmiu kolejnych okresach historii kościoła.

² *Albowiem i Ojciec nikogo nie sądzi, ale wszelki sąd dał Synowi (Jana 5:22) i dał mu władzę sądzienia, ponieważ jest Synem Człowieczym.* (Jana 5:27)

2. Komunikaty społecznościowe (rozdział 2- 3)

Rozdziały drugi i trzeci dotyczą sytuacji siedmiu lokalnych kościołów w Azji Mniejszej. Mesjasz ocenia każdy z tych kościołów i wypowiada słowo skruchy lub napomnienia. Wszystkie kościoły otrzymują pochwałę, tylko Laodycea otrzymuje jedynie naganę. Jednak Mesjasz zawsze wyraża swoją miłość (Objawienie 3:19) i nie mówi o gniewie do żadnego z kościołów. Smyrna i Filadelfia otrzymują jedynie pochwałę i słowo napomnienia. Niemniej jednak niedociągnięcia wymienione przez Mesjasza w poszczególnych kościołach nie straciły nic ze swojej aktualności w dzisiejszych czasach.

Wady w skrócie

- Efez - porzuciła swoją pierwszą miłość (2:4)
- Smyrna - Trudności z hipokrytami (2.9)
- Pergamum - posiadacz fałszywych nauk (2:14-15)
- Tyatyr - cierpienie z powodu skorumpowanych nauczycieli (2.20)
- Sardis - duchowo martwe (3,1)
- Filadelfia - trochę siły (3,8)
- Laodycea - duchowa letniość (3,16)

Pokuta powinna prowadzić do pokuty. Niepokutujący są napominani słowem groźby ("*a jeśli nie*" Łk 13:9). Groźące konsekwencje są wprowadzane słowami "*przyjdę na ciebie*" lub "*na ciebie*".

Nawet Filadelfia, najlepsza ze wszystkich, miała tylko "trochę siły". Ale uświadom sobie również, jakie wspaniałe błogosławieństwa Chrystus obiecuje wszystkim, którzy zwyciężą w swoim kościele.

Jeśli gminy przezwyciężą te niedociągnięcia, rezultat będzie następujący

- Efez - mają jeść z drzewa życia (2:7)
- Smyrna - nie zazną wtórej śmierci (2:11)
- Pergamos - będą jeść ukrytą manę (2:17)
- Thyatira - będą rządzić narodami (2:26)
- Sardis - mają być odziani w biel (3,5)
- Filadelfia - mają być filarami w świątyni Bożej (3:12).
- Laodycea - zasiądą z Chrystusem na Jego tronie (3:21)

Niemoralność seksualna i bałwochwalstwo były największymi pokusami siedmiu lokalnych kościołów. Konsekwencje są takie same jak w przypadku pijaństwa: wstyd, głupota i hańba (por. Objawienie 14:8).

Do anioła zgromadzenia w Efezie napisz: "To mówi Ten, który trzyma siedem gwiazd w swojej prawicy i który przechadza się między siedmioma złotymi latarniami: Znam twoje uczynki i twoją pracę, i twoją wytrwałość, i że nie możesz znieść zła; i wypróbowałeś tych, którzy nazywają siebie apostołami, a nimi nie są, i znalazłeś ich kłamcami; i wytrwałeś i znosiłeś dla mego imienia, i nie znużyłeś się. Ale mam to przeciwko tobie, że porzuciłeś swoją pierwszą miłość. Upamiętaj się więc, w czym upadłeś, nawróć się i czyń pierwsze uczynki, a jeśli nie, przyjdę do ciebie i usunę świecznik twój z jego miejsca, jeśli się nie nawrócisz. Ale wy macie to, że nienawidzicie uczynków nikolaitów, których i ja nienawidzę. Kto ma uszy, niechaj słucha, co Duch mówi do zborów. Temu, kto zwycięży, dam jeść z drzewa życia, które jest w raju Bożym. (Objawienie 2:1-7)

Testowanie fałszywych apostołów jest godne pochwały (2 Koryntian 11:3-4; 13-15; Galacjan 1:6-9; 1 Tesaloniczan 5:20-21; 1 Jana 4:1-3). Wszystko musi być testowane (1 Tesaloniczan 5:21) na podstawie Pisma Świętego. Dlatego wytrwali oni niezachwianie w czystym nauczaniu Mesjasza.

Nagana dotyczy porzucenia pierwszej miłości. Ale czym jest ta pierwsza miłość? Niektórzy tłumacze interpretują ją jako zaniedbaną troskę o biednych. Inni znów wskazują na Pana Jezusa, a tym samym na miłość do oblubieńca. Prawdopodobnie odpowiedź znajdziemy w Księdze ^{Ezechiela}3.

Wielu zwróciło się ku pogańskim ideom bogów, tak wtedy, jak i teraz (Dzieje Apostolskie 14:11-15). Na przełomie wieków działał żydowski filozof Filon, który przekształcił biblijny Logos (Ps 33:6; J 1:3) w mityczną istotę pośrednią. Biblijne koncepcje mogą brzmieć po chrześcijańsku, a jednak być jedynie wynikiem filozoficznej mądrości, a nie Chrystusa (Kol 2:8; por. Prz 14:12). Biblijny monoteizm został porzucony i w ten sposób postulowano wiarę bez ojca. Zapomniano o niebiańskim Ojcu (Powtórzonego Prawa 6:12; Sędziów 3:7; 1 Samuela 12:9; Izajasza 51:13; Jeremiasza 3:21; Ezechiela 23:25; Ozeasza 2:13). Zapomnieli o JHWH i zaufali kłamstwu (Jeremiasza 13:25).

Niektórzy wczesni pisarze kościelni wspominają o nikolaitach. Ireneusz krótko opisuje ich jako prowadzących rozwiązłe życie, cudzołożących i uczestniczących w

³ *I przeszedłem obok ciebie i ujrzałem cię, a oto twoje dni były dniami miłości; i rozpostarłem nad tobą moją spódnicę i zakryłem twoją nagość; i przysiągłem ci i zawarłem z tobą przymierze, mówi Pan JHWH, i stałeś się moim. (Ezechiela 16:8) I we wszystkich swoich obrzydliwościach i wszeteczeństwach nie pamiętałeś dni swojej młodości, kiedy byłeś nagi i nagi, wijąc się we krwi. (Ezechiela 16:22)*

Pogańskie ofiary nie są niczym złym.⁴ Wiktoryn z Poetovio również donosi, że jedli mięso składane w ofierze bożkom.⁵ Mesjasz nakarmi tych, którzy zwyciężą w raj. Ezechiel z a p o w i a d a ten raj w przyszłości⁶.

A do anioła zgromadzenia w Smyrnie napisz: "To mówi pierwszy i ostatni, który umarł i ożył: Znam ucisk twój i ubóstwo twoje, i bluźnierstwo tych, którzy mówią, że są Żydami, a nimi nie są, lecz są synagogą szatana. Nie bój się tego, co będziesz cierpieć. Oto diabeł wtrąci niektórych z was do więzienia, abyście zostali poddani próbie, i będziecie mieli ucisk przez dziesięć dni. Bądź wierny do końca, a dam ci koronę życia. Kto ma uszy, niechaj słucha, co Duch mówi do zborów! Kto zwycięży, nie będzie skrzywdzony przez drugą śmierć.
(Objawienie 2:8-11)

Oprócz prześladowań, członkowie kościoła cierpieli z powodu ubóstwa. Mimo to byli bogaci w obietnice Chrystusa (2 Koryntian 6:10; Jakuba 2:5).

Kim są ci, którzy są z synagogi szatana i mówią, że są Żydami, podczas gdy nimi nie są? W prowincji Azji istniała wpływowa społeczność żydowska. Całkiem możliwe, że istniała wrogość między Żydami a chrześcijanami. Synagoga szatana to przesadne sformułowanie skierowane do tych, którzy nie przyjęli Mesjasza.

Czy można je dziś interpretować jako odnoszące się do ruchu Hebrajskiego Korzenia? Fałszywych Żydów, przed którymi Paweł ostrzegał Galatów. Wierzyli oni w Mesjasza, ale musieli również coś z tym zrobić, a mianowicie przestrzegać przykazań i zakazów Synaju. Z drugiej strony oznaczało to, że krew Mesjasza nie była wystarczająca, aby być sprawiedliwym przed Bogiem. Wymaga ona czegoś jeszcze. W rzeczywistości oznacza to nic innego jak to, że zbawienie przez Chrystusa nie jest wystarczające. Jest to fałszywa nauka, która nie pochodzi od Boga, ale w rzeczywistości jest kłamstwem szatana. Nie rozumieją oni, że jesteśmy pod prawem Chrystusa, a nie pod prawem Mojżesza. Przykazania Mesjasza przynoszą wieczne zbawienie (List do Hebrajczyków 5:9). Mojżesz mówi nam, abyśmy słuchali Mesjasza (Pwt 18:15).

Kościół ten nie został zganiony. Bolesne doświadczenia zachęciły wierzących w Smyrnie do pozostania czystymi w wierze i sposobie życia. Została im obiecana korona żywota. Jest to nagroda za ich przykładne życie w uświęceniu i wierności aż do śmierci.

⁴Przeciw herezjom, rozdział 26: Cerynt, ebionici i nikolaici

⁵Św. Wiktoryn z Pettau, Komentarz do Apokalipsy 2. I.

⁶Ta ziemia, która była opuszczona, stała się jak ogród Eden, a opuszczone, zrujnowane i zniszczone miasta są ufortyfikowane i zamieszkane (Ezechiela 36:35).

A do anioła zgromadzenia w Pergamos napisz: "Tak mówi ten, który ma ostry miecz obosieczny: Wiem, gdzie mieszkanie, gdzie jest tron szatana; a trzymacie się mocno mego imienia i nie zaparliście się mojej wiary, nawet za dni, gdy Antypas był moim wiernym świadkiem, który został zamordowany wśród was, gdzie mieszka szatan. Ale mam kilka rzeczy przeciwko tobie, że masz tam tych, którzy trzymają się nauki Balaama, który nauczył Balaka, aby postawił obrazę przed synami Izraela, aby jedli rzeczy poświęcone bożkom i popełniali cudzołóstwo. W ten sam sposób postępują również ci, którzy trzymają się nauki nikolaitów. Pokutujcie teraz, a jeśli nie, to wkrótce przyjdę do was i wypowiem im wojnę mieczem moich ust. Kto ma uszy, niechaj słucha, co Duch mówi do zborów. Temu, kto zwycięży, dam ukrytą mannę i dam mu biały kamień, a na kamieniu wypisane nowe imię, którego nikt nie zna oprócz tych, którzy je otrzymają. (Objawienie 2:12-17)

Pergamon był miastem pogańskich bogów, gdzie czczono Atenę, Asklepiosa, Dionizosa i Zeusa. "Tron szatana" może odnosić się do wielkiej świątyni Asklepiosa. Podobnie jak Efez i Smyrna, Pergamon był również bogatym miastem. Duchowy klimat był bardzo nieodpowiedni dla wierzących naśladowców Mesjasza. Pomimo bałwochwalczego otoczenia, trzymali się oni swojej wiary, tak jak męczennik Antypas.

Byli wśród nich wierzący, którzy wyznawali nauki Balaama i nikolaitów. Jasnowidz Balaam doradzał królowi Balakowi zawieranie mieszanych małżeństw z pogańskimi kobietami (Liczba 22-32; 31:15-16). Kobiety te wносиły bałwochwalstwo do małżeństwa (por. 1 Krl 11:1-13), co oznaczało, że nie chodziły już z niebiańskim Ojcem. Kontakty społeczne z ludnością pogańską mogły prowadzić do odwrócenia się od czystej wiary biblijnej. Nawet mięso na targu było często wcześniej ofiarowane bożkom (por. 1 Koryntian 8). Stąd napomnienie Pawła: *Uciekajcie przed bałwochwalstwem* (1 Koryntian 10:20). *Ukryta manna* może odnosić się do Mesjasza, który jest chlebem żywym. Doskonała społeczność z Mesjaszem. *Nowe imię* odnosi się do nadchodzącego królestwa Bożego. Zmiana imienia, jako znak odnowy, występuje w Biblii (Abraham: Rdz 17:5; Jakub: Rdz 32:29; uczniowie: Mk 3:16; J 1:42).

A do anioła zgromadzenia w Tiatyrze napisz: "To mówi Syn Boży, który ma oczy jak płomień ognia, a stopy jak lśniąca miedź: Znam wasze uczynki i waszą miłość, i waszą wiarę, i waszą służbę, i waszą wytrwałość, i wiem, że ostatnie wasze uczynki przewyższają pierwsze. Ale znam cię, że tolerujesz kobietę Jezabel, która nazywa siebie prorokinią.

i naucza i uwodzi moje sługi, aby popełniali cudzołóstwo i jedli rzeczy ofiarowane bożkom. Dałem jej czas na pokutę, a ona nie żałuje swego cudzołóstwa. Oto wrzucę ją do łoża, a tych, którzy z nią cudzołożą, w wielki ucisk, jeśli nie będą żałować swoich czynów. I wydam na śmierć jej dzieci, a wszystkie zbory poznają, że Ja jestem tym, który bada serca i dusze, i oddam wam każdemu według uczynków waszych. Ale do was mówię, do reszty, która jest w Tiatyrze, tyłu, którzy nie mają tej nauki, którzy nie rozpoznali głębokości Sa-tan, jak mówią: Nie rzucam na was żadnego innego ciężaru; ale to, co macie, trzymajcie mocno, aż przyjdę. A kto zwycięży i zachowa aż do końca dzieła moje, temu dam władzę nad narodami, i będzie je bił laską żelazną, jak się tłucze naczynia garncarskie, tak jak Ja otrzymałem od Ojca mego, i dam mu gwiazdę poranną. Kto ma uszy, niechaj słucha, co Duch mówi do zborów! (Objawienie 2:18-29)

Kościół ten jest chwalony za swoją miłość, wiarę, służbę i cierpliwość. Wierzący w Tiatyrze robili nawet coraz więcej, w przeciwieństwie do wierzących w Efezie, którzy zwlekali ze swoją służbą.

Wiele pogańskich religii charakteryzuje się bałwochwalczymi ofiarami i cudzołóstwem. Samozwańcza prorokini Jezebel przypomina żonę Achaba, która uwodziła ludzi do nieczystości seksualnej i bałwochwalstwa (1 Krl 16:31-33). Ci, którzy podążają za uwodzicielką, popadną w wielkie kłopoty. Powinno to być ostrzeżeniem dla wszystkich kościołów.

Reszta, która nie ugnie się przed nauczaniem Jezebel, ma trzymać się swojej wiary. Nagrodą jest władza panowania nad narodami.

A aniołowi zboru w Sardis napisz: To mówi Ten, który ma siedem Duchów Bożych i siedem gwiazd: Znam uczynki twoje, że masz imię, które żyjesz, a umarłeś. Bądź czujny i wzmocnij resztę, która umrze, bo nie znalazłem twoich dzieł kompletnych przed moim Bogiem. Pamiętaj więc, co otrzymałeś i usłyszałeś, i zachowaj to, i nawróć się. Jeśli nie będziesz czuwał, przyjdę na ciebie jak złodziej i nie będziesz wiedział, o której godzinie cię nawiedzę. Ale masz kilka imion w Sardis, którzy nie splugawili swoich szat, i będą chodzić ze mną w bieli, bo są godni. Kto zwycięży, będzie przyodziany w białe szaty i nie wymażę jego imienia z księgi życia, i wyznam jego imię przede Mną.

Ojca i przed jego aniołami. Kto ma uszy, niechaj słucha, co Duch mówi do zborów! (Objawienie 3:1-6)

Sardis było domem dla dużej świątyni Artemidy, a zatem było także centrum religii pogańskich. Mesjasz powiedział, że kongregacja była uważana za wzorowy kościół, ale za fasadą rozpadała się.⁷ Wewnątrz wydawało się, że umarli. Ich uczynki nie były postrzegane jako doskonałe przed JHWH, Bogiem Mesjasza. Nie wypełniali swoich zobowiązań. Chrystus wywołuje ich z duchowego snu, mają się obudzić i wzmocnić resztę.

Podczas gdy kościół umierał, Mesjasz wciąż znał resztkę, której szaty nie zostały splugawione. Nie zostaną oni wymazani z księgi życia. Osoba, która naprawdę narodziła się na nowo, również pozostaje w tym stanie (Jana 5:24; 6:35-37, 39; 10:28-29). Chodzi tu o tych, którzy jedynie zakosztowali zbawienia (por. Hebrajczyków 6:4-6).

A do anioła zgromadzenia w Filadelfii napisz: "To mówi Święty, Prawdziwy, który ma klucz Dawida, który otwiera, a nikt nie zamknie, i zamyka, a nikt nie otworzy: Znam uczynki twoje. Oto dałem przed tobą otwarte drzwi, których nikt nie jest w stanie zamknąć, bo masz trochę siły i zachowałeś moje słowo, i nie zaparłeś się mojego imienia. Oto Ja wypuszczam z synagogi szatana tych, którzy mówią, że są Żydami, a nimi nie są, lecz kłamią; oto zmuszę ich, aby przyszli i pokłonili się u twoich stóp, i uznali, że cię umiłowałem. Ponieważ zachowałeś słowo mojej wytrwałości, zachowam cię także od godziny pokuszenia, która przyjdzie na cały świat, aby wypróbować tych, którzy mieszkają na ziemi. Wkrótce przyjdę; trzymajcie się mocno tego, co macie, aby nikt nie wziął waszej korony! Tego, który zwycięży, uczynię filarem w świątyni Boga mego i już z niej nie wyjdzie, i wypiszę na nim imię Boga mego i nazwę miasta Boga mego, nowego Jeruzalem, które zstępuje z nieba od Boga mego, i moje nowe imię. Kto ma uszy, niechaj słucha, co Duch mówi do zborów! (Objawienie 3:7-13)

⁷ *Biada wam, uczeni w Piśmie i faryzeusze, obłudnicy, bo jesteście jak groby pobielane, które na zewnątrz wyglądają pięknie, ale wewnątrz są pełne kości umarłych i wszelkiej nieczystości. Tak więc i wy możecie wydawać się ludziom sprawiedliwi na zewnątrz, ale wewnątrz jesteście pełni obłudy i bezprawia".* (Mateusza 23:27-28)

Prawdziwy Mesjasz zasiądzie na królewskim tronie Dawida w Jerozolimie, tak jak klucz do domu Dawida trafił do Eliakima. Mesjasz będzie naszym wiecznym politycznym ojcem (wiecznym ojcem por. Izajasza 9:5), podczas gdy Eliakim był politycznym ojcem Judy tylko przez pewien ^{czas}⁸.

Chrystus nie gani kościoła, ale ma tylko niewielką moc. Dotrzymali słowa i nie zaparli się Go. Najwyraźniej w regionie istniała społeczność żydowska, która wywierała na nich presję, by zaparli się Mesjasza. Tutaj znajdujemy zapowiedź nawrócenia Żydów, którzy padną na kolana u stóp przywódcy kościoła. Filadelfia ma wytrwać, aby w nagrodę otrzymać koronę. Zostaną uznani za filary, jak Jakub, Kefas i Jan (Galacjan 2:9; 1 Tymoteusza 3:15).

W zaledwie jednym rozdziale Mesjasz czterokrotnie mówi o swoim Bogu. Jego pozycja w stosunku do *jedyne go prawdziwego Boga* JHWH (J 17:3) nie zmieniła się nawet po jego wniebowstąpieniu.

A do anioła zgromadzenia w Laodycei napisz: "To mówi Amen, świadek wierny i prawdziwy, początek stworzenia Bożego: Znam uczynki twoje, że nie jesteś ani zimny, ani gorący. O, żebyście byli zimni albo gorący! Dlatego, ponieważ jesteś letni i ani zimny, ani gorący, wypłuję cię z moich ust. Ponieważ mówisz: "Jestem bogaty i stałem się bogaty i niczego nie potrzebuję, a nie wiesz, że jesteś nędzny i nieszczęśliwy, biedny, ślepy i nagi. Radzę ci, abys kupił u mnie złota oczyszczonego w ogniu, abys się wzbogacił, i białych szat, abys był przyodziany i aby nie ujawniła się hańba twojej nagości, i maści do namaszczenia twoich oczu, abys przejrzał. Ganię i karczę tyłu, ilu kocham. Bądź teraz pilny i pokutuj! Oto stoję u drzwi i kołaczę; jeśli kto posłyszysz mój głos i drzwi otworzy, wejdę do niego i będę z nim wieczerzał, a on ze Mną. Temu, kto zwycięży, dam zasiąść ze Mną na moim tronie, tak jak i Ja zwyciężyłem i zasiadłem z moim Ojcem na Jego tronie. Kto ma uszy, niechaj słucha, co Duch mówi do zborów! (Objawienie 3:14-22)

⁸ I stanie się w owym dniu, że **powołam** mego sługę **Eliakima**, syna Hilkiasza. I przyoblekę go twoją szatą i przepaszę go twoim pasem, i **włożę w jego rękę** twoje **panowanie**; i będzie **ojcem** dla mieszkańców Jerozolimy i dla domu Judy. I włożę **klucz domu Dawida** na jego [Eliakima] ramię; i otworzy, a nikt nie zamknie, i zamknie, a nikt nie otworzy". (Izajasza 22:20-22)

Wyrażenie "*pierworodny wszelkiego stworzenia*" (greckie *protokos*), użyte tutaj w odniesieniu do Mesjasza, odnosi się do pierwszeństwa w Jego pozycji, a nie w Jego pochodzeniu. Znaczenie to jasno wynika z Psalmu 89:27: *Tak też uczynię go pierworodnym, najwyższym z królów ziemi*. Uznany na całym świecie Słownik Stronga podaje (nr 4416.2 *protokos*): Pierworodny, a nie pierworodny. Opisuje jego wyższość w jego pozycji (Wyjścia 4:22; Powtórzonego Prawa 21:16-17).

Laodycea była bogatym miastem. Kościół nie otrzymał ani słowa pochwały. Duchowa letniość kościoła była zadowolona z jego materialnego bogactwa, ale była duchowo uboga. Zdawali się być nadmiernie związani z kupcami miasta. Jezus *jest* tutaj *kupcem* i oferuje *swoje towary*: *Kup ode mnie*, mówi. Kościół powinien być gorliwy i pokutować. Przypomina to niektóre współczesne kościoły, w których wspaniała oprawa zastąpiła wartości duchowe (duchowy pragmatyzm).

Jeśli zwyciężą, zasiądą z nim na jego królewskim tronie Dawida w Jerozolimie, tak jak Jezusowi pozwolono zasiąść z nim na tronie Ojca w niebie. Będzie społeczność stołu i społeczność tronu z Mesjaszem.

3. Ojciec i Syn (Rozdział 4-5)

Jesteśmy teraz w trzeciej i ostatniej części Objawienia. Wizja Jana opisuje, *co musi się wydarzyć później* (Objawienie 4:1). Wydarzenia z rozdziałów 4-22 dotyczą przyszłości. Scena przenosi się z ziemi do nieba (Objawienie 4:1).

Potem spojrzałem, a oto otworzyły się drzwi w niebie i pierwszy głos, który usłyszałem, mówiący do mnie jak trąba, powiedział: "Podejdź tutaj, a pokażę ci, co się potem stanie". Natychmiast znalazłem się w Duchu, a oto tron był ustawiony w niebie, a na tronie siedział jeden. A ten, który tam siedział, podobny był z wyglądu do kamienia jaspisowego i sardyjskiego, a wokół tronu była tęcza, podobna z wyglądu do szmaragdu". (Objawienie 4:1-3)

Jeden siedzi na niebiańskim tronie, a mianowicie niebiański Ojciec. Widziałem *JHWH siedzącego na swoim tronie*" (1 Krl 22:19). *Tak mówi JHWH: Niebo jest moim tronem* (Izajasza 66:1).

Jan unika antropomorficznych szczegółów. Bóg YHWH jest porównywany do szczególnie cennych kamieni szlachetnych. Jaspis może oznaczać czystość Boga, krwistoczerwony sardius - gniew, a szmaragd - miłosierdzie. Nie wspomina się o kształcie ani formie. YHWH jest osobowy, ale nieskończony. Odziewa się w niedostępną światłość (1 Tym 6:16), a psalmista mówi, że światłość jest szatą Boga (Ps 104:2). Ezechiel widział podobną wizję ^{Boga⁹}.

A wokół tronu były dwadzieścia cztery trony, a na tronach siedziało dwudziestu czterech starszych odzianych w białe szaty, a na ich głowach były korony ze złota". (Objawienie 4:4)

Wokół tronu Boga znajdowały się 24 trony. Czy są to istoty ludzkie czy niebiańskie? Jak powiedział Jezus: *"I nikt nie wstąpił do nieba"* (Jana 3:13a). W niebie jest tylko jedna osoba, Mesjasz. Wszyscy zmarli święci śpią

⁹ *spojrzałem, a oto wicher przyszedł z północy, wielki obłok i ogień spleciony, i jasność wokół niego; a od środka, od środka ognia, świecił jak wygląd błyszczącego metalu. (Ezechiela 1:4) I ujrzałem, jak wygląda lśniący metal, jak wygląda ogień w jego wnętrzu dookoła; od jego leżdzi w górę i od jego leżdzi w dół widziałem jak wygląd ognia; a blask był wokół niego. Jak wygląd łuku, który jest w chmurze w deszczowy dzień, tak wyglądał blask dookoła. Taki był wygląd obrazu chwały JHWH. - A gdy to ujrzałem, upadłem na twarz i usłyszałem głos mówiącego".* (Ezechiela 1:27-28)

czekając na zmartwychwstanie umarłych. Nikt nie otrzymał obietnic (Hebrajczyków 11:13). W Objawieniu 5:8-10 widzimy 24 starszych śpiewających nową pieśń o odkupionych. Możemy z tego wywnioskować, że ci starsi są aniołami. Mogli oni również tworzyć boską radę (1 Krl 22:19), która była obecna przy stworzeniu ludzkości ("uczynimy człowieka" Rdz 1:26).

A z tronu wychodziły błyskawice, głosy i grzmoty, a przed tronem płonęło siedem lamp ognistych, które są siedmioma Duchami Bożymi". (Objawienie 4:5)

Siedem Duchów Bożych (Objawienie 1:4) to siedmiorakie dary Ducha. Spoczną one na Mesjaszu (Objawienie 3:1). Moc niebiańskiego Ojca jest objawiona w Księdze Izajasza (11:2) jako:

1. Duch YHWH
2. duch mądrości
3. duch zrozumienia
4. duch Rady
5. duch mocy
6. Duch wiedzy
7. Duch bojaźni JHWH

A przed tronem jak morze szklane, jak kryształ; a w środku tronu i wokół tronu cztery żywe stworzenia, pełne oczu z przodu i z tyłu. A pierwsze żywe stworzenie było jak lew, a drugie żywe stworzenie było jak cielę, a trzecie żywe stworzenie miało twarz człowieka, a czwarte żywe stworzenie było jak latający orzeł. A cztery istoty żywe miały po sześć skrzydeł i były pełne oczu dokoła i wewnątrz, i nie przestawały powtarzać dniem i nocą: Święty, święty, święty, Pan Bóg Wszechmogący, który był, który jest i który ma przyjść! (Objawienie 4:6-8)

W Księdze Ezechiela znajdujemy cztery żywe istoty, które są wyraźnie opisane jako cherubini (Ezechiela 10:20). Są to niebiańskie istoty, których miejsce znajduje się wokół tronu Boga, którego strzegą (Enoch 71:7). Te cztery niebiańskie istoty mogą symbolizować chwałę (lew), siłę (młody byk), mądrość (człowiek) i szybkość (orzeł). Zwierzęta uosabiają wielkość, piękno i siłę natury, w której rozpoznajemy chwałę Boga. Wraz z człowiekiem i aniołami, całe stworzenie wychwała i wielbi ^{Boga}¹⁰.

¹⁰ *Niebiosa głoszą chwałę Boga (Psalm 19: 1a) Chwalcie JHWH, wszystkie Jego dzieła, na każdym miejscu Jego panowania!* (Psalm 103:22a)

Jeden siedzi na tronie, a tym jednym jest niebiański Ojciec JHWH. Tutaj ponownie znajdujemy określenie "*który był, który jest i który ma przyjść!*". (Objawienie 3:8 por. Objawienie 1:4-5+8). Tytuł "Wszchemogący" (grecki *pantokrator*) jest również stosowany tylko do niebiańskiego Ojca.

A gdy żywe stworzenia oddadzą chwałę i cześć, i dziękczynienie temu, który siedzi na tronie i żyje na wieki wieków, wtedy czterej i dwudziestu starszych upadnie przed tym, który siedzi na tronie, i oddadzą pokłon temu, który żyje na wieki wieków, i zrzucą swe korony przed tronem, mówiąc: Godzien jesteś, Panie nasz i Boże nasz, otrzymać chwałę i cześć, i moc, boś Ty stworzył wszystko, a z woli Twojej było i zostało stworzone. (Objawienie 4:9-11)

Dwadzieścia cztery najstarsze niebiańskie istoty również czczą Ojca. Nie twierdzą, że dziękują za własne zbawienie. Zamiast "my" wolą "oni". Istnieje wiele spekulacji na temat liczby 24. Jest to po prostu grupa aniołów w niebiańskim otoczeniu tronu Boga. Aniołowie są również określane jako starsi (por. Izajasza 24:23). Zrzucają swoje korony w geście całkowitego poddania się niebiańskiemu Ojcu, ponieważ to On jest godzien odebrać chwałę, moc i zaszczyt. Ostatni werset ponownie wyjaśnia, że chodzi tylko o Ojca JHWH, ponieważ tylko On stworzył wszystko (por. Iz 44:24; 45:11-12; 45:18; 66:1-3).

I ujrzałem zwój leżący po prawej ręce siedzącego na tronie. Był on zapisany wewnątrz i na zewnątrz i zapieczętowany siedmioma pieczęciami. (Objawienie 5:1)

Zwój w rękę JHWH jest zapisany po obu stronach.¹¹ Napis po obu stronach może wskazywać, że zawiera on wiele informacji. Boskie decyzje dotyczące Dnia Ostatecznego. Niebiański Ojciec jest poza czasem, więc sąd pochodzi z wieczności.

Wtedy ujrzałem potężnego anioła, który zawołał donośnym głosem: "Kto jest godzien otworzyć księgę? Kto ma prawo złamać pieczęcie?". Ale w całym niebie, na ziemi, a nawet pod ziemią nie było nikogo, kto mógłby otworzyć księgę i zajrzeć do jej wnętrza. Nie było nikogo, kto byłby godny otworzyć księgę i zajrzeć do jej wnętrza.

¹¹ *spojrzałem, a oto ręka była wyciągnięta ku mnie; a oto był w niej zwój. I rozłożył go przede mną, a był napisany z przodu i z tyłu; i były na nim napisane lamente, westchnienia i biada.* (Ezechiela 2:9-10)

zobaczyć, co tam jest napisane. Dlatego tak bardzo płakałem. Wtedy jeden ze starszych powiedział do mnie: "Nie płacz! Jeden z nich wygrał. To Lew z plemienia Judy, potomek, który wyrósł z podkładki Dawida. On złamie siedem pieczęci i otworzy księgę". (Objawienie 5:2-5)

Nikt nie jest godny, ani aniołowie w niebie, ani na ziemi, ani, oczywiście, żadna martwa osoba pod ziemią. Nikt nie jest w stanie sprostać temu zadaniu. Ale Jan dowiaduje się, że jest to Lew z plemienia Judy (por. Księga Rodzaju 49:8-9), potomek Dawida (por. Księga Izajasza 4:2; 11:10; Księga Jeremiasza 23:5; 33:5; Księga Zachariasza 3:8; 6,12).

Siedem pieczęci było zwyczajem w rzymskich dokumentach prawnych. Teraz musiały one zostać otwarte w sądzie. Mesjasz jest najwyższym sędzią i dlatego został upoważniony do otwarcia pieczęci. Władza ta została mu przekazana przez Ojca ^{Niebieskiego}¹².

Księga Henocha zawiera apokaliptyczne opisy z typowego żydowskiego sposobu myślenia. Enoch twierdzi, że zna tajemnice świętych. Archanioł Uriel ogłasza mu to.¹³ Teraz Baranek wkracza na scenę i jest w centrum uwagi.

I ujrzałem pośrodku tronu i czterech istot żywych, i pośrodku starszych Baranka stojącego jak zabity, mającego siedem rogów i siedmioro oczu, którymi jest siedem Duchów Bożych posłanych nad całą ziemią. I przyszedł [Jesua] i wziął księgę z prawej ręki tego [JHWH], który siedział na tronie. A gdy wziął księgę, cztery istoty żywe i dwudziestu czterech starszych upadło przed Barankiem, każdy mając harfę i złote czasze pełne kadzidła, które są modlitwami świętych". (Objawienie 5:6-8)

Sądy, które zostaną przeprowadzone w czasie wielkiego ucisku, są zapisane w tej księdze. Baranek gładzi grzech świata (por.

¹² Ponieważ wyznaczył dzień, w którym będzie sądził świat w sprawiedliwości przez człowieka [Jeszę], którego wyznaczył, i dał tego dowód wszystkim, wzbudzając Go z martwych. (Dzieje Apostolskie 17:31)

¹³ I rzekł do mnie: "Spójrz, Enochu, na te niebiańskie tablice i przeczytaj, co jest na nich napisane, i zanotuj wszystko. I spojrzałem na niebiańskie tablice i przeczytałem wszystko, co było na nich napisane, i zapamiętałem wszystko, i przeczytałem księgę wszystkich dzieł ludzkich i wszystkich urodzonych na ziemi aż do najodleglejszych zakątków ziemi. (Enoch 81:1-2) I zobaczyłem w niej napisane, że pokolenie po pokoleniu będzie popełniać nieprawość, aż powstanie sprawiedliwe pokolenie i nieprawość zostanie wymazana, a grzech zniknie z ziemi i pojawią się na niej wszystkie dobre rzeczy. (Enoch 107:1)

Jana 1:29; Izajasza 53:7), ponieważ jest bez skazy i bez zmyy (1 Piotra 1:19). Baranek, który został uznany za godnego, został wyznaczony przez niebiańskiego Ojca za swoje posłuszeństwo aż do śmierci nad całym stworzeniem (por. List do Filipian 2:9).

Baranek ma siedem rogów, które są znakami mocy (por. Pwt 23:22; Pwt 33:17; 1 Król 22:11; Ps 75:5). Siedem oczu reprezentuje siedem duchów Bożych (Zachariasza 3:9; 4:10). Dlatego Mesjasz może powiedzieć, że jest z nami każdego dnia (Mt 28:20), poprzez ducha ojcowskiego, którego otrzymali również uczniowie Jezusa (Dz 1:8).

Cztery żywe stworzenia i dwudziestu czterech starszych padają przed Barankiem i oddają mu hołd. "Pokłon" jest formą pokłonu, którą znamy również od innych przedstawicieli Boga (1 Kronik 29:20).

I śpiewają nową pieśń: "Godzien jesteś wziąć księgę i otworzyć jej pieczęcie, bo zostałeś zabity i nabyty dla Boga przez swoją krew z każdego plemienia i języka, i ludu, i narodu, i uczyniłeś ich królami i kapłanami dla naszego Boga, i będą panować nad ziemią! I spojrziałem, i usłyszałem głos wielu aniołów wokół tronu i wokół istot żywych, i starszych, a liczba ich wynosiła dziesiątki tysięcy razy dziesiątki tysięcy i tysiące razy tysiące, mówiących donośnym głosem: Godzien jest Baranek zabity otrzymać moc i bogactwo, i mądrość, i siłę, i cześć, i chwałę, i błogosławieństwo. I usłyszałem wszelkie stworzenie, które jest w niebie i na ziemi, i pod ziemią, i na morzu, i na tym wszystkim, co w nich jest, mówiące: Temu, który siedzi na tronie, i Barankowi, błogosławieństwo i cześć, i chwała, i moc na wieki wieków. A cztery istoty żywe rzekły: Amen! A starsi upadli i oddali pokłon. (Objawienie 5:9-14)

Duża liczba aniołów przyłączyła się do nowej pieśni. Jest ona nowa, ponieważ dotyczy Bożej interwencji we wciąż nieodkupionym świecie. Bóg uczyni wszystkie rzeczy nowymi (przywróci) przez Mesjasza. Wraz z Barankiem odkupieni będą królować na ziemi.

Wielu wierzy w życie w niebie, ale jest to błędne. Jakie miejsce zamieszkania ma na myśli "nowe niebo i nowa ziemia" (Objawienie 21:1)? Tak jak po wielkim potopie rodzina Noego żyła na ziemi oczyszczonej przez sąd. Stara ziemia z czasów Noego zginęła (2 Piotra 3:6). Niemniej jednak Noe pozostał na tej "oczyszczonej" ziemi, która jest zapowiedzią wiecznego królestwa.

Baranek (nie Bóg) został uznany za *godnego* otrzymania mocy, bogactwa, mądrości, siły, czci, chwały i błogosławieństwa.

4. Sześć pieczęci (rozdział 6)

Mamy dobry powód, aby zakładać, że wydarzenia te będą miały miejsce w przyszłości. Wszelkie próby umiejscowienia tych wydarzeń w przeszłości kończą się niepowodzeniem ze względu na mnogość interpretacji i lokalnych wydarzeń (np. trzęsienie ziemi w Lizbonie w 1755 r., Ciemny Dzień w 1780 r., gwiazdy spadające z nieba w 1833 r.).

Niektórzy uważają, że już żyjemy w królestwie Bożym. Ale dlaczego w takim razie modlimy się: "*Przyjdź królestwo Twoje*"? Czy Jezus był już na Górze Oliwnej? Czy umarli zmartwychwstali? Czy odkupieni stali się nieśmiertelni?

Królestwo Boże zaświtało wraz z Mesjaszem. Jest to ogromny proces, który został uruchomiony przez Niego, gdy powiedział dobre 2000 lat temu:

Lecz On rzekł do nich: Muszę głosić ewangelię o królestwie Bożym także w innych miastach, bo w tym celu zostałem posłany". (Łukasza 4:43)

Mesjasz jest nierozdzielnie związany z królestwem Bożym. Dlatego mógł powiedzieć, że *królestwo Boże jest pośród was* (Łk 7:28b). Stąd prorocze stwierdzenie, że widział szatana spadającego z nieba (Łk 10:18). Wyrzucanie demonów jest również pierwszym zwiastunem królestwa.

Mateusza rozdział 5 jest błędnie interpretowany jako "wzmocnienie Tory", a nie w odniesieniu do etyki królestwa w nadchodzącym królestwie pokoju. Kazanie na Górze nie dotyczy możliwości lub konieczności wypełnienia się w tym wieku. Zmartwychwstali w nadchodzącym królestwie Bożym, których Jezus nazywa pokojowymi, miłosiernymi, cichymi i czystego serca, są antycypacją postaw, zgodnie z którymi będziemy postępować w królestwie Bożym.

Niektórzy zajmują się mistycyzmem liczbowym i próbują obliczyć chronologię eschatologiczną. Rabin Jose powiedział w swoim czasie: "Ten, kto oblicza koniec, nie ma udziału w życiu wiecznym". Rabin Shemuel: "Jeśli ktoś powie ci, kiedy nadejdzie data odkupienia, nie wierz". Czasu Powtórnego Przyjścia nie można obliczyć. Mesjasz również nie wie, kiedy powróci (Mt 24:36), wie to tylko niebiański Ojciec JHWH.

Nadzieja na rychłe przyjście Mesjasza dawała wierzącym odwagę do wytrwania w trudnych czasach. Jest to aktywne oczekiwanie i pełna napięcia tęsknota za przywróceniem ogrodu Eden.

Pieczęcie są łamane jedna po drugiej i stają się coraz bardziej brutalne. Z każdą pieczęcią spada kolejny horror. Mesjasz odnosi się do sądów okresu ucisku jako "bólów porodowych" (Mateusza 24:8).

I widziałem, gdy Baranek otworzył jedną z siedmiu pieczęci, i usłyszałem, jak jedno z czterech żywych stworzeń mówi jakby głos gromu: Przyjdź; i spojrzałem, a oto biały koń, a ten, który na nim siedział, miał łuk; i dano mu koronę, a on wyszedł, podbijając i podbijając". (Objawienie 6:1-2)

Tutaj błędnie zakłada się, że jest to Mesjasz. Ale korona królewska (greckie: diadēmata) w Objawieniu 19: 11-12 nie jest koroną (greckie: stephanos) z Objawienia 6: 2. Jest to antychryst, który twierdzi, że jest "olśniewającym" na białym koniu. Odnosi on zwycięstwo nad świętymi (Objawienie 13:7).

A gdy otworzył drugą pieczęć, usłyszałem drugą żywą istotę mówiącą: Chodź i zobacz. I wyprzągnął innego konia, czerwonego i płomienistego, a temu, który na nim siedział, dano władzę, aby odebrał pokój ziemi i aby się wzajemnie zabijali; i dano mu wielki miecz". (Objawienie 6:3-4)

Drugi jeździec podąża za pierwszym i teraz niesie duży miecz. Symbolizuje on morderczy konflikt między narodami. Każdy miecz będzie skierowany przeciwko drugiemu (Ezechiela 38:21). Nie będzie między nimi pokoju (2 Kronik 15:5).

Zgodnie z żydowską koncepcją dotyczy to również relacji międzyludzkich. Od wschodu do zachodu słońca będą zabijać się nawzajem (Enoch 100:1-3). Niektórzy są niszczeni przez swoich (2 Barucha 70:7). Przyjaciele nagle walczą ze sobą (4 Ezdrasza 5:9).

A gdy otworzył trzecią pieczęć, usłyszałem trzecią żywą istotę mówiącą: Chodź; i spojrzałem, a oto czarny koń, a ten, który na nim siedział, miał w ręku parę łusek. I usłyszałem jakby głos pośrodku czterech istot żywych, mówiący: "Cheniks pszenicy za denara i trzy cheniks jęczmienia za denara; i nie psuj oliwy i wina". (Objawienie 6:5-6)

Po wojnie następują niedobory. Racjonowanie żywności wskazuje na wagę. Czarny kolor konia wskazuje na głód i śmierć. Oliwa i wino nie powinny być uszkodzone. Może to wskazywać na ówczesnych bogaczy, którzy mogą sobie pozwolić na takie luksusowe przedmioty. Być może wystarczyłoby nawet dla wszystkich, ale zwycięży obojętność i samolubstwo. Miłość wielu oziębnie (Mateusza 24:12).

A gdy otworzył czwartą pieczęć, usłyszałem [głos] czwartej żywej istoty mówiącej: Chodź; i spojrzałem, a oto błydy koń i ten, który na nim siedział, któremu było na imię Śmierć; a Hades szedł za nim. I dano mu władzę nad czwartą częścią ziemi, aby

zabiją mieczem i głodem, i śmiercią, i dzikimi zwierzętami ziemi
(Objawienie 6:7-8).

Oslabieni wojną i głodem są teraz łatwym łupem dla epidemii i dzikich zwierząt. Zniszczone miasta przyciągną drapieżniki. Według obecnych szacunków, jedna czwarta światowej populacji to prawie 2 miliardy ludzi. Jest to czas bezprecedensowego cierpienia (Jeremiasza 30:7; Daniela 12:1; Mateusza 24:21-22). W Księdze Rodzaju znajdujemy rozdział poświęcony karom za nieposłuszeństwo. Pożrą ich dzikie bestie, spadnie na nich miecz pomsty, spustoszeją drogi, zniszczy ich zaraza, nie będą zadowoleni (Kpł 26:21-26). W Księdze Ezechiela również znajdujemy poczwórny sąd: miecz, głód, dzikie zwierzęta i zaraza (Ezechiela 14:21).

A gdy się otworzyła piąta pieczęć, ujrzałem pod ołtarzem dusze tych, którzy zostali zabici dla słowa Bożego i dla świadectwa, które mieli. I wołali donośnym głosem, mówiąc: Do kiedyż, o władco, święty i prawdziwy, nie będziesz sądził i nie pomścisz krwi naszej na tych, którzy mieszkają na ziemi? I dano każdemu z nich białą szatę, i powiedziano im, że powinni jeszcze trochę odpocząć, aż ich współsłudzy i ich bracia, którzy również zostaną zabici jak oni, zostaną ukończeni. (Objawienie 6:9- 11)

Męczennicy przelali swoją krew jako ofiarę. Jest to klucz do właściwego zrozumienia tego tekstu. W izraelskim sanktuarium kapłan wylewał krew zwierząt ofiarnych u stóp ołtarza (Kpł 4:30). Tak więc to nie ludzie wołają tutaj do Boga, ale krew tych, którzy zostali zabici z powodu Słowa Bożego! W ten sam sposób "głos krwi" zamordowanego Abła również wołał do Boga (Rdz 4:10; por. Hbr 12:24).

Męczennicy "pod ołtarzem" głośno wołali o pomstę. Są to wierzący, którzy zostali zabici ze względu na słowo Boże lub świadectwo. Czy są to osoby żyjące, które otrzymały tymczasowe ciała (białe szaty) do czasu zmartwychwstania?

Antropologia hebrajska nie jest dualizmem. Człowiek nie może istnieć oddzielnie od ciała. Człowiek został stworzony z prochu i prochem się stanie (Rdz 3:19b). Tchnienie życia powraca do Ojca (Job 34:14-15; Psalm 104:29). Ani Bóg, ani ludzie nie mogą być widziani w królestwie zmarłych (Izajasza 38:11). Bezcielesność w życiu pozagrobowym jest ideą hellenistów i gnostyków. Umarły jest nieprzytomny i nie mówi (Psalm 115:17), nie chwali ani nie śpiewa pieśni pochwalnych (Izajasz 38:18). Męczennicy otrzymają swoje szaty, a także nowe ciało, podczas zmartwychwstania (Objawienie 20:4), kiedy zostanie osiągnięta całkowita liczba wszystkich męczenników. Do tego czasu będą spoczywać w królestwie zmarłych.

I widziałem, jak otworzył szóstą pieczęć i nastąpiło wielkie trzęsienie ziemi, i słońce stało się czarne jak włosienica, i cały księżyc stał się jak krew, i gwiazdy niebieskie spadły na ziemię, jak drzewo figowe, którym wstrząsa silny wiatr, zrzuca niedojrzałe figi. I niebiosy zostały zwinięte jak księga, a każda góra i wyspa zostały przeniesione ze swoich miejsc'. (Objawienie 6:12-14)

Obrazowanie jest kontynuowane. Żadne gwiazdy nie spadną na ziemię, ponieważ natychmiast zniszczyłyby to ziemię. Ale ziemia nie zostanie całkowicie zniszczona (Jeremiasza 4:27). W swoim silnie uduchowionym przemówieniu Jan mówi o wielkich zmianach w niebiosach i na ziemi przed powrotem Mesjasza. Słońce i księżyc stracą swoje światło (Mateusza 24:29; Marka 13:24; Łukasza 23:45). Niebiosy zadrżą (Izajasza 13:13), wzgórza się zatrzęsą (Jeremiasza 4:24), a góry stopią (Psalm 97:5). W apokaliptycznych tradycjach Henocha gwiazdy opuszczą swoje orbity i zmienią swój bieg (Henocha 80:5-6; por. 4 Ezdrasza 4:5).

Ponieważ Królestwo Boże nadchodzi, stare struktury znikają. Ojciec Niebieski oddziela się od starego i tworzy zupełnie nowy świat. Wszystko znów jest opustoszałe i puste, tak jak było na początku stworzenia (Jeremiasza 4:23-26). Wszystkie bożki, w tym bożki natury (kult słońca, księżyca, gwiazd, gór), zostaną zniszczone. Bóg Wszzechmogący pokazuje, że jest autorem wszystkich mocy.

I skryli się królowie ziemi, i wielcy, i władcy, i mocarze, i wszyscy niewolnicy, i wszyscy wolni w jaskiniach i w skałach gór, i rzekli do gór i do skał: Upadnijcie na nas i ukryjcie nas przed obliczem tego, który siedzi na tronie, i przed gniewem Baranka, bo nadchodzi wielki dzień Jego gniewu, i któż się ostać może? (Objawienie 6:15-17)

Nawet w tym czasie bałwochwalstwo nie ustanie. Modlą się do żywiołów natury, aby Ojciec i Syn ich oszczędzili. Ukrywają się przed gniewem Baranka, który będzie sądził niegodziwy świat. To nie jest sprzeczność, ale ostrzeżenie dla wszystkich, którzy myślą, że muszą tańczyć na dwóch weselach. Człowiek musi zdecydować się na jedną lub drugą stronę.

5. Odkupieni z ucisku (rozdział 7)

Wprowadzające słowa "po tym ujrzałem" zwiastują zmianę sceny. Rozdział 7 nie jest kontynuacją rozdziału 6, w którym wielki ucisk jest już w pełnym rozkwicie. Okres ten jest ponownie postrzegany z innej perspektywy. Wielu interpretatorów zakłada, że ucisk trwa przez cały okres 7 lat. Jednak Objawienie nie uznaje siedmioletniego okresu, a jedynie kilka razy trzy i pół roku lub 42 miesiące (Obj. 11:2; 13:5). Istnieją zatem dobre powody, by umieścić wydarzenia wielkiego ucisku w drugiej połowie 70 tygodnia Daniela. Pieczętowanie ma zatem miejsce w pierwszej połowie tych siedmiu lat.

Wyrażenie "wielki ucisk" pochodzi z Daniela 12:1, a także z Mateusza 24:21; Objawienia 2:22 lub 7:14 (2 Tesaloniczan 2:3-4; Mateusza 24:9-14). W całej Biblii znajdujemy uciski. Są one wydarzeniami lokalnymi lub dotyczącymi pojedynczych ludzi. "Wielki ucisk" dotyczy całej planety.

A po tych rzeczach ujrzałem czterech aniołów stojących na czterech rogach ziemi, trzymających cztery wiatry ziemi, aby żaden wiatr nie wiał na ziemię ani na morze, ani na żadne drzewo. I ujrzałem innego anioła, wstępującego od wschodu słońca, mającego pieczęć Boga żywego; i zawołał donośnym głosem do czterech aniołów, którym dano szkodzić ziemi i morzu, mówiąc: "Nie szkodźcie ziemi ani morzu, ani drzewom, dopóki nie zapieczętujemy sług Boga naszego na czołach ich". (Objawienie 7:1-3)

Zapieczętowanie jest symbolem Bożej ochrony i oznacza, że są oni Jego własnością i zostaną zachowani. Nie chodzi tu o nawrócenie. Paralelę znajdujemy w Księdze Ezechiela 9:1-11: Bóg chce osądzić bałwochwalczą Jerozolimę. Sześciu mężczyzn pojawia się z narzędziami do rozbicia. Ale jeden z nich niesie przyrząd do pisania i oznacza ludzi na czołach, którzy wzdychają i jęczą z powodu wszystkich obrzydliwości. Nie są oni ocaleni z ucisku, ale żadnemu z nich nie brakuje Bożej opieki (Mt 10:30). Być może Bóg pozwala im na więcej, niż rozumieją, ale nie więcej, niż są w stanie znieść. W końcu wyjdą triumfalnie ze wszystkich ucisków.

I usłyszałem liczbę tych, którzy zostali opieczętowani: 144 000 opieczętowanych z każdego plemienia synów Izraela. Z plemienia Judy 12 000 opieczętowanych, z plemienia Rubena 12 000, z plemienia Gada 12 000, z plemienia Aszera 12 000, z plemienia Neftalima 12 000, z plemienia Manassesza 12 000, z plemienia Symeona 12 000, z plemienia Lewiego 12 000, z plemienia Issachara 12 000, z plemienia Zabulona 12 000, z plemienia Józefa 12 000, z plemienia Beniamina 12 000 zapieczętowanych. Po tym

Spojrzałem, a oto wielki tłum, którego nikt nie mógł policzyć, z każdego narodu, plemienia, ludu i języka, stojący przed tronem i przed Barankiem, ubrani w białe szaty, z palmami w rękach. I wołali donośnym głosem, mówiąc: "Zbawienie Bogu naszemu, który siedzi na tronie, i Barankowi!". A wszyscy aniołowie stanęli wokół tronu i wokół starszych, i wokół czterech istot żywych, i upadli na twarze przed tronem, i wielbili Boga, mówiąc: "Amen! Błogosławieństwo i chwała, i mądrość, i dziękczynienie, i cześć, i moc, i potęga Bogu naszemu na wieki wieków! Amen. (Objawienie 7:4-12)

144 000 to plemiona Izraela, które są wymienione z nazwy. Na liście brakuje plemienia Dan, chociaż według Ezechiela 48:2 zostanie ono włączone do królestwa Bożego. Jeśli lista odnosi się tylko do męczenników w tym krótkim okresie, może to być wyjaśnienie. Zastąpienie 12 plemion kościołem jest nonsensem (teologia zastąpienia), ponieważ ci z narodów są wymienieni poniżej. Przez Abrahama wszystkie narody ziemi mają być błogosławione (Rdz 15:5; 22:18).

W tej scenie ucisk już się skończył, ponieważ zapieczętowani są zgromadzeni razem. Stanie w obecności władcy oznacza łaskę i wybranie.

I rzekł do mnie jeden ze starszych: "Ci, którzy są odziani w białe szaty, kim oni są i skąd przybyli? Odpowiedziałem mu: "Panie mój, ty wiesz". I rzekł do mnie: "To są ci, którzy wyszli z wielkiego ucisku i wyprali swoje szaty, i uczynili je białymi we krwi Baranka. Dlatego są przed tronem Boga i służą Mu we dnie i w nocy w Jego świątyni, a Ten, który siedzi na tronie, rozbije nad nimi swój namiot. Nie będą już łaknąć ani pragnąć, ani słońce nad nimi nie zajdzie, ani żaden upał; bo Baranek, który jest pośrodku tronu, będzie ich żywił i poprowadzi ich do źródeł wód życia, a Bóg otrze wszelką łzę z ich oczu". (Objawienie 7:13-17)

Białe szaty symbolizują czystość, ponieważ "krew Jezusa Chrystusa, Jego Syna, oczyszcza nas z wszelkiego grzechu". (1 Jana 7b). Splamione szaty symbolizują nieczystość (Izajasza 64:6). Nabożeństwo świątynne odbywa się w Jerozolimie, gdzie stanie nowa świątynia (wizja świątyni z rozdziałów 40-48 Księgi Ezechiela). Bóg wzniesie nad nimi swój namiot, ponieważ przybytek Boga jest teraz z ludźmi (Objawienie 21:3).

6. Sześć trąb (rozdziały 8-9)

A gdy otworzył siódmą pieczęć, nastąpi cisza w niebie na około pół godziny. I ujrzałem siedmiu aniołów stojących przed Bogiem, a dano im siedem trąb". (Objawienie 8:1-2)

Siódma pieczęć nie jest faktycznym sądem, ale otwiera jednocześnie 7 trąb. Księga jest teraz całkowicie odpieczętowana. Istnieje wiele spekulacji na temat pół godziny, ale nie znajdujemy nic porównywalnego w Piśmie Świętym. Może to być dobrze znany "spokój przed burzą". Siedem trąb wyraźnie różni się od siedmiu pieczęci. Nie są to zwykli aniołowie, ale prawdopodobnie siedmiu archaniołów: Uriel, Rafael (Tobiasza 12:15), Raguel, Michał, Sariel, Gabriel i Remiel.¹⁴ Michał jest jednym z tych książąt (Daniela 10:13).

I przyszedł inny anioł i stanął przy ołtarzu, mając złotą kadzielnicę; i dano mu wiele kadzidła, aby dał moc modlitwom wszystkich świętych na złotym ołtarzu, który jest przed tronem. I dym kadzidła wznosił się wraz z modlitwami świętych z ręki anioła przed oblicze Boga. Anioł wziął kadzielnicę, napełnił ją ogniem z ołtarza i rzucił ją na ziemię; i rozległy się głosy, grzmoty, błyskawice i trzęsienie ziemi. A siedmiu aniołów, którzy mieli siedem trąb, przygotowało się, by zatrzeć". (Objawienie 8:3-6)

Po pierwsze, bezimienny anioł ofiarowuje modlitwy świętych na ołtarzu kadzenia (Kpł 16:12; Liczb 16:18). W przybytku używano miedzianej kadzielnicy do przenoszenia węgla z połączanego ołtarza przed przybytkiem na ołtarz kadzenia. Złote kadzielnice były również używane w świątyni Salomona (1 Krl 7:50; 2 Kronik 4:22). Nie ma ofiar całopalnych, ponieważ w niebie nie ma ofiar ze zwierząt. Złota kadzielnica symbolizuje tutaj modlitwy świętych. *Niech moja modlitwa będzie przed Tobą jak kadzidło* (Psalm 141:2a).

Kim są teraz "wszyscy święci"? Umarli nie mogą modlić się do Boga (Izajasza 38:18). Umarli też niczego nie wiedzą (Kaznodziei 9:5). Gdy tylko niebiański Ojciec "otworzy swoje

¹⁴To są imiona świętych aniołów, którzy czuwają: Uriel, jeden ze świętych aniołów, mianowicie (anioł) świata i trzęsienia ziemi (r. Tartaru). Rafael, jeden ze świętych aniołów, (anioł) duchów i u d z k i c h . Raguel, jeden ze świętych aniołów, który mści się na świecie i światłach (r. świat światła). Michał, jeden ze świętych aniołów, mianowicie ten, który jest ustanowiony nad najlepszymi z ludzi, nad ludźmi. Saraqiel, jeden ze świętych aniołów, który jest ustanowiony nad duchami dzieci ludzkich, które grzeszą przeciwko duchom. Gabriel, jeden ze świętych aniołów, który jest ustanowiony nad rajem, węzami i cherubinami. (Henocha 20:1-7)

Gdyby człowiek zaczerpnął ducha i tchnął go w siebie, zginęłoby wszelkie ciało, a człowiek obróciłby się w proch" (Job 34:14-15). Nie mówimy t e ż o duszach przed pochwyceniem ani o odkupionych duszach w niebie. Takie idee byłyby całkowicie obce Janowi. Święci w tym czasie to żyjący wierzący na ziemi.

Anioł wziął kadzielnicę, napełnił ją ogniem z ołtarza i rzucił na ziemię. Podobny obraz znajdujemy w Księdze Ezechiela, gdzie mężczyzna napełnia ręce rozżarzonymi węglami i rozrzuca je po mieście (Ezechiela 10:2). Jest to zapowiedź nowych okropności. Na korzyść modlitw świętych anioł otrzymuje wiele kadzidła. Podobnie jak w Objawieniu, znajdujemy korelację między modlitwami a plagami nad Egiptem u Mojżesza (Wj 8) lub u Eliasza, który modlił się, aby nie padał deszcz (1 Krl 17:1; Jk 5:17).

I zabrzmiał pierwszy dźwięk, i spadł grad i ogień zmieszany z krwią, i zostały rzucone na ziemię. I trzecia część ziemi została spalona, i trzecia część drzew została spalona, i cała zielona trawa została spalona. I zatrąbił drugi anioł, i jakby wielka góra płonąca ogniem została wrzucona do morza, a trzecia część morza stała się krwią. Trzecia część stworzeń, które były w morzu i miały życie, zginęła, a trzecia część statków została zniszczona. I zatrąbił trzeci anioł, i spadła z nieba wielka gwiazda płonąca jak pochodnia, i spadła na trzecią część rzek i na źródła wód. I nazwano tę gwiazdę Piołun; i trzecia część wód stała się piołunem, i wielu ludzi umarło od wód, ponieważ stały się gorzkie. I zatrąbił czwarty anioł, i trzecia część słońca została uderzona, i trzecia część księżyca, i trzecia część gwiazd, aby trzecia ich część została zaciemniona, i aby dzień nie świecił przez trzecią jego część, i noc również. I spojrzałem, i usłyszałem orła lecącego pośrodku nieba, mówiącego donośnym głosem: Biada, biada, biada tym, którzy mieszkają na ziemi, z powodu reszty głosów trąby trzech aniołów, którzy zabrzmia! (Objawienie 8:7-13)

Pierwsze cztery trąby nie wpływają bezpośrednio na samego człowieka, ale na jego otoczenie. Z każdym uderzeniem trąby atakowana jest inna część świata. Pierwszy podmuch uderza w ziemię, drugi w morze, trzeci w strumienie wody, a czwarty w ciała niebieskie.

Pierwszą plagą może być lawa. Ludzie będą bardzo cierpieć z powodu zniszczenia natury. Zacznie brakować żywności. Ogromna masa spadnie z nieba i uderzy w morze ze wszystkimi skutkami dla żeglugi, rybołówstwa i zasobów rybnych. Krew pierwszej i drugiej plagi wydaje się być wyrażeniem metaforycznym. Krew to

jest również znakiem boskiego sądu, podobnie jak pierwsza plaga w Egipcie (Wj 7:14-22). Trzecia trąba dotyczy zasobów słodkiej wody, które teraz stają się gorzkie. Piołun kojarzy się z goryczą i bożkami (Powtórzonego Prawa 29:18; Lamentacje 3:15). Pierwsza plaga w Egipcie również dotyczyła wody, która teraz stała się niezdatna do picia (Wj 7:20). Czwarta trąba prowadzi do częściowego zaciemnienia planety. Coś podobnego znajdujemy w dziewiątej pladze w Egipcie (Wj 10:22).

Trzy żalose okrzyki orła odpowiadają pozostałym trąbom. Mają one na celu podkreślenie faktu, że nadchodzące trąby uderzą teraz bezpośrednio w ludzkość.

Podobny podział pierwszych czterech trąb znajdujemy w Księdze Ezechiela (5:1-2). Trudno powiedzieć, czy liczby te są liczbami bezwzględными. Pewne jest to, że katastrofy te są faktami z przyszłości. Pomimo częściowego zniszczenia ziemi i niebios, nie osiągnęliśmy jeszcze końca. Sąd jest wciąż ograniczony.

I zatrąbił piąty anioł, i ujrzałem gwiazdę spadającą z nieba na ziemię, i dano mu klucz do bezdennej otchłani. I otworzył paszczę bezdennej otchłani, a z paszczy wydobył się dym jak dym z wielkiego pieca, a słońce i powietrze zostały zaciemnione przez dym z paszczy". (Objawienie 9:1-2)

Spadająca gwiazda jest osobą i królem (w.12). Dano mu klucz do otchłani. Ta świecąca gwiazda, która spadła z nieba, jest również wspomniana przez Izajasza (Izajasza 14:12). Jest to bóg tego świata (2 Koryntian 4:4). Obecne okropności są rozpięte przez demoniczne moce. Złe moce otrzymały władzę, by wykonywać swoje złe dzieło.

A z dymu wyszła szarańcza na ziemię i dano jej moc, tak jak skorpiony na ziemi mają moc. I powiedziano im, aby nie szkodzili trawie ziemi ani żadnej zielonej rzeczy, ani żadnemu drzewu, tylko ludziom, którzy nie mają pieczęci Boga na swoich czołach. I dano im, aby ich nie zabijali, ale aby byli dręczeni przez pięć miesięcy; a ich męka była podobna do męki skorpiona, gdy uderzy człowieka. W owych dniach ludzie będą szukać śmierci, a nie znajdą jej, i będą pragnąć umrzeć, a śmierć od nich ucieknie". (Objawienie 9:3-6)

Ludzie "posmakują", co to znaczy być pozbawionym ochrony Boga i żyć w bezbożnym świecie. Te demoniczne istoty będą atakować ludzi bezpośrednio i wyłącznie. Natura pozostanie

bez szwanku w tym procesie. Zapieczętowani święci również nie zostaną dotknięci tą plagą w czasach ostatecznych. Niepokutujący będą woleli szukać śmierci, zamiast zwrócić się do Boga. Nie jest to jeszcze sąd ostateczny, ale pilne ostrzeżenie na okres 5 miesięcy.

Ważne jest, aby zrozumieć, że Bóg zawsze nad wszystkim panuje. Kiedy szatan zaatakował Hioba, mogło się to stać tylko dlatego, że Ojciec Niebieski tymczasowo zrezygnował ze swojej ochrony nad Hiobem. *"I rzekł JHWH do szatana: 'Oto jest w twoim ręku, tylko daruj mu [nagiemu] życie'".* (Hioba 2:6). Nawet w tej sytuacji szatanowi wyraźnie pokazano granicę, do której mógł się posunąć. Coś podobnego znajdujemy w piątej trąbie. Pieczęci nie wolno dotykać.

A kształty szarańczy były jak konie uzbrojone do bitwy, a na ich głowach były korony jak złoto, a ich twarze były jak twarze ludzi; i mieli włosy jak białe włosy, a ich zęby były jak zęby lwów. I mieli zbroje jak napierśniki z żelaza, a szum ich skrzydeł był jak szum rydwanów z wieloma końmi biegnącymi do bitwy; i mają ogony jak skorpiony i żądła, a ich moc jest w ich ogonach, aby ranić ludzi przez pięć miesięcy. Mają nad sobą króla, anioła otchłani; jego imię po hebrajsku brzmi Abaddon, a po grecku nazywa się Apolioniusz. Jedno nieszczęście już minęło; oto dwa nieszczęścia przyjdą po tych rzeczach". (Objawienie 9:7-12)

Kim są te szarańcze?

- Połyskujący złoty wieniec na głowie
- Twarze ludzi
- Długie włosy damskie
- Lwie zęby
- Żelazny napierśnik
- Skrzydła
- Ogony i żądła jak u skorpionów

Czy te demoniczne stworzenia należy traktować dosłownie, czy jest to obraz Jana? Roje szarańczy były powszechnym obrazem wrogich armii jeźdźców (Sędziów 6:5; 7:12; Jeremiasza 46:23; Nahuma 3:15).

Abaddon/Apolion to osoba inna niż Szatan. Kiedy Objawienie mówi o Szatanie, jest on również określany jego imieniem. Apolion oznacza niszczyciela.

I zatrąbił szósty anioł, i usłyszałem głos z czterech rogów złotego ołtarza, który jest przed Bogiem, mówiący do szóstego anioła, który miał trąbę: Uwolnij czterech aniołów, którzy są związani w wielkiej rzece Eufrat. I zostali uwolnieni czterej aniołowie, którzy byli przygotowani na godzinę, dzień, miesiąc i rok, aby zabić trzecią część ludzi. A liczba wojsk na koniach była dwa razy dziesięć tysięcy przy dziesięć tysięcy; słyszałem ich liczbę". (Objawienie 9:13-16)

Głos przemówił z czterech złotych rogów ołtarza kadzenia, który stoi przed Bogiem. Te cztery rogi są ozdobą ołtarza. Odwiązanie nieokreślonych aniołów (aniołów kary?) prowadzi do wysłania ogromnej armii demonów. Liczba dziesięć tysięcy (grecki: myriades-myriadōn) była limitem liczenia w języku greckim.

Męka jest teraz zastąpiona przez zabicie jednej trzeciej populacji. Jeśli dodamy do tego czwartą część zmarłych z czwartej pieczęci, to jak dotąd dotyczy to połowy światowej populacji. Jesteśmy w środku wielkiego ucisku. Mesjasz zapowiedział, że będzie to czas wielkiego ucisku, jakiego nigdy wcześniej nie było (Mateusza 24:21).

I tak widziałem w widzeniu konie i tych, którzy na nich siedzieli, a mieli napierśniki z ognia, z hiacyntu i z siarki, a głowy koni były jak głowy lwów, a z ich pysków wychodził ogień, dym i siarka. Przez te trzy plagi zginęła trzecia część ludzi od ognia, dymu i siarki, które wychodziły z ich pysków. Bo moc koni jest w ich pyskach i w ich ogonach; bo ich ogony są jak węże i mają głowy, którymi ranią". (Objawienie 9:17-19)

Obraz tej sekcji jest bardzo tajemniczy. Niektórzy komentatorzy interpretują je jako nowoczesną broń wojskową. Niezależnie od tego, czy należy to rozumieć w przenośni, czy w rzeczywistości, zniszczenie będzie druzgocące.

A pozostali ludzie, którzy nie zostali zabici przez te plagi, nie żalowali uczynków swoich rąk, aby nie czcili demonów i bożków ze złota, srebra, brązu, kamienia i drewna, które nie mogą ani widzieć, ani słyszeć, ani chodzić. I nie żalowali swoich morderstw, ani swoich czarów, ani swojego cudzołóstwa, ani swoich kradzieży. (Objawienie 9:20-21)

Pomimo tego widocznego na całym świecie zniszczenia, ludzie nadal będą czcić swoich bożków. Nie okazują skruchy, ale nadal mają do czynienia z mocami okultystycznymi.

7. Otrzymuje księgę, dwóch świadków, siódmą trąbę (rozdział 10-11)

Między szóstą a siódmą trąbą jest teraz wstawka. Szósta trąba wygasła, a siódma trąba zabrzmi dopiero w Objawieniu 11:15. Są to podstawowe informacje na temat wydarzeń związanych z pieczęciami, trąbami i czasami gniewu.

I ujrzałem innego potężnego anioła, zstępującego z nieba, obleczonego w obłok, a tęcza była na jego głowie, a oblicze jego było jak słońce, a nogi jego jak słupy ognia, a w rękę miał małą księgę otwartą. I postawił prawą nogę na morzu, a lewą na ziemi, i zawołał donośnym głosem, jak ryczy lew. A gdy zawołał, siedem gromów wydało swój głos. A gdy siedem gromów przemawiało, miałem zamiar pisać; i usłyszałem głos z nieba mówiący: "Zapieczętuj to, co siedem gromów powiedziało, i nie pisz tego".
(Objawienie 10:1-4)

Wydaje się, że Jan ponownie znajduje się na ziemi, ponieważ zstępuje do niego silny anioł. Opisy (odziany w chmury, tęcza na jego głowie, twarz słońca, nogi jak słupy ognia) odnoszą się do silnego anioła. Nie ma on nic wspólnego z Mesjaszem, ponieważ nie jest aniołem (Hbr 1:5; 1:13; 2:5). Nie ma jednak dalszych dowodów na to, że wspomniana osoba jest czymś innym niż silnym aniołem.

Małej otwartej księgi (greckie *biblaridion*) *nie należy mylić* z zapieczętowaną księgą (greckie *biblion*) z rozdziału 5, którą niósł baranek. Najwyraźniej otrzymał zlecenie, które miał wypełnić. Fakt, że stał jedną nogą w morzu, a drugą na ziemi, może wskazywać na Bożą władzę nad ziemią.

W Objawieniu 5 czytamy o siedmiu rogach, siedmiu oczach, siedmiu duchach Bożych, a tutaj o siedmiu głosach grzmotu z nieba. Grzmot jest częścią otoczenia tronu. Siedem grzmotów może być rozumiane jako głos sądu.¹⁵ Jan chce to zapisać, ale pewne rzeczy są nadal utajnione. Znajdujemy to również u Pawła, "że został pochwycony do raju i usłyszał niewypowiedziane słowa, których nie wolno człowiekowi wypowiadać" (2 Koryntian 12:4). Jan dowiedział się czegoś, o czym nie miał mówić innym. Można również mówić o "pieczęci tajemnicy" (Sirach 22:33). Coś tajnego nie powinno zostać ujawnione (Sirach 22:27; 27:23).

¹⁵ Porównanie z Psalmem 29, w którym głos Pana jest wspomniany siedem razy bez dosłownego pisania o siedmiu gromach, jest raczej wątpliwe.

A anioł, którego widziałem stojącego na morzu i na ziemi, podniósł prawą rękę ku niebu i przysiągł przez Tego, który żyje na wieki wieków, który stworzył niebo i to, co w nim jest, i ziemię, i to, co na niej jest, i morze, i to, co w nim jest, że czasu już nie będzie, ale w dniach głosu siódmego anioła, gdy on zabrzmi, dokończy się tajemnica Boża, jak oznajmił swoim sługom, prorokom, dobrą nowinę".
(Objawienie 10:5-7)

Podobną zapowiedź znajdujemy w Księdze Daniela.¹⁶ Anioł ten przysięga na wszechmogącego Boga JHWH, który stworzył wszystko (Izajasza 44:24; 66:1-3; Dzieje Apostolskie 17:24). Czasy ostateczne nie są już odkładane (Hebrajczyków 10:37), ale dobiegają końca wraz z siódmą trąbą i wynikającymi z niej siedmioma czasami gniewu (1 Koryntian 15:52). Podczas każdej plagi ludzie mogą pokutować, ale tego nie robią (Objawienie 9:21). Wraz z tą przysięgą kończy się limit czasowy. Tajemnica Boga zostanie wtedy wypełniona i wszyscy ludzie rozpoznają Boga (Jeremiasza 31:34).

A głos, który słyszałem z nieba, przemówił do mnie ponownie, mówiąc: "Idź, weź otwartą księgę z ręki anioła, który stoi na morzu i na ziemi". Poszedłem do anioła i powiedziałem mu, aby dał mi małą książeczkę. A on rzekł do mnie: "Weź ją i zjedz, a uczyni twój żołądek gorzkim, lecz w twoich ustach będzie słodka jak miód". I wziąłem małą książeczkę z ręki anioła i zjadłem ją; i była słodka w moich ustach jak miód, a kiedy ją zjadłem, mój brzuch stał się gorzki. I powiedziano mi: "Musisz znowu prorokować nad ludami, narodami, językami i wieloma królami". (Objawienie 10:8-11)

Coś podobnego znajdujemy u Ezechiela czy Jeremiasza.¹⁷ Boże przestanie ma być przyswojone. Boże przestanie jest jak słodki miód (Ps. 19:11; 119:103), ale ostrzeżenie i groźba stają się gorzkie dla tych, którzy ich nie przyjmują.

¹⁶ I podniósł prawą i lewą rękę swoją ku niebu, i przysiągł przez tego, który żyje na wieki, mówiąc: Czas, czasy i pół czasu; a gdy się dopełni rozbicie mocy ludu świętego, wtedy się to wszystko skończy. (Daniela 12:7)

¹⁷ I rzekł do mnie: Synu człowieczy, jedz, co znajdziesz; zjedz tę bułkę i idź mówić do domu Izraela. I stworzyłem moje usta, a on dał mi tę bułkę do zjedzenia. I rzekł do mnie: "Synu człowieczy, nakarm swój brzuch i napełnij swoje ciało tą bułką, którą ci daję". I zjadłem go, a był słodki jak miód w moich ustach. (Ezechiela 3.1-3) Twoje słowa tam były i jadłem je, a twoje słowa były dla mnie rozkoszą i radością mego serca; bo jestem wzywany twoim imieniem, o JHWH, Boże Zastępów. (Jeremiasza 15:16)

czasu terroru. Z pewnością również dla Jana gorzkie było głoszenie tych strasznych wiadomości.

I dano mi trzcinę podobną do laski, mówiąc: "Wstań i zmierz świątynię Boga, ołtarz i tych, którzy się w niej modlą. A dziedziniec, który jest na zewnątrz świątyni, wyrzuć i nie mierz go, bo został oddany narodom, a one będą deptać święte miasto przez czterdzieści dwa miesiące". (Objawienie 11:1-2)

Tutaj również znajdujemy wstawiony fragment z wersetów 1-14. Nie ma powodu, aby nie traktować tych wersetów dosłownie. Biblijny hebrajski rozpoznaje "proroczy" czas doskonały, w którym czas przeszły jest używany do opisania przyszłych rzeczy obiecanych przez Boga. Wszystko wydarzy się w przyszłości.

Jan ma zmierzyć świątynię i tych, którzy oddają w niej cześć. Trzcina odpowiada długości 6 łokci lub 3 metrów. Nie jest to nic niezwykłego, ponieważ spotykamy to już u proroków Ezechiela i Amosa (Ezechiela 40:3,6; Amosa 7:7-9). Dlaczego został zmierzony i policzony? Ogólnie rzecz biorąc, mierzy się rzeczy, które do nas należą. Podobnie jak w przypadku świątyni Ezechiela (Ezechiela 42:20) lub Nowego Jeruzalem (Objawienie 21-15-17). Dziedziniec był dla pogan i nie należy go mierzyć. Dziedziniec jest dla narodów, a zatem jest obrazem bałwochwalców.

Nie ma to nic wspólnego z drugą świątynią, ponieważ w tym czasie została ona już zniszczona. Świątynia Heroda stała tylko do 70 roku n.e. Podczas Wielkiego Ucisku w Jerozolimie będzie świątynia. Ortodoksyjni Żydzi będą składać ofiary zgodnie z Prawem Mojżeszowym w pierwszej połowie 70 tygodnia z Księgi Daniela.¹⁸ Po 3,5 roku obrzydliwość zostanie ustawiona.¹⁹ Następnie Święte Miasto będzie deptane przez narody przez 42 miesiące, a obrzydliwość również pozostanie na swoim miejscu w tym czasie (1290 dni w Księdze Daniela 12:11). Wielki Ucisk trwa "czas, dwa czasy i pół czasu" (Daniela 12:7). Jeśli czasy są latami, to wynoszą one dokładnie 1 rok, 2 lata i pół roku, czyli 3½ roku. Jest to czas narodów (Łukasza 21:24).

I dam siłę moim dwóm świadkom, i będą prorokować przez 1260 dni, odziani w wory. Są to dwa drzewa oliwne i dwa świeczniki, które stoją przed Panem ziemi. A gdy

¹⁸ I zawrze mocne przymierze z wieloma na jeden tydzień, a w połowie tygodnia sprawi, że staną ofiary i ofiary zbożowe. I z powodu przykrycia obrzydliwości przyjdzie niszczyciel, i to aż do zniszczenia i zniszczenia pustkowie. (Daniela 9:27)

¹⁹ I staną siły od niego; i zbezczeszczą sanktuarium, święta, i zniosą ciężką ofiarę, i postawią niszczącą ohydę. (Daniela 11:31)

Jeśli ktoś chce im zaszkodzić, ogień wychodzi z ich ust i pochłania ich wrogów; a jeśli ktoś chce im zaszkodzić, musi zostać zabity. Ci mają moc zamknąć niebiosa, aby nie było deszczu w dniach ich prorocstwa; i mają władzę nad wodami, aby zamienić je w krew i uderzyć ziemię wszelką plagą, ilekroć zechcą. (Objawienie 11:3-6)

Przez 3,5 roku będą oni wielkim zagrożeniem dla całego niegodziwego świata. Okres ich działalności kończy się wraz z trzecim biada (Obj. 11:14), wraz z początkiem siedmiu czasów gniewu. Jeśli podzielimy Boskie sądy pięciami, trąb i czas gniewu w Wielkim Ucisku (3½ roku podzielone przez 3) na równe części, ich okres działalności rozpocznie się w drugim roku 70. tygodnia Daniela. Ich przesłanie jest ponure, dlatego są odziani w wory. Dwaj świadkowie to dwie osoby, które umrą i zmartwychwstaną. Różni tłumacze odnoszą się tutaj do Mojżesza i Eliasza. Autorytet opisany tutaj może być związany z ^{Eliaszem}²⁰ i Mojżeszem. Jednak ci dwaj wielcy prorocy nie żyją i również czekają na zmartwychwstanie. Odnosi się to również do ^{Enocha}²¹ i ^{Elasza}²², którzy również czekają na zmartwychwstanie. Samo Objawienie nie mówi nic o tożsamości tych dwóch świadków.

²⁰ Malachiasz prorokuje, że Eliaz zostanie posłany przed nadejściem strasznego dnia Pańskiego (Malachiasza 4:5). Mesjasz wskazał, że prorocstwo to już się wypełniło. "*Eliasz rzeczywiście przyjdzie [pierwszy] i przywróci wszystko. Lecz powiadam wam, że Eliaz już przyszedł, a oni go nie rozpoznali, lecz czynili mu, co chcieli. Tak i Syn Człowieczy będzie żył od nich*". *Wtedy uczniowie zrozumieli, że mówił do nich o Janie Chrzcicielu*". (Mateusza 17:11-13). Jednak Jan nie jest wcieleniem Eliasza. Ktoś w "uchu Eliasza" może również pojawić się pod koniec czasów.

²¹ Enoch został po prostu zabrany (hebr. łaqach). Enoch podobał się Panu i został zabrany, aby był ostrzeżeniem dla świata, aby pokutował (Sirach 44:16). (Sirach 44:16). Nigdzie nie ma dowodów na to, że żyje w niebie.

²² Rok, w którym Eliaz został uniesiony i przeniesiony w wicherze, to 852.

v. Był to rok, w którym Jehoram z Izraela (syn Achaba) zaczął rządzić północnym terytorium Izraela (2 Krl 1:17; 3:1). Był on królem Izraela około 852-841 r. p.n.e. i ostatnim królem z dynastii Omriego. Eliaz został pochwycony (2 Królewska 2:1, 11). Jehoram z Judy oddał się bałwochwalstwu (2 Kronik 21:11). W 842 r. p.n.e., dziesięć lat po uniesieniu Eliasza, Jehoram z Judy otrzymał list od Eliasza (2 Kronik 21:12-15). Eliaz żył więc jeszcze co najmniej dziesięć lat po tym, jak został wyniesiony z Izraela. Eliaz nie wstąpił do nieba i nie osiągnął nieśmiertelności. Został przeniesiony przez Ducha Bożego w nieznanie miejsce, gdzie żył i nadal służył JHWH. Minęło dziesięć lat, zanim wypowiedział prorocstwo o Joramie z Judy. Ostatecznie umarł w wierze, jak wszyscy prorocy (Hbr 11:32, 39-40) i teraz śpi aż do powrotu Mesjasza

A gdy skończą swoje świadectwo, bestia, która wyjdzie z otchłani, stoczy z nimi wojnę, pokona ich i zabije. A ich zwłoki będą leżeć na ulicy wielkiego miasta, które duchowo nazywa się Sodomą i Egiptem, gdzie ich Pan również został ukrzyżowany. I wiele ludów, plemion, języków i narodów będzie widziało jej ciało przez trzy dni i pół, i nie pozwolą złożyć jej ciała do grobu. A ci, którzy mieszkają na ziemi, cieszą się z nich i radują, i posyłają sobie nawzajem dary, ponieważ ci dwaj prorocy dręczyli tych, którzy mieszkają na ziemi". (Objawienie 11:7-10)

Antychryst (bestia) zabije dwóch świadków po 1260 dniach od bitwy w Jerozolimie. Z powodu odstępstwa jej mieszkańców, miasto to jest symbolicznie opisane jako Sodomą i Gomorą, uosobienie grzechu (Izajasza 1:9-10). Radość z tego powodu będzie wielka. Śmierć dwóch świadków będzie jawić się mieszkańcom miasta jako zwycięstwo szatana, władcy tego świata (2 Koryntian 4:4). Będą to świętować, wysyłając sobie nawzajem prezenty.

Nienawiść wobec dwóch świadków jest tak wielka, że odmawia się im pochówku. Kiedy poganie napadają na miasto, psalmista jest najbardziej zasmucony, że nikt nie pochowa ich ciał.²³ Zgodnie z żydowskim poglądem, straszne jest, jeśli ktoś nie zostanie pochowany i złożony ze swoimi ojcami (1 Krl 13:22).

A po trzech i pół dniach wstąpił w nich Duch życia od Boga i stanęli na nogach; i wielki strach padł na tych, którzy ich widzieli. I usłyszałem donośny głos z nieba, mówiący do nich: "Wstąpcie tutaj! I wstąpili do nieba w obłoku, i ujrzeli ich wrogowie. W tej samej godzinie nastąpiło wielkie trzęsienie ziemi i upadła dziesiąta część miasta, a siedem tysięcy imion ludzkich zginęło w trzęsieniu ziemi; pozostali napełnili się strachem i oddali chwałę Bogu niebios. Drugie biada minęło; oto trzecie biada wkrótce nadejdzie". (Objawienie 11:11-14)

Dwaj zmarli zostają przywróceniu do życia i wstępują do nieba. Wrogowie słyszą głos Boga i obserwują, co się dzieje. Grozę potęguje jeszcze trzęsienie ziemi i

²³ O Boże, narody weszły w Twoje dziedzictwo, zbeczczyły Twoją świętą świątynię, uczyniły z Jerozolimy stertę ruin. Zwłoki Twoich sług dali na pokarm ptakom powietrznym, a ciała Twoich świętych dzikim zwierzętom ziemi. Rozlali swą krew jak wodę po całej Jerozolimie, a nie było nikogo, kto by ich pochował". (Psalm 79:1-3)

Śmierć 7000 osób. Bóg pozostawił 7000 osób, które nie ugięły kolan przed Baalem (1 Krl 19:18; Rz 11:4). Wraz z 7000 Bóg rości sobie prawo do wszystkich. Odrzucenie tego roszczenia jest wymuszone śmiercią tych 7000. Teraz dzieje się coś decydującego, resztkę oddaje teraz Bogu honor i należy teraz do Niego. Znajdujemy tu podobieństwa do śmierci i zmartwychwstania Mesjasza. Śmierć dwóch świadków prowadzi do przewyżnienia zła i nawrócenia do niebiańskiego Ojca. Nacisk jest tutaj zakończony. Rozpoczyna się trzecie biada lub siódma trąba.

I zatrąbił siódmy anioł, a w niebie rozległy się donośne głosy, mówiące: Przyszło królestwo świata Pana naszego i Chrystusa Jego, i będzie królował na wieki wieków. A czterej i dwudziestu starszych siedzących na swoich tronach przed Bogiem upadli na swoje twarze i wielbili Boga, mówiąc: Dziękujemy Ci, Panie, Boże Wszechmogący, który jesteś i który byłeś, że wzięłeś swoją wielką moc i rozpoczęłeś swoje królowanie! I rozgniewały się narody, i nadszedł Twój gniew, i czas umarłych, aby zostali osądzeni, i aby dać nagrodę Twoim sługom, prorokom i świętym, i tym, którzy boją się Twojego imienia, małym i wielkim, i zniszczyć tych, którzy niszczą ziemię. I otworzyła się świątynia Boża w niebie, i Arka Przymierza Jego ukazała się w świątyni Jego; i stały się błyskawice, i gromy, i pioruny, i trzęsienie ziemi, i grad wielki". (Objawienie 11:15-19)

Panowanie JHWH i Jego Mesjasza jest zapowiadane przez siódmą trąbę. Trąba ta wprowadza siedem czasów gniewu, a tym samym zakończenie Wielkiego Ucisku. Dwudziestu czterech aniołów ponownie dziękuje jednemu prawdziwemu Bogu, JHWH. Pochwała ta antycypuje powtórne przyjście Mesjasza i ustanowienie ziemskiego królestwa Bożego. Straszliwe konsekwencje siedmiu czasów gniewu są opisane bardziej szczegółowo dopiero w rozdziale 16. Przed sądem odbędzie się ostatnia wielka bitwa.

W wizji świątynia została otwarta i można było zobaczyć Arkę Przymierza. Tylko najwyższy kapłan mógł wejść do Miejsca Najświętszego w wielkim Dniu Pojednania. Chwała Boża zostanie teraz w pełni objawiona. To, czego nigdy wcześniej nie widziano, zostanie objawione ludzkości. Chwała Boża spłynie na ludzkość. Jest to zarówno ostrzeżenie dla wrogów Boga, jak i wspiana obietnica dla dzieci Bożych.

Ostatni werset (w. 19) przenosi nas z powrotem do teraźniejszości. Towarzyszące temu okrzyki błyskawic, grzmotów, wstrząsów i głosów wielokrotnie sygnalizowały wielkie objawienia od Boga w Starym Testamencie.

8. Kobieta, jej dziecko i smok (rozdział 12-13)

Proroctwa w rozdziałach 12-15 ponownie oświetlają czasy ostateczne z innej perspektywy. Są one przedstawione w luźnej kolejności, a chronologiczna kolejność zaczyna się dopiero od rozdziału 16. Rozdziały 12-13 mówią o 7 postaciach, które odegrają ważną rolę w drugiej połowie Wielkiego Ucisku.

12, 1-2 Niewiasta obleczona w słońce
12,3-4Czerwony smok z siedmioma głowami i dziesięcioma
rogami 12, 5-6Chłopiec
12,7-12 Archanioł Michał wypędza szatana z nieba 12,13-
17 Smok ściga syna niewiasty
13,2-10 Bestia z morza, przyszły władca świata 13,11-18
Bestia na ziemi, fałszywy prorok

I ukazał się wielki znak na niebie: Niewiasta obleczona w słońce, a księżyc pod jej stopami, a na jej głowie korona z gwiazd dwunastu. I jest brzemienna, i płacze w bólach porodowych i w połogu.
(Objawienie 12:1-2)

Słońce i księżyc symbolizują Jakuba i Rachelę. Dwanaście gwiazd to dwunastu synów Jakuba.²⁴ Niewiasta jest symbolem przyszłej chwały Izraela.²⁵ Nie należy jej mylić z Kościołem, który jest określany jako "dziewicza oblubienica" lub "oblubienica Baranka". Nie jest to więc mowa o kościele. W przeciwieństwie do tego, bałwochwalstwo lub fałszywe religie są symbolicznie określane jako prostytutki (Jezabela w Objawieniu 2:20; wszeteczeństwo w Księdze Ozeasza 2:2-13). Kobieta w bólach porodowych odnosi się do czasu cierpienia Izraela przed powtórny przyjściem Mesjasza.²⁶ Judaizm również mówi o "bólach porodowych Mesjasza".

²⁴ A on [Józef] miał inny sen i opowiedział go swoim braciom, mówiąc: "Oto miałem inny sen, a oto słońce, księżyc i jedenaście gwiazd pokłoniły mi się". (Księga Rodzaju 37:9)

²⁵ Powstań, świeć, bo przyszło twoje światło i chwała JHWH weszła nad tobą. Bo oto ciemność okrywa ziemię i mrok ludy, lecz JHWH świeci nad tobą, a Jego chwała ukazuje się nad tobą. Narody pójdą ku twemu światłu, a królowie ku blaskowi twego wschodu. Twoje słońce nie zgaśnie ani twój księżyc się nie wycofa, bo JHWH będzie dla ciebie światłem wiecznym. I skończą się dni twojej żałoby". (Izajasza 60:1-3.20)

²⁶ Jak kobieta brzemienna, która ma urodzić, która wije się i płacze podczas porodu, tak my byliśmy, o JHWH, z dala od Twojej obecności. Byliśmy brzemienni, rodziliśmy; to było tak, jakbyśmy przynieśli wiatr: nie wyzwoliliśmy ziemi, ani mieszkańcy świata nie upadli. (Izajasza 26:17)

I ukazał się inny znak na niebie: a oto wielki ognisty czerwony smok, mający siedem głów i dziesięć rogów, a na głowach jego siedem diademów; a ogon jego porwał trzecią część gwiazd niebieskich i rzucił je na ziemię. I stanął smok przed niewiastą, która miała porodzić, aby gdy porodzi, pożarł jej dziecię". (Objawienie 12:3-4)

Tutaj widzimy drugi znak w niebie. Smok, wąż, to szatan (w. 9). Chociaż znak znajduje się w niebie, jest to wydarzenie na ziemi. Smok jest księciem tego świata (Jana 12:31; 2 Koryntian 4:4).

Siedem głów to siedem diademów i znaków jego mocy. On również je nosi i jest antytypem Mesjasza, który również nosi wiele diademów (Obj. 19:12). Smok ten ma 10 rogów (w. 13,1; 17,3.7.12).²⁷ Są one nie tylko symbolem jego władzy politycznej w czasach ostatecznych. Daniel opisuje wydarzenia czasów ostatecznych.²⁸ To ostatnie królestwo będzie bardzo różne od wszystkich poprzednich królestw.²⁹ Zło przychodzi różnymi falami z coraz większą intensywnością pod koniec (1 Jana 2:18; Mateusza 24:5, 24). Wizja z 2 rozdziału Księgi Daniela jest zapowiedzią 7 rozdziału Księgi Daniela.³⁰ Dziesięć rogów to dziesięciu królów (Objawienie 17:12). Dziesięciu królów wyłoni się z tego królestwa czasów ostatecznych podczas Wielkiego ^{Ucisku}³¹.

Krzęż i jęcz, córko Syjonu, jak rodząca kobieta, bo teraz wyjdiesz z miasta i zamieszkasz na polu, i dojdiesz aż do Babilonu. - Tam zostaniesz wybawiona; tam JHWH wybawi cię z ręki twoich wrogów. (Micheasza 4:10)

²⁷ Liczba 10 oznacza Antychrysta.

²⁸ *Potem spojrzałem w nocne wizje, a oto czwarta bestia, straszna i straszna i bardzo silna, i miała wielkie żelazne zęby; pożarł i zmiażdżył, a to, co pozostało, zdeptał pod stopami; i różnił się od wszystkich bestii, które były przed nim, i miał dziesięć rogów.* (Daniela 7:7)

²⁹ I rzekł: "Czwarta bestia: czwarte królestwo będzie na ziemi, odrębne od wszystkich królestw, i pochłonie całą ziemię, zdepcze ją i zmiażdży". (Daniela 7:23)

³⁰ Cztery królestwa w rozdziale 2 wyraźnie różnią się od tych w rozdziale 7: w rozdziale 2 interpretacja jest centralnym elementem, w rozdziale 7 nie. Rozdział 2 nie dotyczy ludu Bożego, a rozdział 7 tak. Rozdział 7 podkreśla inną naturę królestwa w porównaniu z poprzednimi, podczas gdy rozdział 2 podkreśla, że królestwo zawiera te same elementy, co poprzednie (żelazo). Rozdział 7 zawiera cztery epoki, rozdział 2 pięć (złoto-srebro-brąz-żelazo-żelazo i glina).

³¹ *A dziesięć rogów: z tego królestwa powstanie dziesięciu królów; a po nich powstanie inny, a ten będzie inny niż poprzedni i poniżej trzech królów.* (Daniela 7:24)

Szatan został wyrzucony z nieba (Objawienie 12:9; Izajasza 14:12-15; Ezechiela 28:12-15). Demony opuściły swoje miejsce zamieszkania (Judy 1:6), więc tekst wydaje się mówić, że Szatan zabrał ze sobą jedną trzecią dawnych aniołów, gdy zgrzeszył.

Pożarcie dziecka było próbą zabicia Jezusa zaraz po urodzeniu. Król Herod nakazał zabić wszystkie niemowlęta płci męskiej w Betlejem w wieku poniżej 2 lat (Mt 2:16-18).

I urodziła syna płci męskiej, który będzie pał wszystkie narody laską żelazną; a jej dziecko zostało pochwycone do Boga i do Jego tronu. Niewiasta zaś uciekła na pustynię, gdzie ma miejsce przygotowane przez Boga, aby ją tam karmiono przez 1260 dni".

(Objawienie 12:5-6)

Mesjasz, który pochodził z ludu Izraela, narodził się i teraz siedzi po prawicy niebiańskiego Ojca JHWH (Psalm 110:1). Naród izraelski zostanie zachowany na czas Wielkiego Ucisku (3,5 roku). Ci, którzy w tym czasie będą przebywać w Judei, uciekną w góry (Mateusza 24:16; Marka 13:14; Łukasza 21:21).

I była bitwa w niebie: Michał i jego aniołowie walczyli ze smokiem. I walczył smok i jego aniołowie, i nie zwyciężyli, i nie znaleziono już dla nich miejsca w niebie. I został strącony na ziemię smok wielki, wąż starodawny, zwany diabłem i szatanem, który zwodzi wszystek świat, a z nim strąceni zostali aniołowie jego. I usłyszałem donośny głos w niebie: "Teraz nastąpi zbawienie i moc, i królestwo Boga naszego, i władza Jego Chrystusa, bo oskarżyciel braci naszych, który dniem i nocą oskarżał ich przed Bogiem naszym, został strącony. I zwyciężyli go przez krew Baranka i przez słowo swego świadectwa, i nie umiłowali swego życia aż do śmierci! Dlatego radujcie się niebiosi i wy, którzy w nich mieszkacie! Biada ziemi i morzu, bo diabeł zstąpił do was w wielkim gniewie, wiedząc, że ma mało czasu. (Objawienie 12:7-12)

Ta wstępna bitwa w niebie zakończyła się zrzuceniem Szatana i upadłych aniołów na ziemię. Miało to miejsce przed grzechem pierworodnym w ogrodzie Eden, ponieważ Szatan był już wtedy na ziemi.³² Szatan jest nadal na ziemi dzisiaj

³² Tak więc miejsce spotkania JHWH, synów Bożych i szatana w Job 1:6; i 2:1 oraz to, że szatan "odszedł od obecności JHWH" (Job 1:12; 2:7) nie byłoby w niebie.

skuteczny³³ i zostanie związany dopiero w Tysiącletnim Królestwie. Podczas pierwszej bitwy szatan spadł z nieba na ziemię. Dlatego wierzący modlą się do dziś: "Przyjdź królestwo Twoje... na ziemi, tak jak jest w niebie" (Mt 6:10). Podczas bitwy pod koniec ucisku zostanie on zrzucony z ziemi do otchłani (Objawienie 19:3).

Anioł prawdopodobnie śpiewa głośny hymn pochwalny o zbliżającym się królestwie Bożym na ziemi. Diabeł ma ograniczony czas 3,5 roku, aby w pełni rozwinąć swoją moc.

A gdy smok ujrział, że został zrzucony na ziemię, ścigał niewiastę, która porodziła mężczyznę. I dano niewieście dwa skrzydła wielkiego orła, aby mogła odlecieć na pustynię do swego miejsca, gdzie jest karmiona przez czas i czasy, i pół czasu, i dała od oblicza węża. A wąż wyrzucił ze swej paszczy wodę jak rzekę za kobietą, aby ją porwać z rzeką. I ziemia pomogła kobiecie, a ziemia otworzyła swoją paszczę i pochłonięła strumień, który smok wyrzucił ze swojej paszczy. I rozgniewał się smok na niewiastę, i poszedł wojować z resztą jej potomstwa, które przestrzega przykazań Bożych i składa świadectwo o Jezusie". (Objawienie 12:13-17)

Szatan przegrał bitwę przeciwko Bogu i Mesjaszowi w niebie. Wściekłość jest teraz skierowana przeciwko "kobiecie", tak jak faraon ścigał lud Izraela. Obrazowanie jest kontynuowane. Dwa skrzydła mogą symbolizować wyzwalającą moc ^{Boga³⁴}.

Czy geografia wskazuje na rzeczywistą powódź w Ziemi Świętej? Może to być powódź, dla którego mają uciekać w góry (Mt 24:16; Mk 13:14; Łk 21:21). Z drugiej strony jest to obraz ze Starego Testamentu, który porównuje próby, uciski i nawiedzenia z potopem.³⁵ Reszta "ich potomstwa" to lud Izraela, który wyznaje Mesjasza i przestrzega Jego przykazań (Hbr 5:9).

³³ Por. Dzieje Apostolskie 5:3; 1 List do Koryntian 5:5; 7:5; 2 List do Koryntian 2:11; 11:4; 12:7; 1 List do Tes.

Jończyków 2:18; 1 Tymoteusza 1:20;

³⁴ *Widzieliście, co uczyniłem Egipcjanom, jak niosłem was na orlich skrzydłach i przyprowadziłem do siebie.* (Wyjścia 19:4)

Tak jak orzeł otwiera swoje gniazdo, unosi się nad swoimi młodymi, rozpościera skrzydła, unosi je, niesie je na swoich skrzydłach; tak sam JHWH go prowadzi i żaden obcy bóg nie był z nim. (Powtórzonego Prawa 32:11-12)

³⁵ Dlatego każdy pobożny człowiek będzie się modlił do ciebie w czasie, gdy zostaniesz znaleziony; z pewnością w powodzi wielkich wód nie dotrą do niego. (Psalm 32: 6) *Wtedy wody zalatywały nas, potok przeszedłby przez nasze dusze;* (Psalm 124: 4)

I ujrzałem bestię wychodzącą z morza, mającą dziesięć rogów i siedem głów, a na jej rogach dziesięć diademów, a na jej głowach imiona bluźnierstwa. A bestia, którą widziałem, była podobna do lamparta, a nogi jej były podobne do nóg niedźwiedzia, a paszcza jej podobna do paszczy lwa. I smok dał mu swoją moc i swój tron, i wielką władzę. (Objawienie 13:1-2)

Tutaj znajdujemy jedną z najważniejszych postaci czasów ostatecznych. Odniesienie do morza można rozwiązać za pomocą Objawienia 17:15, gdzie czytamy: "Rzeki, które widziałeś, gdzie nierządnicza siedzi na tronie, to tłumy ludzi i narodów każdego języka i kultury". Wydaje się, że chodzi tu o pogan. W czasie Wielkiego Ucisku "poganin" będzie panował nad dziesięcioma królami.³⁶ Bestia ta nie jest hybrydą pantery, niedźwiedzia i lwa, ale pochodzi z ich mocy.³⁷ Niektórzy tłumacze mówią o Aleksandrze Wielkim (pantera), Meopersji (niedźwiedź) i Babilonie (lew) w odniesieniu do proroctw Daniela. Mogłoby to wskazywać na jego potęgę, która jest większa niż wszystko, co było wcześniej i której moc sięga aż do Babilonu. Jednak Jan opisuje je w odwrotnej kolejności. Szatan daje mu swoją moc, dzięki której b e d z i e dokonywał czynów mocy, znaków i cudów³⁸.

Interesujące są również proroctwa z rozdziału 2 Księgi Daniela: Nabuchodonozor miał sen, a Daniel przedstawił mu posąg.

1. Imperium: głowa ze złota -> Babilon (Daniela 2:32; 2:38)
2. Imperium: srebrna pierś i ramiona: Medo Persja (Daniela 2:32; 2:39)
3. Imperium: Brązowy brzuch i łądzwie: Aleksander Wielki (Daniela 2:32; 2:39)

*Jeśli przejdiesz przez wodę, Ja jestem z tobą, i przez rzeki, one nie przejdą.
powódź; (Izajasza 43:2a)*

³⁶ *Dziesięć rogów oznacza, że dziesięciu królów będzie panować w tym królestwie. Ale potem do władzy dochodzi król, który jest zupełnie inny od swoich poprzedników.* (Daniela 7:24). Liczy się jednak tylko siedem głów. W Księdze Daniela 7:8 mały róg wyrwie trzy rogi, upokorzy je (w. 24) i odpadnie (w. 20).

³⁷ *Pierwszy wyglądał jak **lew**, ale miał skrzydła jak orły. Gdy mu się przyglądałem, oderwano mu skrzydła, podniesiono go i postawiono na dwóch nogach jak człowieka. Otrzymało też serce człowieka. Drugie zwierzę wyglądało jak **niedźwiedź**. Podniosło się z jednej strony i trzymało trzy żebra między zębami. Krzyczano na nie: "Wstań i najedz się mięsa!". Potem zobaczyłem zwierzę, które wyglądało jak **lampart**. Ale miało cztery skrzydła po bokach i cztery głowy. Powierzono mu wielką moc.* (Daniela 7:4-6)

³⁸ Ten bezprawny pojawi się z pomocą szatana i dokona wszelkiego rodzaju czynów mocy, znaków i cudów, zwodząc ludzi. (2 Tesaloniczan 2:9)

4. Imperium: nogi (uda) z żelaza: (Daniela 2:33; 2:40)

Seleucyni/Ptolemeusze

Przeskok czasowy (168 p.n.e. -> czasy ostateczne)

5. Królestwo: stopy z żelaza i gliny (Daniela 2:33; 2:39) -> czasy ostateczne

6. Królestwo: 10 palców z żelaza i gliny (Daniela 2:42) -> czasy ostateczne

Pierwsze cztery imperia są częścią historii. Większość komentatorów odnosi czwarte imperium do Rzymu (2 nogi = Rzym Zachodni i Rzym Wschodni). Ale Daniel nie wspomina o tym ani razu w swoich 12 rozdziałach.

Chciałbym tutaj sformułować inną tezę, którą zdecydowanie warto rozważyć. Czwarte imperium to 4 Diadochów (Seleukos, Ptolemeusz, Kasander, Lizymach). W Księdze Daniela 11:21-45 czytamy bowiem o królu Seleucydów Antiochu IV Epifanesie.

W czasach ostatecznych Antychryst będzie w duchu Antiocha IV Epifanesa. Będzie robił, co zechce i odniesie sukces (Daniela 11:36). Pokona bowiem Egipt w czasach ostatecznych (Daniela 11:42), co jest podobne do historycznego Antiochusa

IV. została odrzucona.

Patrzyłeś, aż kamień oderwał się bez rąk, a obraz uderzył w jego stopy z żelaza i gliny i zmiażdżył je. Wtedy żelazo, glina, ruda, srebro i złoto zostały zmiażdżone w tym samym czasie. (Daniela 11:34-35a)

Nie jest to zatem wcielenie, ale ponowne wcielenie w czasach ostatecznych historycznych struktur (przyszłe imperium Ptolemeuszy i Seleucydów, Dekapol) i osób.

Kamień, który został oderwany, to królestwo Boże. Kamień ten uderza w stopy, a więc także w palce. Są to królestwa czasów ostatecznych. 10 palców może zatem opisywać 10 królestw. Bestia ma moc poprzednich królestw (pantery, niedźwiedzia i lwa), które są automatycznie niszczone.

A za dni tych królów Bóg niebios ustanowi królestwo, które nie zostanie zniszczone na wieki, ani jego panowanie nie zostanie pozostawione żadnemu innemu ludowi; rozerwie się na kawałki i zniszczy wszystkie te królestwa, ale będzie trwać na wieki. (Daniela 2:44).

³⁹ **Bestia, którą widziałeś, już tam kiedyś była.** Teraz już jej tam nie ma, ale powstanie ponownie z otchłani, by w końcu pójść na swoją zgubę. Wszyscy mieszkańcy ziemi - wszyscy z wyjątkiem tych, których imiona zostały zapisane w księdze życia od stworzenia świata - będą podziwiać powrót bestii, **która była tam wcześniej.** (Objawienie 17:8)

I ujrzałem jedną z jej głów, jakby została zabita na śmierć. Jego rana śmiertelna została uleczona, a cała ziemia dziwiła się bestii. I oddali pokłon smokowi, ponieważ dał moc bestii, i oddali pokłon bestii, mówiąc: "Któż jest podobny do bestii? I któż może z nim wojować?". (Objawienie 13:3-4)

Te siedem głów wydaje się być siedmioma głowami/władcami w czasach ostatecznych. Jeden z nich zostaje śmiertelnie ugodzony mieczem (w. 14). Widzimy tutaj podobieństwo do nieba.

JHWH dał władzę Mesjaszowi. (Mateusza 9:8)

Smok przekazał władzę Antychrystowi. (Objawienie 13:4)

Mesjasz wskrzesza zmarłych. (Jana 11:43)

Antychryst wskrzesza umarłych. (Objawienie

13:4) Wierni wychwalają JHWH (Mateusza 9:8)

Niewierzący wychwalają smoka. (Objawienie 13:4) Do kogo należy porównać JHWH? (Psalm 89:7; Izajasz 40:25) Do kogo można porównać smoka? (Objawienie 13:4)

I dano mu usta, aby mówił wielkie rzeczy i bluźnierstwa; i dano mu moc, aby działał 42 miesiące. I otworzył swoje usta, aby bluźnić przeciwko Bogu, aby bluźnić Jego imieniu i Jego przybytkowi [i] tym, którzy mają swój przybytek w niebie". (Objawienie 13:5-6)

Są to zawsze 42 miesiące Wielkiego Ucisku. Próba zidentyfikowania postaci historycznej (Nerona, Hitlera, Stalina itp.) nie spełnia wymagań tekstu, ale jest wynikiem anachronicznych interpretacji. Podczas interpretacji tekstów należy zawsze zwracać uwagę na ogólny kontekst. Oddzielanie poszczególnych fraz lub postaci, interpretowanie ich osobno, a następnie ponowne umieszczanie ich w tekście nie jest celowe.

Źródłem bluźnierstw⁴⁰ jest smok. Dano mu krótki czas, w którym może maksymalnie wykorzystać swoją antychrześcijańską moc, ale wszechmoc JHWH panuje nad wszystkim. Bluźni Jego święte imię, świątynię (przybytek Boga) i tych, którzy są w świątyni.

⁴⁰ *Gdy przyglądałem się rogom, nagle wyrósł między nimi mały róg. Z tego powodu trzy inne rogi zostały wyrwane. Potem nagle zobaczyłem ludzkie oczy na tym rogu i usta, które wypowiadały wielkie słowa. (Daniela 7:8) i pozwolił sobie na wypowiedanie słów przeciwko Najwyższemu. Będzie on męczył świętych Najwyższego i próbował zmienić czasy i prawo. Święci będą w jego mocy przez czas, czasy i pół czasu. (Daniela 7:25)*

I dano mu wojować ze świętymi i zwyciężać ich, i dano mu władzę nad wszelkim plemieniem, ludem, językiem i narodem. I oddadzą mu pokłon wszyscy mieszkańcy ziemi, których imię nie zostało zapisane w księdze życia Baranka zabitego od założenia świata". (Objawienie 13:7-8)

Tutaj widzimy, jak władza Antychrysta rozciąga się na całą planetę.⁴¹ Oprócz politycznej i militarnej potęgi światowej, wydaje się być również religijną potęgą światową.⁴² Ci, którzy nie są wymienieni w Księdze Życia, będą go czcić. Wskazuje to na zjednoczoną religię. Wszechwiedzący Ojciec Niebieski wie "od założenia świata", kto należy do wybranych (Efezjan 1:4).

Jeśli kto ma uszy, niechaj słucha! Jeśli kto prowadzi do niewoli, idzie do niewoli; jeśli kto chce zabić mieczem, musi być zabity mieczem. Oto wytrwałość i wiara świętych. (Objawienie 13:9-10)

Bycie zapieczętowanym w czasach ostatecznych niekoniecznie oznacza, że nie będziesz musiał oddać swojego życia za wiarę. Ojciec Niebieski powiedział coś podobnego do proroka Jeremiasza.⁴³ Ostatecznie nie unikniesz swojego ziemskiego przeznaczenia. Boskie zachowanie dotyczy przede wszystkim wieczności.

I ujrzałem inną bestię wychodzącą z ziemi, która miała dwa rogi jak baranek i mówiła jak smok. I używał całej mocy pierwszej bestii przed nią, i sprawił, że ziemia i ci, którzy na niej mieszkają, oddali pokłon pierwszej bestii, której śmiertelna rana została uleczona". (Objawienie 13:11-12)

Na scenę wkracza kolejna złowieszcza osoba, która jest również nazywana fałszywym prorokiem (Objawienie 16:13). Jego pojawienie się z ziemi jest sygnalizowane przez

⁴¹ "Widziałem, jak ten róg wytoczył wojnę świętym i pokonał ich". (Daniela 7:21) "Czwarta bestia oznacza, że na ziemi powstanie czwarte królestwo, inne niż wszystkie poprzednie. Pożre ono narody ziemi, zdepcze je i zmiażdży". (Daniela 7:23)

⁴² Tak że zasiądzie w świątyni Boga i przedstawi się jako Bóg. (2 Tes 2:4b) I będzie król czynił, co mu się podoba, i wywyższy się, i wywyższy się ponad każdego boga, i przeciwko Bogu bogów będzie mówił rzeczy cudowne; i będzie mu się dobrze powodziło, aż gniew się skończy, bo to, co zostało postanowione, zostanie wykonane. (Daniela 11:36)

⁴³ I stanie się, gdy ci powiedzą: Dokąd pójdziemy? powiedz im: Tak mówi JHWH: Kto jest przeznaczony na śmierć, niech idzie na śmierć; a kto jest przeznaczony na miecz, na miecz; a kto jest przeznaczony na głód, na głód; a kto jest przeznaczony do niewoli, do niewoli. (Jeremiasza 15:2)

Niektórzy interpretatorzy odnoszą się do Żydów, inni do Azji Mniejszej. Jest równie potężny jak pierwsza bestia. Wspiera on władzę pierwszej bestii, będąc swego rodzaju orędownikiem lub propagandzistą. Fałszywy Mesjasz próbuje naśladować prawdziwego Mesjasza swoją śmiercią i zmartwychwstaniem.

I czyni wielkie znaki, tak że sam zsyła ogień z nieba na ziemię na oczach ludzi; i zwodzi tych, którzy mieszkają na ziemi, z powodu znaków, które mu dano czynić na oczach bestii, nakazując tym, którzy mieszkają na ziemi, uczynić obraz bestii, która ma ranę miecza i jest żywa. I dano mu tchnąć w obraz bestii, aby obraz bestii przemówił i sprawił, że wszyscy, którzy nie oddadzą pokłonu obrazowi bestii, zostaną zabici". (Objawienie 13:13-15)

Druga bestia kusi ludzi do oddawania czci pierwszej bestii poprzez władzę, jaką jej dano. Ten obraz (obrzydliwość) zostanie prawdopodobnie umieszczony w świątyni w Jerozolimie. Tchnięcie życia w obraz jest trudne do zinterpretowania. Tylko Bóg Wszechmogący daje tchnienie życia (Rodzaju 2:7; Ezechiela 37:5). Przynajmniej są w stanie wykorzystać swoje szatańskie moce, aby sprawić wrażenie, że obraz ma życie. Ludzie zostaną przekonani do oddawania czci obrazowi ze strachu przed karą.

I sprawi, że wszyscy, zarówno mali, jak i wielcy, bogaci i biedni, wolni i niewolnicy, otrzymają znamię na prawą rękę lub na czoło i nikt nie będzie mógł kupować ani sprzedawać, chyba że ten, kto ma znamię lub imię bestii, lub liczbę jej imienia. Oto mądrość. Kto ma rozum, niech obliczy liczbę bestii, bo jest to liczba człowieka, a liczba jego jest 666" (Objawienie 13:16-18).

Tak jak Bóg pieczętuje swoje dzieci w czasach ostatecznych (Objawienie 7:3) lub 144 000, którzy noszą imię niebiańskiego Ojca JHWH i imię Syna Jezusy na swoich czołach (Objawienie 14:1), Antychryst również to czyni, wymuszając na nich znamię.

Jeśli chcesz poczuć smak tych czasów, powinieneś przeczytać powieść 1984 George'a Orwella. Totalitarne państwo nadzoru. Kontrola myśli, kontrola żywności, synchronizacja mediów, wielki brat, którego wszyscy muszą słuchać, odmienne opinie nie są tolerowane.

Całe społeczeństwo jest podporządkowywane. Jest to ostatnia próba Szatana, by skłonić świat do oddawania mu czci. Objawienie nie wskazuje na szczęśliwe zakończenie, wręcz przeciwnie.

Postmillennialści wierzą w duchowy, techniczny i moralny postęp. Doktryna ^{postmillennialistyczna}⁴⁴ wierzy również, że szatańskie moce będą stopniowo pokonywane przez rozszerzające się królestwo Boże. Dzieje się to w toku historii i prowadzi do powtórnego przyjścia Chrystusa (parousia). Jedną z form tego jest tak zwana ewangelia społeczna. Jest to ostatecznie porzucenie podstaw biblijnych na rzecz "zaangażowania społeczno-politycznego" lub "transformacji społecznej". Ta jedność (dominionizm) ma prowadzić ludzi do pokojowego, lepszego i szczęśliwszego świata. Celem jest całkowite przekształcenie kościoła i jego członków. Stąd rosnąca manipulacja niejasnymi terminami, takimi jak transformacja, wizja, paradygmat, synergia itp. Ta doktryna czasów ostatecznych jest sprzeczna z wydarzeniami Objawienia i całą Biblią.

Czy znak zostanie zaimplementowany pod skórą w postaci chipu radiowego (RFID)? Było tak wiele spekulacji na temat liczby 666, że obalę tylko jedną teorię. Mówi się, że Święta Trójca Katolicka to liczba 777, a Szatan próbuje ją naśladować za pomocą złej trójcy numer 666. Ta interpretacja jest oczywiście błędna.

⁴⁴ <https://de.wikipedia.org/wiki/Postmillenarismus>

9. Baranek i jego właśni, zapowiedź sądu (rozdział 14-15)

I spojrziałem, a oto Baranek stał na górze Syjon, a z nim 144 000 noszących Jego imię i imię Jego Ojca wypisane na ich czołach. I usłyszałem głos z nieba jak szum wielu wód i jak grzmot gromu, a głos, który usłyszałem, był jak głos harfistów grających na swoich harfach. I śpiewają pieśń nową przed tronem i przed czterema istotami żywymi, i przed starszymi, a nikt nie może nauczyć się tej pieśni oprócz 144 000, którzy zostali wykupieni z ziemi. To są ci, którzy nie skalali się kobietami, bo są dziewicami; to są ci, którzy podążają za Barankiem, dokądkolwiek idzie. Ci zostali kupieni spośród ludzi jako pierwociny dla Boga i Baranka. I nie znaleziono podstępu w ich ustach, [bo] są nienaganni. (Objawienie 14:1-5)

Jan widzi kolejną wizję. Baranek i 144 000 osób, o których mowa w rozdziale 7. Stoją oni triumfalnie na górze Syjon. Jest to zatem wydarzenie po powrocie Baranka na ziemię. Chronologicznie wizja ta przewiduje triumf 144 000.

144 000 nosi na czołach dwa imiona: Ojca JHWH i Syna Jezuy. To oznaczenie może oznaczać znak posiadania. Do zbawienia potrzebne są dwa imiona. Syn jest drogą, a Ojciec niebieski jest celem (Jana 14:6). Duch Święty (podobnie jak tchnienie życia, Słowo-Logos lub mądrość) nie ma imienia, ponieważ nie jest osobą, ale mocą Ojca (Mateusza 10:20). Dla trynitarzy to kolejna tajemnica, jak większość Biblii.

Te 144 000 prawdopodobnie przejdzie przez Wielki Ucisk i nie umrze śmiercią męczeńską. Chociaż nie ma na ten temat żadnego fragmentu, można to wywnioskować z kontekstu. Wielu innych Żydów i pogan również przeżyje ucisk. Dramatyczna scena rozgrywa się w niebie, ponieważ Jan słyszy głośny grzmot Boga z nieba. Ten potężny głos z nieba świadczy o Bożej sile i chwale. Zgodnie z żydowską tradycją, Izrael po raz pierwszy zaśpiewa nową pieśń pochwalną w dniach Mesjasza za cuda odkupienia (Targ HL 1:1).

Jeśli chodzi o dziewictwo 144 000, czy należy je rozumieć dosłownie (celibat, czystość, brak możliwości zawarcia małżeństwa podczas Wielkiego Ucisku) czy duchowo? Czystość i dziewictwo mogą odnosić się do czystości duchowej. W Starym Testamencie wielokrotnie znajdujemy przykłady ludu Izraela podążającego za obcymi bogami (Wj 34:15; Pwt 31:16). Wierność Mesjaszowi i niebiańskiemu Ojcu byłaby zatem przeciwieństwem rozpusty i skalania.

144 000 pierwocin przypomina pierwociny jako przedsmak nadchodzącego żniwa. Brak fałszu i nienaganność, jako nowe Boże stworzenie, jest znakiem rozpoznawczym zmartwychwstałych i przemienionych.

Po tym następuje wizja trzech aniołów. Wydaje się, że jest to czas po zmartwychwstaniu umarłych.

I ujrzałem innego anioła lecącego pośrodku nieba, mającego ewangelię wieczną, aby ją zwiastował tym, którzy mieszkają na ziemi, i wszelkiemu narodowi, i rodzajowi, i językowi, i ludowi, mówiąc donośnym głosem: Bójcie się Boga i oddajcie mu chwałę, bo nadeszła godzina sądu jego, i oddajcie pokłon temu, który stworzył niebo i ziemię, i morze, i źródła wód (Objawienie 14:6-7).

Pierwszy anioł ogłasza boski sąd wraz z wieczną ewangelią. Przesłanie jest zatem skierowane do tych, którzy przeżyli Wielki Ucisk, a nie należą do zmartwychwstałych i przemienionych. Ponieważ nawet po wielkim ucisku, a mianowicie po siódmej czasie gniewu, nadal bluźnią Bogu (Obj. 16:21). Teraz mają oddawać chwałę Wszechmogącemu Bogu JHWH. W Wielkim Ucisku również mieli szansę to zaakceptować, ale tego nie zrobili. Jest to ostatnia szansa na przyjęcie lub odrzucenie Boga przez Mesjasza. Ten nagły apel do Bożego stworzenia nie jest nowy (Dzieje Apostolskie 14:15).

A za nim poszedł inny anioł, mówiąc: "Upadł Babilon wielki, który upił wszystkie narody winem wściekłości swego wszeteczeństwa". (Objawienie 14:8)

Drugi anioł zwraca się do tej samej publiczności. Sądy zostały zakończone, a Babilon pokonany, ponieważ zaraził wielu swoim wszeteczeństwem. Jest to również zapowiedź szczegółowego opisu upadku Babilonu w rozdziale 18. W starożytności Babilon uosabiał władzę, pożądanie, ekstrawagancję i grzech. Babilon czasów ostatecznych (Daniela 2:44) przejmie wszystkie te elementy i zostanie ostatecznie zniszczony. Źródło uwodzenia do wszeteczeństwa zostało zniszczone.

A za nimi szedł trzeci anioł, mówiąc donośnym głosem: Jeśli ktoś odda pokłon bestii i jej obrazowi i przyjmie znamię na swoje czoło lub na swoją rękę, ten również będzie pił z wina gniewu Bożego, które jest przygotowane niez mieszane w kielichu Jego gniewu; i będzie dręczony ogniem i siarką w obecności świętych aniołów i w obecności Baranka. A dym ich męki unosi się w górę na wieki wieków i nie mają odpoczynku we dnie i w nocy ci, którzy oddają pokłon bestii i jej obrazowi, i każdy, kto przyjmuje znamię jej imienia". Oto

Wytrwałość świętych, którzy zachowują przykazania Boże i wiarę Jezusa. I usłyszałem głos z nieba mówiący: "Napisz: Błogosławieni umarli, którzy odtąd umierają w Panu! Tak, mówi Duch, aby odpoczęli od swoich trudów, bo ich dzieła idą za nimi". (Objawienie 14:9-13)

Trzeci anioł ogłasza publiczności na całym świecie, że ci, którzy czcili bestię i jej obraz podczas ucisku, będą cierpieć gniew Boży. W ten sposób został na nich wydany wyrok. Na tym również nie kończy się przenośnia Jana. Jezioro ogniste, ogień i siarka są synonimami drugiej, a więc wiecznej śmierci w królestwie umarłych. Zapłatą za grzech jest śmierć, a nie wieczne męki. Niektórzy wierzący nieumyślnie przypisują niebiańskiemu Ojcu sadystyczne cechy, myśląc, że Bóg torturuje grzeszników od wieczności do wieczności. Bóg pozbawia ich tchnienia życia na zawsze, a oni giną na wieki.

Pierwsze zmartwychwstanie zostało zakończone (Objawienie 20:5), ale ci, którzy nie zostali przemienieni i stali się wierzącymi, nadal będą umierać w Tysiącletnim Królestwie. Ci, którzy osiągną wiek stu lat, nadal będą uważani za młodych (Izajasza 65:20). Oczekiwana długość życia w Królestwie Bożym znacznie wzrośnie. Następnie przybiorą nieśmiertelność podczas drugiego zmartwychwstania po 1000 latach. Dlatego właśnie napisano: *"Błogosławieni umarli, którzy odtąd umierają w Panu!"*

I spojrzałem, a oto biały obłok, a na obłoku siedział ktoś podobny do Syna Człowieczego, mający na głowie złotą koronę, a w ręku ostry sierp. I wyszedł inny anioł ze świątyni, wołając donośnym głosem do tego, który siedział na obłoku: "Zapuć sierp swój i żnij, bo nadeszła godzina żniwa, bo dojrzało żniwo ziemi". A Ten, który siedział na obłoku, zapuścił swój sierp w ziemię i ziemia została zebrana. A inny anioł wyszedł ze świątyni, która jest w niebie, i miał również ostry sierp. A inny anioł, który miał władzę nad ogniem, wyszedł z ołtarza i zawołał głośno do tego, który miał ostry sierp, mówiąc: "Poślij swój ostry sierp i zbierz grona winorośli ziemi, bo jej winogrona dojrzały". Anioł przyłożył swój sierp do ziemi, zebrał grona winorośli ziemi i wrzucił je do wielkiej tłoczni gniewu Bożego. I tłocznia została zdeptana poza miastem, a krew wypłynęła z tłoczni aż do pysków koni, w odległości 1600 stadiów". (Objawienie 14:14-20)

Bóg JHWH będzie sędził świat przez jednego człowieka (Dz 17:31). Mesjasz trzyma w ręku sierp. Jest to symbol sądu, który zostanie teraz przeprowadzony.

I pośle [Mesjasz] swoich aniołów z wielkim dźwiękiem trąby, a oni zgromadzą Jego wybranych z czterech stron świata, od jednego krańca niebios aż do drugiego". (Mateusza 24:31)

Kto zostanie zebrany? Nie sądzę, że będą to wierni zmarli ze Starego i Nowego Testamentu oraz ochrzczeni. Oni przyjdą na ziemię w tym samym czasie co Chrystus. Wydaje się, że będą to wierzący, którzy nawrócili się pod koniec i nie zostali przemienieni.

Z drugiej strony, ci, którzy czcili bestię i nie zwrócili się do Boga i Mesjasza aż do końca, zostaną osądzeni. Sąd zostanie na nich wykonany; umarli ze Starego i Nowego Testamentu będą spać przez tysiąc lat i dopiero wtedy zostaną osądzeni (Objawienie 20:5).

I ujrzałem inny znak na niebie, wielki i cudowny: siedmiu aniołów mających siedem plag, plag ostatecznych, bo w nich dopełnił się gniew Boży". (Objawienie 15:1)

Jan zobaczył jeszcze jeden znak. Jan przechodzi tutaj do szczegółów boskich czasz gniewu. Siedmiu aniołów rozpoczyna teraz ostatnią fazę boskiego sądu. Słowo "skończony" (w. 1) oznacza, że gniew Boży został zakończony po siedmiu czasach gniewu. Po siedmiu pieczęciach i siedmiu trąbach, Jan musi nam teraz powiedzieć o siedmiu czasach gniewu.

I ujrzałem jakby morze szklane zmieszane z ogniem, i zwycięzców stojących nad bestią i nad jej obrazem, i nad liczbą jej imienia nad morzem szklanym, mających harfy Boże". (Objawienie 15:2)

Znajdujemy szklane morze z Objawienia 4:6, ale zmieszane z ogniem, co może być znakiem Bożego sądu. Ogień jest często symbolem sądu. Bóg sprawił, że na Egipt spadł grad, a pomiędzy nim błyskawice (Wj 9:23-24). Plewy zostaną spalone ogniem nieugaszonym (Mateusza 3:12).

I śpiewają pieśń Mojżesza, sługi Bożego, i pieśń Baranka, mówiąc: "Wielkie i cudowne są Twoje dzieła, Panie, Boże Wszechmogący; sprawiedliwe i prawdziwe są Twoje drogi, Królu narodów! Któż się nie ulęknie, Panie, i nie będzie wysławiał Twego imienia, bo tylko Ty jesteś święty, bo wszystkie narody przyjdą i oddadzą Ci pokłon, bo objawiły się Twoje sprawiedliwe czyny". (Objawienie 15:3-4)

Dwaj wielcy zbawiciele w Biblii: Mojżesz i Jezua. Dwóch zbawicieli i dwie pieśni. Mojżesz jako zapowiedź Chrystusa i sam Chrystus. W Objawieniu 14:3 znajdujemy pieśń Baranka i pieśń Mojżesza. Prawdopodobnie jest to pieśń uwielbienia Boga, którą Mojżesz śpiewał po przejściu przez Morze Czerwone (Wj 15:1-19). Tak jak Mojżesz wyzwolił Izraela z Egiptu, tak Mesjasz uczynił to samo przez swoją śmierć i zmartwychwstanie oraz wyzwolił nas przez swoją krew. Śpiewakami będą prawdopodobnie męczennicy. Nawet przez swoją śmierć pokonali zło. Mesjasz mówi, że ci, którzy tracą życie z mego powodu, odnajdą je (Mt 16:25). Wielu wierzących prowadzi życie pełne strachu i smutku. Ale utrzymanie zwycięstwa oznacza przeciwstawienie się złu i pozostanie wiernym. Jak powiedział kiedyś Miguel de Unamuno: "Niech Bóg odmówi ci pokoju i da ci chwałę".

Po tych wydarzeniach ujrzałem, jak świątynia przybytku świadectwa w niebie została otwarta. A siedmiu aniołów, którzy mieli siedem plag, wyszło ze świątyni, odzianych w czysty i jasny len i przepasanych na piersiach złotymi pasami". (Objawienie 15:5-6)

Później Jan widzi, jak świątynia w niebie zostaje otwarta. W Starym Testamencie przybytkiem prawa jest przybytek na pustyni (Liczb 9:15; 17:7; 18:2). Świątynia i namiot odnoszą się do miejsca zamieszkania Boga, czyli nieba. Aniołowie ci wychodzą z obecności Boga. Ich ubiór odpowiada ubiorowi kapłanów w Starym Testamencie.

A jedna z czterech istot żywych dała siedmiu aniołom siedem złotych czasz pełnych gniewu Boga, który żyje na wieki wieków. I napelniła się świątynia dymem od chwały Bożej i od mocy Jego, i nikt nie mógł wejść do świątyni, aż się dopełniło siedem plag siedmiu aniołów". (Objawienie 15:7-8)

Siedmiu aniołów jest teraz przygotowywanych do ostatniej części sądu Bożego, który zostanie przeprowadzony w rozdziale 16. W Starym Testamencie wielokrotnie spotykamy się z dymem jako symbolem Bożej chwały. Gdy Izajasz miał wizję niebiańskiego Ojca, cały dom był wypełniony dymem (Izajasza 6:4). Mojżesz nie mógł wejść do Namiotu Spotkania, ponieważ chwała JHWH osiadła na nim (Wj 40:34-35). Podobnie, podczas poświęcenia świątyni Salomona, obłok wypełnił dom Pański tak, że kapłan nie mógł do niego wejść (1 Krl 8:10-11). Symbolicznie pokazuje to również, że nic nie może zapobiec Bożemu sądowi. Nikt nie może teraz zbliżyć się do Boga, aby go powstrzymać. Dopiero po zamknięciu czasz gniewu możliwe będzie ponowne wejście do świątyni.

10. Siedem czasz gniewu (rozdział 16)

Chronologicznie rozdział ten opisuje wydarzenia bezpośrednio poprzedzające powrót Mesjasza. Prorok Daniel opisuje wielki ucisk w dniach ostatecznych (Daniela 11:36-45). Istnieje pewien związek między dziesięcioma plagami egipskimi, siedmioma trąbami i siedmioma czaszami gniewu. Dziesięć plag egipskich było następujących:

1. Zamiana wszystkich wód w krew (Wj 7:20-25)
2. Żaby (Wj 8:5-14)
3. Komary (Wyjścia 8:12-15)
4. Gryzące muchy (Wj 8:16-24)
5. Plaga bydła (Wj 9:3-6)
6. Wrzody (Wyjścia 9:8-11)
7. Zdrowaś (Wyjścia 9:22-26)
8. Szarańcza (Wj 10:12-19)
9. Ciemność (Wj 10:21-23)
10. Zabijanie pierworodnych (Wj 10:21-23)

Po dźwięku siedmiu trąb nastąpiły następujące okropności.

1. Ogień, krew, przez co trzecia część roślinności została spalona (Objawienie 8:7).
2. Płonąca góra, jedna trzecia morza do krwi (Objawienie 8:8)
3. Upadek wielkiej gwiazdy, woda stała się gorzka (Objawienie 8:10-11)
4. Zaciemnienie jednej trzeciej słońca (Objawienie 8:12)
5. Spadająca gwiazda, straszliwa szarańcza (Objawienie 9:1-12)
6. Demoniczni ludzie na koniach ze Wschodu (Objawienie 9:13-21)
7. Zapowiedź ostatecznego zwycięstwa Boga (Objawienie 11:15)

Okropności tego rozdziału są następujące:

1. Złe rany ludzi (Objawienie 16:2)
2. Morze jak krew umarłego (Objawienie 16:3)
3. Rzeki wody i fontanny wody stają się krwią (Objawienie 16:4)
4. Słońce pali ludzi (Objawienie 16:8)
5. Królestwo bestii jest zaciemnione (Objawienie 16:10)
6. Wody Eufratu wysychają (Objawienie 16:12)
7. Błyskawice, grzmoty, trzęsienie ziemi i grad (Objawienie 16:17-19)

Istnieje wiele podobieństw między gniewem Egiptu, siedmioma pieczęciami i czaszami gniewu. Grad, ciemność, zamiana wody w krew, wrzenie, jeźdźcy zza Eufratu. Lokalne ograniczenia Egiptu i podział kar na trzy części w trąbach można rozumieć jako zapowiedź wielkiego wydarzenia czasów ostatecznych. To, co zostało wspomniane we wcześniejszych opisach mszczącego się gniewu Bożego, zostało przypisane niewierzącym.

Ostatni potop zniszczenia zostanie rzucony na ten świat. Wrogowie Boga zostaną teraz całkowicie zniszczeni.

I usłyszałem donośny głos ze świątyni, mówiący do siedmiu aniołów: "Idźcie i wylejcie siedem czasz gniewu Bożego na ziemię". I poszedł pierwszy, i wylał czaszę swoją na ziemię; i przyszedł zły i ciężki ból na ludzi, którzy mieli znanie bestii i którzy oddawali pokłon jej obrazowi".
(Objawienie 16:1-2)

Donośny głos jest głosem Boga. Czasze gniewu są teraz wylewane. Pierwsza plaga dotyczy wrzodów na bałwochwalcach, ran, które powoduje nieposłuszeństwo (Powtórzonego Prawa 28:35), ran, którymi został dotknięty Hiob (Hioba 2:7).

A drugi wylał swoją czaszę na morze i stało się ono jak krew umarłego; i umarła wszelka żywa dusza, wszelka żywa istota, która była w morzu". (Objawienie 16:3)

Podczas drugiego uderzenia trąby jedna trzecia morza zamieniła się w krew. W drugiej czaszy gniewu giną wszystkie stworzenia morskie. Ponieważ większość powierzchni ziemi składa się z wody, efekt ten jest katastrofalny dla całej ziemi.

Trzeci wylał swą czaszę na rzeki i źródła wód, które stały się krwią. I usłyszałem, jak anioł wód powiedział: "Jesteś sprawiedliwy, Ten, który jest i Ten, który był, Święty, że tak osądziłeś. Przelali bowiem krew świętych i proroków, a Ty dałeś im krew do picia; są godni. I usłyszałem, jak ołtarz powiedział: Tak, Panie, Boże Wszchemogący, prawdziwe i sprawiedliwe są Twoje wyroki. (Objawienie 16:4-7)

Przy trzecim uderzeniu trąby jedna trzecia wody stała się gorzka; przy trzeciej czaszy gniewu kara rozciąga się na wszystkie strumienie i źródła wody. JHWH (który jest i który był, por. Objawienie 1:8) jest sprawiedliwy, a Jego kara jest odpowiedzią na przelaną krew świętych i proroków. Wydaje się, że chodzi o męczenników w Wielkim Ucisku. Żądni krwi będą teraz pić "krew" jako karę. Sprawiedliwy osąd JHWH (Wszchemogący = pan-tokrator) został ponownie potwierdzony.

Czwarty wylał swoją czaszę na słońce i dano mu, aby spalił ludzi ogniem. I ludzie zostali spaleni wielkim żarem, i bluźnili imieniu Boga, który ma moc nad tymi plagami, i nie żalowali, że nie oddali mu chwały". (Objawienie 16:8-9)

Czwarta trąba zaciemniła jedną trzecią gwiazd (egipskie ciemności w Księdze Wyjścia 10:21-23). Z kolei podczas czwartej czasz gniewu żar słońca stanie się nie do zniesienia. Wielki Ucisk doprowadzi do dramatycznych zmian klimatycznych.

Oto więc dobroć i srogość Boża: wobec tych, którzy upadli, srogość; ale wobec ciebie dobroć Boża, jeśli trwasz w dobroci; w przeciwnym razie i ty zostaniesz odcięty. (Rz 11:22)

Są to ludzie, którzy w czasach Bożej dobroci, gdy życie było dla nich łatwe, nie oddawali Bogu czci. Nie czynią tego również w czasach Bożej surowości. Wydaje się, że nic nie jest w stanie przekonać ich do powrotu do JHWH. Wszystkie wyroki wielokrotnie wzywają do pokuty. Staje się również jasne, że plagi nie mają wpływu na niepokutujących. Pokuta natychmiast zmieniałaby wszystko. Ale oni wolą iść własną drogą, a nie drogą swojego Boga.

A piąty wylał swoją czaszę na tron bestii; i królestwo jego zostało zaciemnione, a oni gryźli swoje języki z bólu i bluźnili Bogu niebios z powodu swojej udręki i z powodu swoich przysięg, i nie żalowali swoich czynów. (Objawienie 16:10-11)

Królestwo Boga tej ziemi (2 Koryntian 4:4) zostanie zaciemnione. Coś podobnego można znaleźć w dziewiątej tablicy w Egipcie (Wj 10:23). Nikt nie widzi drugiego. Tron bestii zostanie uderzony. Jego królestwo zostanie poważnie osłabione. Niestety, ludzie kochają ciemność bardziej niż światło (Jana 3:19). Ale wolą raczej zgrzytać językami niż pokutować. To ostatni raz w Księdze Objawienia, kiedy dowiadujemy się o otwartej niewierze ludzkości.

Szósty wylał swą czaszę na wielką rzekę Eufrat i wyschły jej wody, aby przygotować drogę królom, którzy przyjdą od wschodu słońca. I ujrzalem wychodzące z paszczy smoka i z paszczy bestii, i z paszczy fałszywego proroka trzy duchy nieczyste podobne do żab, bo są to duchy demonów czyniących cuda, które idą do królów całego świata, aby ich zgromadzić na wojnę [owego] wielkiego dnia Boga Wszechmogącego. (Oto nadchodzę jak złodziej. Błogosławiony, kto czuwa i strzeże swego odzienia, aby nie chodził nago i nie ujrzano jego hańby). I zgromadził ich na miejsce, które po hebrajsku nazywa się Armagedon. (Objawienie 16:12-16)

Naturalny bieg Eufratu jest już ograniczony przez tamy, zbiorniki i rowy, co oznacza, że czasami niesie on niewiele wody. W porze suchej, między grudniem a marcem, głębokość wody może spaść do zaledwie

60 centymetrów. Oczekuje się, że podczas Wielkiego Ucisku mosty, tamy, kładki, wiadukty, drogi itp. zostaną zniszczone, a rzeki ponownie utworzą naturalne bariery. Infrastruktura stworzona przez człowieka zostanie masowo zniszczona. Izajasz przepowiada jej wyschnięcie (Izajasza 11:15). Perski król Cyrus również pochodził z wschodzącego słońca (Izajasza 41:25). Czy Jan miał na myśli słynne wydarzenie historyczne, o którym czytamy u ^{Herodota}⁴⁵ (Księga 1, rozdział 191)?

Opisuje, jak perski król Cyrus podbił Babilon, osuszając Eufrat i tymczasowo zamieniając rzekę w jezioro. W ten sposób naturalna obrona Babilonu została usunięta, a wojska perskie były w stanie przekroczyć koryto rzeki i zdobyć miasto.

Istnieje wiele interpretacji tożsamości królów. Najprostszym wyjaśnieniem jest to, że są to królowie z Orientu (Wschodu), którzy wezmą udział w ostatniej wielkiej wojnie, przekraczając Eufrat.

Szatan, władca świata i fałszywy prorok wywierają wpływ i wysyłają demony na cały świat, aby manipulować królami i gromadzić ich do wielkiej bitwy przeciwko JHWH. Żaby są związane z plagami (Wj 8:5-11) i nieczystymi zwierzętami (Wj 11:10).

Ważne jest to, że niebiański Ojciec JHWH również przyjdzie (Zachariasza 14:3). JHWH przyjdzie i będzie walczył z tymi narodami w Ziemi Świętej. Zachowanie szat, aby nie chodzić nago, znajduje się również w Księdze Mojżesza (Wj 20:26). Nagość ma być zakryta (Wj 28:42).

Ostateczna bitwa ma miejsce dopiero po siedmiu czasach gniewu, po powrocie Mesjasza na Górę Oliwną (Zachariasza 14:4). Armagedon prawdopodobnie odnosi się do obszaru w pobliżu Megiddo na równinie Esdrelom. Równina ta jest jednym z największych pól bitewnych na świecie. To tutaj Barak i Debora pokonali Siserę i jego rydwany (Sędziów 5:19-29); to tutaj Achazjasz, król Judy, zginął od strzał Jehu (2 Królewska 9:27); to tutaj dobry Jozjasz zginął w bitwie z faraonem Necho (2 Kronik 35:22; 2 Królewska 23:29-30).

Síódmy wylał swoją czasę w powietrze, a ze świątyni [nieba], od tronu, rozległ się donośny głos mówiący: Wykonało się. I pojawiły się błyskawice i głosy i

⁴⁵ Historie Herodota są jedynym zachowanym dziełem greckiego pisarza. Dzieło historyczne składa się z dziewięciu ksiąg i zostało napisane w V wieku p.n.e.. Zawiera przegląd wydarzeń historycznych z lat od około 700 do 479 p.n.e., tj. okresu około 220 lat. Głównym punktem odniesienia są wojny perskie pod koniec tego okresu, które miały decydujące znaczenie dla dalszego przebiegu greckiej starożytności. (Wikipedia)

I nastąpiło wielkie trzęsienie ziemi, jakiego nie było, odkąd ludzie są na ziemi, tak wielkiego trzęsienia ziemi. I wielkie miasto zostało podzielone na trzy części, a miasta narodów upadły, a wielki Babilon został upamiętany przed Bogiem, aby dać mu kielich wina gniewu Jego gniewu. Każda wyspa uciekła, a gór nie znaleziono. I spadły z nieba na ludzi kamienie gradowe wielkie jak waga talentu, a ludzie bluźnili Bogu z powodu plagi gradu, bo jego plaga jest bardzo wielka. (Objawienie 16:17-21)

Coś podobnego znajdujemy w siódmej trąbie powietrznej, w której zabrzmiały grzmoty i błyskawice (Objawienie 11:15-19). Zniszczenia spowodowane tym bezprecedensowym trzęsieniem ziemi dotkną całą ziemię. Wielkie miasto Babilon zostanie podzielone na trzy części. Podobnie będzie z miastami narodów.

Podział zwiastuje złamanie władzy (Ezechiela 37:22; Daniela 11:4; Mateusza 12:25). Do tej pory kielich ten zawsze omijał Babilon. Teraz nadszedł sąd nad Babilonem i gniew Boży uderza w miasto z pełną siłą.

Zmiany topograficzne na powierzchni ziemi poprzez znikanie wysp i gór pokazują, jak Ojciec Niebieski sprawia, że stary świat znika i przygotowuje go na nadchodzący wiek.

Zapowiedź sądu ostatecznego z kamieniami gradowymi o wadze jednej dziesiątej można znaleźć w Księdze Jozuego (Joz. 10:11). Podczas wielkiej bitwy z pięcioma królami Amorytów pod Bet-horon, Bóg JHWH sprawił, że z nieba spadły wielkie kamienie gradowe, tak że więcej ludzi zginęło od tych kamieni niż od miecza. Izajasz mówi o gradobiciu jako Bożym sądzie (Izajasza 28:2). Ezechiel mówi o gradzie, ogniu i siarce (Ezechiela 38:22).

Pomimo zakończenia siedmiu pieczęci, siedmiu trąb i siedmiu czas gniewu, ludzie nadal słuchają Boga.

11. Wielki Babilon i bestia (rozdział 17)

Klasyfikacja chronologiczna nie jest łatwa. Rozdział 17 przedstawia obraz końcowego charakteru Babilonu w czasie Wielkiego Ucisku. Może to być dodatek do czasz gniewu (aniołowie czasz, którzy mówią).

I przyszedł jeden z siedmiu aniołów, którzy mieli siedem czasz, i przemówił do mnie, mówiąc: "Chodź tutaj, pokażę ci sąd nad wielką nierządnicą, która siedzi na wielu wodach, z którą królowie ziemi popełnili wszeteczeństwo, a ci, którzy mieszkają na ziemi, upili się winem jej wszeteczeństwa". (Objawienie 17:1-2)

Wielką nierządnicą jest odstępcza Jerozolima. Jest to również to, co Nahum nazywa Nivine, która opanowała ziemię i ludzi swoim wielkim nierządem (Nahum 3:4). Izajasz nazywa miasto Tyr nierządnicą (Izajasza 23:16-17). Nawet Jerozolima została tak nazwana (Izajasza 1:21), a Ezechiel ubolewał nad jej nierządem (Ezechiela 16:15). "Wiele wód" jest symbolem ludów, języków i narodów tego świata.

i że zapominasz o JHWH, który cię stworzył, który rozciągnął niebiosy i założył ziemię; dlatego słuchaj tego, nędzniku i pijaku, ale nie z winą! (Izajasza 51:13a+21)

Wszyscy oni byli częścią systemu religijnego, który odwrócił się od niebiańskiego Ojca. Upili się winem bałwochwalstwa.

I wywiódł mnie w duchu na miejsce pustynne; i ujrzałem niewiastę siedzącą na bestii barwy szkarłatnej, pełnej imion bluźnierstwa, mającej siedem głów i dziesięć rogów. Niewiasta zaś odziana była w purpurę i szkarłat, pokryta złotem, drogimi kamieniami i perłami, a w ręku miała złoty kielich pełen obrzydliwości i plugastwa jej wszeteczeństwa, a na jej czole wypisane było imię: Tajemnica, Babilon wielki, matka nierządnic i obrzydliwości ziemi. (Objawienie 17:3-5)

To, co się stało, wydarzyło się na pustyni. Rzym nie znajduje się na pustyni. Szkarłatna bestia to imperium Seleucydów czasów ostatecznych. Siedem głów to siedmiu królów, a dziesięć rogów to Dekapol czasów ostatecznych. Niewiasta to odstępcza Jerozolima.

I ujrzałem kobiety pijaną krwią świętych i krwią świadków Jezusa. I zdumiałem się, gdy ją ujrzałem, z wielkim zdumieniem. I rzekł do mnie anioł: "Czemu się zdumiewasz? Powiem ci tajemnicę niewiasty i bestii, która ją nosi, mającej siedem głów i dziesięć rogów.

Bestia, którą widziałeś, była, a nie jest, i wstąpi z bezdennej otchłani, i pójdzie na zatracenie; a ci, którzy mieszkają na ziemi, których imiona nie były zapisane w księdze życia od założenia świata, będą się dziwić, gdy ujrzą bestię, która była, a nie jest, i będzie". (Objawienie 17:6-8)

Podobnie jak w Starym Testamencie, wrogowie Boga zabiją świętych. Tak jak zginą dwaj świadkowie w Jerozolimie (Objawienie 11). Dlaczego Jan jest tak zdumiony? Mówi się o wielkim zdumieniu. To dlatego, że nie spodziewał się Jerozolimy.

Bestia (Imperium Seleucydów) była (322 - 186 p.n.e.) i nie jest teraz (przez okres czasu do czasów ostatecznych) i powstanie ponownie z otchłani (w czasach ostatecznych, zob. Daniela 2:44).

Oto umysł, który ma mądrość: Siedem głów to siedem gór, na których siedzi niewiasta. I jest siedmiu królów: pięciu z nich upadło, jeden jest, a drugi jeszcze nie przyszedł; a kiedy przyjdzie, musi trochę poczekać. A bestia, która była, a nie jest, jest też ósmą, jest z siedmiu i idzie na zagładę". (Objawienie 17:9-11)

Siedem gór jest interpretowanych przez wielu komentatorów jako siedem wzgórz Rzymu (miasta siedmiu wzgórz), aby pokazać, że system papieski jest nierządnicą czasów ostatecznych. Jakie problemy wiążą się z taką interpretacją? Po pierwsze, mowa jest o siedmiu górach, a nie siedmiu wzgórzach. Co więcej, istnieją inne miasta leżące na siedmiu wzgórzach, takie jak Amman, Ateny, Bamberg, Lizbona, Moskwa, Siegen, Würzburg, a także Jerozolima. Wyjaśnienie jest dość proste, ponieważ podaje je John. Siedem gór to siedem głów, a te siedem głów to siedmiu królów.

Prorok Daniel pisze w rozdziale 11 o siedmiu królach z dynastii Seleucydów:

1. Seleucus I	Nicator312-281 p.n.e.
Antioch I	Soter281-261 p.n.e. (brak w Księdze Daniela)
2. Antioch II	Teos261-246 p.n.e.
3. Seleucus II	Callinicus246-226 p.n.e.
4. Seleucus III	Soter226-223 p.n.e.
5. Antioch III	Wielki223-187 p.n.e.
6. Seleukos IV	Filopator187-175 p.n.e.
7. Antioch IV	Epifanes175-163 p.n.e.

Jan opisuje warunki panujące w czasach ostatecznych. Pierwszych pięciu królów nie jest tutaj interesujących. Interpretacja szóstego (*który jest jednym*) i siódmego króla (*którzy jeszcze nie nadeszli*) nie jest łatwa. Z pewnością nie odnosi się ona do czasów apostoła, kiedy wszystkich siedmiu historycznych królów już nie żyło. Zatem

Może to odnosić się do czasów ostatecznych, że nadal będzie dwóch poprzedników, dopóki nie nadejdzie ósmy król, Antychryst.

W Księdze Daniela brakuje drugiego króla Antiocha I Sotera, co czyni króla Seleucydów Antiochiusa IV Epifanesa siódmym królem. Daniel 11:21-45 donosi o królu Seleucydów Antiochiuszu IV Epifanesie. Należy tutaj zauważyć, że wersety 36-45 odnoszą się do króla Seleucydów Antiochiusza IV Epifanesa w czasach ostatecznych. Historyczny król Seleucydów Antiochiusz

IV. Epifanes zmarł w Isfahanie, a król Seleucydów czasów ostatecznych Antiochiusz IV. Epifanes zginął podczas oblężenia Jerozolimy (Daniela 11:45).

A dziesięć rogów, które widziałeś, to dziesięciu królów, którzy jeszcze nie otrzymali królestwa, ale otrzymają władzę jako królowie w jednej godzinie z bestią. Ci mają jeden umysł i oddają swoją moc i władzę bestii". (Objawienie 17:12-13)

Dziesięć rogów to Dekapol czasów ostatecznych. W czasach ostatecznych otrzymają "jedną godzinę" władzy, jak królowie lub władcy odpowiednich miast Dekapolu. W czasach ostatecznych poddadzą się Antychrystowi i przełożą mu swoją władzę.

Ci będą walczyć z Barankiem, a Baranek ich zwycięży, bo jest Panem panów i Królem królów, a ci, którzy są z Nim, są powołani, wybrani i wierni. I mówi do mnie: "Wody, które widziałeś, gdzie siedzi nierządnicza, to ludy i tłumy, i narody, i języki" (Objawienie 17:14-15).

Kiedy Baranek pojawi się na Górze Oliwnej, wybuchnie wojna. Władcy tego świata nie oddadzą swojej władzy bez walki. Nowy właściciel (Mesjasz) będzie musiał przejąć swoje królestwo. Następnie Mesjasz ustanowi swoje królestwo i zniszczy wszystkie inne królestwa (Daniela 2:44).

Król królów i Pan panów powinien służyć jako wskaźnik bóstwa. Samolo był również najwyższym królem królów (1 Krl 10:23). Nabuchodonozor, król Babilonu, był również królem królów (Ezechiela 26:7), podobnie jak Artakserkses (Ezdrasza 7:12). Wielu jest nazywanych "Panem" w Biblii, ale Mesjasz jest ponad nimi wszystkimi. Niebiański Ojciec umieścił go nad całym stworzeniem za jego postuszeństwo (Filipian 2:8-9).

A dziesięć rogów, które widziałeś, i bestia będą nienawidzić wszeteczniczy i uczynią ją spustoszoną i nagą, i będą jeść jej ciało, i spalą ją ogniem. Albowiem Bóg włożył w ich serca, aby pełnili Jego wolę i działali jednym umysłem, i oddali swoje królestwo bestii, aż wypełnią się słowa Boga. A niewiasta, którą widziałeś, to wielkie miasto, które ma królestwo nad królami ziemi". (Objawienie 17:16-18)

Dekapol czasów ostatecznych i Antychryst zniszczą Jerozolimę czasów ostatecznych i zabiją jej mieszkańców. Zachariasz opisuje sytuację przed przyjściem niebiańskiego Ojca i Pana Jezusa (Zachariasza 14:1-2).

Wnioski dotyczące Objawienia 17:

1. Kobieta jest Jerozolimą czasów ostatecznych
2. Bestią jest imperium Seleucydów, składające się z 7 królów z Daniela 11.
3. Ósmym królem jest Antychryst, typ Antiochiusa IV Epifanesa
4. Antychryst jest prawdopodobnie Seleucydem (Syryjczykiem, Asyryjczykiem)
5. Siedem gór to siedem politycznych królestw z królami.

Bestia ta (imperium Seleucydów w czasach ostatecznych), która "była, a nie jest i nie będzie" (Objawienie 17:8), pojawi się ponownie w czasach ostatecznych.

Czy Rzym jest bestią?

"A kobieta była odziana w purpurę i szkarłat, i pozłacana złotem, drogimi kamieniami i perłami" ma być aluzją do papieskiego bogactwa. Ostatecznie wszystko, o czym tu mowa, to błyszcząca zewnętrzna fasada, która jest całkowicie zepsuta od wewnątrz. Nic więcej i nic mniej.

Wielu komentatorów automatycznie utożsamia bestię z Rzymem. Co jednak, jeśli nie jest to Rzym, a wydarzenia rozgrywają się na Bliskim Wschodzie, podobnie jak reszta posągu Nabuchodonozora? Wielu wierzących próbuje odnaleźć w Objawieniu papieża i Kościół katolicki. Rzym jest tylko pobocznym przedstawieniem, które przesłania widok na prawdziwe przyszłe wydarzenia na Bliskim Wschodzie.

Prorocy czasów ostatecznych i ich wpływ

W historii pojawiło się wiele fałszywych prorocत्व dotyczących powrotu Mesjasza i interpretacji Księgi Objawienia.

Bardzo wczesnie adwentyści w Ameryce zaczęli przepowiadać powrót Jezusa w 1843/44 roku. Po kilku latach adwentyści przekształcili się w Świadków Jehowy. Pod wpływem nauk adwentystów temat ten zawsze pozostawał w centrum zainteresowania ich założyciela Charlesa Taze Russella.

Świadkom Jehowy powiedziano w 1914 roku, że rozpocznie się Tysiąclecie Królestwo. Kiedy tak się nie stało, prorocत्व zostało po prostu zinterpretowane na nowo. Początkowo mówiono, że Meszjasz powrócił niewidzialnie, ale teraz wydaje się, że panuje w niebie. Szybki rzut oka na Psalm 110:1 wystarczyłby, aby natychmiast obalić takie bajki. Prorocत्व z lat 1918, 1925 i 1975 oczywiście również się nie spełniły. Pokolenie roku 1914 miało jeszcze doświadczyć powrotu Jezusa.

Dotyczy to również jednostek, takich jak Hal Lindsey i jego dobrze znana książka: *Alter Planet Erde wohin? został napisany w 1970 roku i sprzedał się w ponad 20*

milionach egzemplarzy.

Chiny i Związek Radziecki (Gog i Magog), jako bastiony komunizmu, zaatakują Izrael. Ponadto nie mogło zabraknąć ataku zjednoczonej Europy i oczywiście papieża. Trzecia wojna światowa w latach dziewięćdziesiątych i pochwylenie kościoła. Nic się nie wydarzyło, wielu ludzi było rozczarowanych, a Hal Lindsey stał się milionerem sprzedając książki.

Widzimy, jak wielki wpływ na interpretację czasów ostatecznych ma uzgodnienie pewnych kluczowych punktów. Fałszywe nadzieje mogą prędzej czy później doprowadzić do rozczarowania.

Jak długo to jeszcze potrwa?

Jeśli zwrócimy naszą uwagę z powrotem na Bliski Wschód, nie widzimy obecnie nowego imperium Seleucydów, ani nie zobaczymy go w najbliższej przyszłości. Na Bliskim Wschodzie nie widać żadnej zjednoczonej wielkiej potęgi. Prowadzi to jedynie do wniosku, że musimy nadal czekać.

W całej historii Kościoła strach przed nadejściem sądu był zawsze obecny. Każde pokolenie miało nadzieję, że Mesjasz ustanowi swoje królestwo w ich pokoleniu.

12. Upadek Babilonu (rozdział 18)

Rozdział 18 dotyczy Babilonu jako potęgi politycznej i jego zniszczenia.

Po tych wydarzeniach ujrzałem innego anioła zstępującego z nieba, mającego wielką moc, a ziemia została rozjaśniona jego chwałą. I zawałał donośnym głosem, mówiąc: Upadł Babilon wielki, upadł i stał się siedliskiem demonów i siedliskiem wszelkiego plugawego ducha, i siedliskiem wszelkiego nieczystego i nienawistnego ptactwa. Bo wszystkie narody piły wino wściekłości jej wszeteczeństwa, a królowie ziemi cudzołożyli z nią, a kupcy ziemi wzbogacili się mocą jej bogactwa". (Objawienie 18:1-3)

Na scenę wkracza kolejny potężny anioł. Jego chwała oświetla całą ziemię. Śpiewana jest pieśń zagłady o Babilonie czasów ostatecznych, podobna do zniszczenia Babilonu w Starym Testamencie (por. Izajasza 13:19-22). Babilon został zniszczony przez wielkie trzęsienie ziemi (Objawienie 16:19). Tylko demony zdają się powracać do tych ruin, które wcześniej stanowiły antytezę królestwa Bożego. Ponownie wspomniane jest bałwochwalstwo, a wraz z nim odwrócenie się od niebiańskiego Ojca JHWH. Zniszczenie jest opłakiwane przez tych, którzy czerpali polityczne lub ekonomiczne korzyści z tego systemu. Mamona upadła.

I usłyszałem inny głos z nieba, mówiący: Wyjdźcie z niej, ludu mój, abyście nie byli uczestnikami jej grzechów i abyście nie otrzymali jej plag; bo grzechy jej są nagromadzone aż do nieba, a Bóg wspomniał na jej nieprawości". (Objawienie 18:4-5)

Lud Boży ma opuścić grzeszne miasto. To wezwanie rozbrzmiewało przez cały Stary Testament. Abraham miał opuścić dzielnicę bałwochwalców (Rdz 12:1). Tera, ojciec Abrahama, mieszkał w Ur (Rdz 11:28) i służył innym bogom (Joz 24:2). Lotowi kazano opuścić Sodomę (Rdz 19:12). Wyjdź z Babilonu, mówi Izajasz (Iz 48:20). Uciekaj z Babilonu, bo nadszedł czas pomsty JHWH (Jeremiasza 51:6).

Nawet w dzisiejszych czasach powinniśmy zadać sobie pytanie, czy chodzę do kościoła, który czci Boga JHWH? Wielu zadaje sobie pytanie, jakie są cechy biblijnego kościoła? Czy zwiastowanie jest biblijne? Czy ma wzorowe przywództwo? Stosunek do chrztu i Wieczery Pańskiej? Czy praktykuje dyscyplinę kościelną? Pozycja kobiet w kościele itd. To wszystko jest poprawne, ale trzeba zacząć dużo wcześniej.

Dwa punkty są tutaj kluczowe: Czy JHWH jest jedynym prawdziwym Bogiem (J 17:3) i czy królestwo Boże znajduje się w centrum kościoła (Łk 4:43)? Jeśli te dwa podstawowe punkty nie zostaną podane, szkoda czasu na omawianie punktów podrzędnych. Nie ma też sensu iść na mecz piłki nożnej bez zawodników, bramek i piłki. Nikt nie idzie na stadion, by podziwiać murawę. Wierzący oddziela się (2 Koryntian 6:14-15; 1 Tymoteusza 5:22).

Odpląć jej tak, jak ona odplaciła, i podwoj [jej] podwójnie według jej uczynków; w kielichu, który zmieszała, mieszaj podwójnie. Jak bardzo się uwielbiła i rozkoszowała się bogactwem, tak wiele udręki i smutku jej daj. Bo mówi w swoim sercu: "Siedzę jak królowa i nie jestem wdową, i nie zobaczę smutku". Dlatego jej plagi przyjdą w jednym dniu: Śmierć, smutek i głód, i będzie spalona ogniem, bo Pan Bóg, który ją sądzi, jest mocny". (Objawienie 18:6-8)

Babilon zostanie podwójnie ukarany. Babilon jest nie tylko źródłem zła, ale także uwodzicielem całego świata. Babilon płaci za swoją winę i uwodzenie innych. Matka wszystkich nierządnic zasiada na tronie jako królowa i mówi do siebie, że będzie trwać wiecznie. Ta arogancja i samowola dobiegną końca w dniu Pańskim. Sąd niebiańskiego Ojca został ogłoszony. Aniołowie zemsty prawdopodobnie wykonają karę.

A królowie ziemi będą płakać i oplakiwać ją, którzy dopuścili się z nią wszeteczeństwa i rozpusty, gdy ujrzą dym jej spalenizny; i staną z daleka ze strachu przed jej męką, mówiąc: "Biada, biada! wielkie miasto, Babilon, potężne miasto! bo w jednej godzinie nadszedł twój sąd". (Objawienie 18:9-10)

Królowie śpiewają pierwsze pieśni w Babilonie. Może to być 10 królów z Objawienia 17:16. Byli oni częścią babilońskiego systemu i z daleka widzieli, jak miasto legło w gruzach. Tak jak pieśń lamentu była śpiewana nad Tyrem (Ezechiela 26:17-18), tak teraz dzieje się nad Babilonem. Bóg dokona sądu "szybko".

A kupcy ziemi płaczą i oplakują ich, ponieważ nikt już nie kupuje ich towarów: i złota, i srebra, i drogich kamieni, i pereł, i szlachetnego lnu, i purpury, i jedwabiu, i szkarłatu, i wszelkiego drewna twego, i wszelkiego narzędzia z kości słoniowej, i wszelkiego narzędzia z najszlachetniejszego drewna, i z mosiądzu, i z żelaza, i z marmuru, i cynamonu, i amomum, i kadzidła, i maści, i kadzidła, i wina, i wina.

Oliwę i mąkę, i pszenicę, i bydło, i owce, i konie, i rydwany, i poddanych, i dusze ludzkie. Owoc pożądania twojej duszy odszedł od ciebie, a wszystko, co jest chwalebne i wspaniałe, jest dla ciebie stracone i już nigdy tego nie znajdziesz. Kupcy tych rzeczy, którzy się w niej wzbogacili, będą stać z daleka ze strachu przed jej udręką, płacząc i smucąc się, i będą mówić: "Biada, biada! Wielkie miasto odziane w delikatny len, purpurę i szkarłat, pokryte złotem, drogimi kamieniami i perłami! bo w jednej godzinie tak wielkie bogactwa zostały zniszczone". (Objawienie 18:11-16)

Druga grupa pieśni wykonywana jest przez kupców. Jest to motyw czysto egoistyczny. Zniknął rynek, na którym się wzbogacili. Nie wyciągają ręki, by pomóc Babilonowi. Jedyne, co ich łączyło, to handel i luksus. Chodzi oczywiście o motywy ekonomiczne i polityczne, a nie religijne. Całe ich światowe bogactwo zostanie wkrótce zniszczone. Jak powiedział Mesjasz: "Nie gromadźcie sobie skarbów na ziemi, ale w niebie" (Mt 6:19-20). "Z b u d o w a l i swój dom na piasku". (Mateusza 7:26)

I każdy sternik, i każdy człowiek płynący do jakiegokolwiek miejsca, i żeglarze, i wszyscy, którzy pracowali na morzu, stali z daleka, a gdy zobaczyli dym jej płonącego, zawołali, mówiąc: Jakie miasto jest podobne do tego wielkiego miasta? Rzucili proch na swoje głowy i płakali, płacząc i smucąc się, mówiąc: Biada, biada, miasto wielkie, w którym wszyscy, którzy mieli okręty na morzu, wzbogacili się jego bogactwami, bo w jednej godzinie zostało spustoszone. (Objawienie 18:17-19)

Po królach i kupcach do akcji wkraczają teraz żeglarze. Ponownie znajdujemy podobieństwa do upadku Tyru.⁴⁶ W czasach ostatecznych Babilon może ponownie posiadać drogę wodną, np. przez Eufrat lub sztucznie utworzone kanały. Jego twierdza będzie znajdować się w Mezopotamii. Imperium obejmie Turcję, Syrię, Irak, Iran i inne państwa. Globalne towary handlowe mogą być również dostarczane do portu, a następnie transportowane drogą lądową do Babilonu. Wszyscy optakują siebie i swoją materialną stratę. Całe ich serce było przywiązane do wartości materialnych.

⁴⁶ *Zadrzy ziemia na odgłos krzyku twoich sterników. I wszyscy sternicy, żeglarze, wszyscy sternicy morza, wyjdą ze swoich statków, zejść na ląd; i wydadzą swój głos przeciwko tobie, i gorzko zapłaczą; i rzucą proch na swoje głowy, i tarzają się w popiele.* (Ezechiela 27:28-30)

Radujcie się nad nią, o niebiosa, wy święci, wy apostołowie i wy prorocy, bo Bóg wykonał na niej swój sąd. (Objawienie 18:20)

Pośród lamentu podnosi się głos tych, którzy radują się, że wrogowie Boga doświadczają Jego zemsty. Tutaj również znajdujemy wiele podobieństw w Piśmie Świętym. Bóg dokona pomsty na swoich wrogach (Powtórzonego Prawa 32:43). W odniesieniu do upadku Babilonu czytamy: "*A niebo i ziemia, i wszystko, co w nich jest, będą się radować z powodu Babilonu, gdyż niszczyciele nadciągają do niego z północy, mówi JHWH*". (Jeremiasza 51:48).

Dlatego Mesjasz powiedział również: "*Dlatego i wy, gdy ujrzycie, że się to dzieje, wiedzcie, że bliskie jest królestwo Boże. Zaprawdę powiadam wam: To zło nie przeminie, aż się to wszystko stanie*". (Łukasza 21:31-32). Wierzący w czasach ostatecznych doświadczą wszystkiego z pierwszej ręki i będą tymi, którzy zostaną pochyceni żywcem pod koniec ^{ucisku}⁴⁷.

Dużą część Biblii zajmują prorocze wypowiedzi, tj. oświadczenia Boga dotyczące wydarzeń, które będą miały miejsce w przyszłości. Proroctwa często mają jednocześnie bliskie i odległe wypełnienie. Ten przeskok w czasie jest ważny dla prawidłowego zrozumienia Pisma Świętego, aby nie popaść w anachronizm (właściwe wydarzenia w niewłaściwym kontekście chronologicznym). Jest to jeden z największych problemów w studiowaniu Biblii. Wiele osób nie rozumie poniższych wersetów lub nigdy nie słyszało kazania na ich temat.

Żelaznym berłem rozbijesz ich, jak rozbija się naczynie garncarza. A teraz, wy królowie, bądźcie mądrzy, bądźcie mądrzy, wy sędziowie ziemi! Służcie JHWH z bojaźnią i radujcie się z drzeniem! Pocałujcie Syna, aby się nie rozgniewał i abyście nie zginęli w drodze, jeśli choć trochę rozpali się Jego gniew. Błogosławieni wszyscy, którzy w nim ufają! (Psalm 2:9-12)

Ale ci, moi wrogowie, którzy nie chcieli, abym nad nimi panował, przyprowadzili ich tutaj i zabili przede Mną". (Łukasza 19:27)

⁴⁷ *To bowiem mówimy wam przez słowo Pańskie, że my, którzy żyjemy i pozostaniemy do przyjścia Pana, w żaden sposób nie przeszkodzimy tym, którzy śpią. Albowiem sam Pan zstąpi z nieba z okrzykiem, z głosem archanioła i z trąbą Bożą, a umarli w Chrystusie powstaną pierwsi* (1 Tesaloniczan 4:15-16).

W jednej chwili, w gnieniu oka, na ostatnią trąbę; bo trąba zabrzmi, a umarli powstaną niezniszczalni, a my zostaniemy przemienieni". (1 Koryntian 15:52)

I wtedy objawi się bezprawny, którego Pan Jezus pochłonie tchnieniem swoich ust i zniszczy ukazaniem się swego przyjaciela". (2 Tesaloniczan 2:8)

Jak to się ma do łaski Bożej i posługi Mesjasza dobre 2000 lat temu? Wyjaśnijmy ten przeskok w czasie i różne posługi Jezusa na przykładzie. W Ewangelii Łukasza 4:18-19⁴⁸ Mesjasz czyta w synagodze fragment z Księgi Izajasza 61:1-2⁴⁹ i interpretuje go słowami: "Dziś wypełniło się to Pismo w waszych uszach" (Łk 4:21b). Nie kończy drugiego wersetu, ale po prostu zatrzymuje się w połowie. Oto przeskok w czasie, ponieważ pomsta JHWH (Izajasza 61:2b) ma miejsce pod koniec czasów, podobnie jak pomsta Mesjasza. Ta część wypełni się podczas drugiego przyjścia Mesjasza (jak również Psalm 2:9-12; Łukasza 19:27; 2 Tesaloniczan 2:8).

A silny anioł podniósł kamień podobny do wielkiego kamienia młyńskiego i wrzucił go do morza, mówiąc: "Tak więc Babilon, wielkie miasto, zostanie zrzucone siłą i już nigdy nie zostanie odnalezione. I już nigdy nie zabrzmii w tobie głos harfarzy, muzyków, flectistów i trębaczy, i już nigdy nie znajdzie się w tobie żaden artysta jakiegokolwiek sztuki, i już nigdy nie zabrzmii w tobie dźwięk kamienia młyńskiego, i już nigdy nie zabłyśnie w tobie światło lampy, i już nigdy nie zabrzmii w tobie głos oblubieńca i oblubienicy, bo twoimi kupcami byli wielcy mężowie ziemi, bo przez twoje czary zostały zwiedzione wszystkie narody. I znaleziono w niej krew proroków i świętych, i wszystkich, którzy zostali zabici na ziemi.
(Objawienie 18:21-24)

Ostateczne zniszczenie Babilonu symbolizuje tutaj wielki kamień młyński. Ten obraz jest również zaczerpnięty ze zniszczenia starożytnego Babilonu w Księdze Jeremiasza.⁵⁰ Grecki geograf żyjący w czasach Jezusa

⁴⁸ Duch Pański spoczywa na mnie, ponieważ namaścił mnie, abym zwiastował ubogim dobrą nowinę; posłał mnie, abym ogłosił jeńcom wyzwolenie, a niewidomym wzrok, abym uwolnił tych, którzy są posiniaczeni, abym ogłosił przyjemny rok Pański. (Łukasza 4:18-19)

⁴⁹ Duch Pana JHWH spoczywa na mnie, ponieważ JHWH namaścił mnie, abym przyniósł radosną nowinę cichym, ponieważ posłał mnie, abym związał złamanych na duchu, abym ogłosił wolność jeńcom i otwarcie więzienia tym, którzy są związani; aby ogłosić rok łaski JHWH [skok czasu] i dzień pomsty naszego Boga, i pocieszyć wszystkich, którzy się smucą; (Izajasza 61: 1-2)

⁵⁰ I stanie się, gdy przeczytasz tę księgę do końca, że przywiążesz do niej kamień i wrzucisz go w środek rzeki Eufrat, mówiąc: Tak zatonie Babilon i już się nie podniesie z powodu zła, które na niego sprowadzę; i upadną. Do tego momentu, słowa Jeremiasza (Jeremiasza 51:63-64)

Strabon napisał, że starożytny Babilon całkowicie zniknął z powierzchni ziemi. Tam, gdzie teraz jest pustynia, kiedyś stał Babilon. W ten sam sposób Babilon czasów ostatecznych również zostanie całkowicie zniszczony.

W projekcie "Odrodzenie Babilonu" (80 kilometrów na południe od Bagdadu) Saddam Husajn próbował nawiązać do czasów Nabuchodonozora. Podobnie jak Nabuchodonozor, Saddam Husajn wycisnął swoje imię na każdej z 60 milionów cegieł użytych do odbudowy pałacu. Pomimo jego nienawiści do Żydów i ataku rakietowego na Tel Awiw w 1991 roku, nie znajdujemy proroczego wypełnienia Pisma Świętego. Podczas wojny w Iraku w 2003 roku Saddam Husajn został zmiżdżony przez "koalicję chętnych". Projekt "odrodzenia Babilonu" został zatrzymany.

Jeremiasz wspomina o radosnym hałasie weselnym jako uosobieniu ludzkiej radości i mówi o radowaniu się, radości i rozkoszy (Jeremiasza 7:34; 16:9; 33:11). Wszelka muzyka ustanie na zawsze, żaden rzemieślnik nie będzie wykonywał swojej pracy i żaden kupiec nie będzie handlował w tym miejscu.

Ważne jest, aby zdać sobie sprawę z tego, że jest to Babilon czasów ostatecznych, a nie Rzym czy inne miasto. W swojej wizji Zachariasz przedstawia obraz kosza/beczki z kobietą siedzącą w środku, reprezentującą niegodziwość. Ołowiana pokrywa otaczała kobietę, aby uniemożliwić jej ucieczkę. Dwie kobiety ze skrzydłami uniosły ten kosz i odleciały z nim, aby zbudować świątynię w Szinarze⁵¹.

Wieża Babel znajdowała się w regionie Szinaru (Rdz 10:10). Nabuchodonozor przyniósł przybory świątynne do krainy Szinaru (Daniela 1:2). Oczywiście jest, że musimy zacząć od serca Babilonu. Miasto Babilon będzie bazą Antychrysta.

Dlatego tak mówi Pan JHWH: Biada, miasto winy krwi! (Ezechiela 24:6a). Tak jak Ezechiel prorokował o Tyrze, tak Babilon zapłaci na końcu czasów za swoją krwawą winę. Tendencje liberalnych teologów do podkreślania tych wersów Biblii, które mówią o Bożej łasce i zaniedbywania tych, które dotyczą sprawiedliwego sądu, prowadzą do bardzo wypaczonego zrozumienia wydarzeń czasów ostatecznych.

⁵¹ *Wtedy anioł, który stał obok mnie, podszedł ponownie i powiedział: "Spójrz w górę i zobacz, co stamtąd wychodzi!". "Co to jest?" zapytałem. "To beczka" - odpowiedział - "i tak właśnie wygląda grzech w całym kraju". Nagle okrążyła ołowiana pokrywa beczki uniosła się i pojawiła się kobieta. "To jest **bezbożność**" - powiedział anioł. Wepchnął kobietę z powrotem do beczki i zatrzasnął ołowianą pokrywę. Kiedy ponownie spojrzałem w górę, zobaczyłem dwie kobiety ze skrzydłami jak u bocianów. Podbiegły, chwyciły beczkę i odleciały z nią. "Dokąd ją zabierają?" - zapytałem anioła. "Budują dla niego **świątynię w krainie Szinaru**" - powiedział - "i umieszczają **tam chwałę Boga na piedestale**". (Zachariasza 5:5-11 Nowa Ewangelia)*

13. Radość w niebie z powodu upadku Babilonu (rozdział 19)

Potem usłyszałem jakby donośny głos wielkiej rzeszy w niebie, mówiącej: Alleluja, zbawienie i chwała, i moc Boga naszego, bo prawdziwe i sprawiedliwe są Jego wyroki, bo osądził wielką wszetecznicę, która zepsuła ziemię swoim wszeteczeństwem, i pomścił z jej ręki krew swoich sług. I po raz drugi powiedzieli: Alleluja! A ich dym unosił się na wieki wieków. A dwudziestu czterech starszych i cztery istoty żywe upadły i oddały pokłon Bogu, który siedzi na tronie, mówiąc: Amen, alleluja! I odezwał się głos z tronu: "Chwalcie Boga naszego, wszyscy słudzy jego, wy, którzy się go boicie, mali i wielcy!". (Objawienie 19:1-5)

Rozdziały 4-18 Księgi Objawienia dotyczą głównie wydarzeń Wielkiego Ucisku, które dopiero nadejdą i będą miały miejsce w przyszłości. 3

* Siedem sądów (pieczęcie, trąby i czasze gniewu) dobiegło końca, a drugie przyjście Mesjasza jest coraz bliżej. Sekwencję chronologiczną wprowadzają słowa "po tych" (greckie *meta tauta*).

Pochwała w pierwszym wersecie odnosi się do zniszczenia Babilonu. Niebiański zastęp wychwala chwałę i moc Boga, że nierządnicą Babilon otrzymała sprawiedliwą karę. Anielski zastęp śpiewa drugie Alleluja, dziękując Bogu, że dym Babilonu unosi się i że całkowicie i ostatecznie zginął. Coś podobnego znajdujemy przy upadku ^{Edomu}⁵².

Jedyną wzmianką o imieniu Boga w Nowym Testamencie jest Alleluja w Objawieniu w tym rozdziale (19:1; 19:3; 19:4);

19,6). Alleluja to hebrajskie *hallelu-Jáh*, które pochodzi od im-

peratywna liczba mnoga *preiset od hillel* (hebr. "chwalić, wychwalać, głosić") i Jah, krótka forma imienia Boga JHWH. Dosłowne tłumaczenie: Chwalcie Jah! Psalmi śpiewane podczas żydowskich nabożeństw z okazji świąt znane są jako Psalmi Hallel (Psalm 113-118).

Mesjasz znał imię niebiańskiego Ojca. Objawił nam imię Ojca niebieskiego (Jana 17:6) i dał nam je poznać (Jana 17:26). Mamy uświęcać imię Ojca niebieskiego w modlitwie (Mt 6:9).

⁵² *Strumienie Edomu zamieniają się w smołę, a jego pył w siarkę, a jego ziemia staje się płonąca smoła. Dniem i nocą nie gaśnie, jej dym unosi się na wieki. Z pokolenia na pokolenie leży spustoszona; na wieki wieków nikt przez nią nie przechodzi.* (Izajasza 34:9-10)

I usłyszałem jakby głos wielkiego tłumu, jakby szum wielu wód i jakby grzmot wielkiego gromu, mówiący: Alleluja, bo Pan, Bóg nasz, Wszechmogący, króluje. Weselmy się i radujmy, i oddajmy Mu chwałę, bo nadeszło wesele Baranka, a małżonka jego przygotowała się. I dano jej, aby się przyodziała w szaty z czystego lnu, jasne [i] czyste, bo szaty z czystego lnu są sprawiedliwością świętych. I rzekł do mnie: Napisz: Błogosławieni, którzy są wezwani na wieczerzę weselną Baranka. I rzekł do mnie: To są prawdziwe słowa Boga. I upadłem u Jego stóp, aby oddać Mu pokłon. I rzekł do mnie: "Uważaj, nie czyn tego. Jestem twoim współsługą i sługą twoich braci, którzy mają świadectwo o Jezusie; czcij Boga. Duch proroctwa jest bowiem świadectwem Jezusa". (Objawienie 19:6-10)

Czwarte i ostatnie Alleluja dotyczy początku przyszłego panowania Wszechmogącego Boga JHWH (grecki *pantokrator*), a nie sądów. Najwyższy czas jego syna Jezuy jest bliski. Wzmianka o oblubienicy Baranka jest szczególnie ważna jako antytyp nierządnic Babilonu. Nierządnica nosi złoto i szkarłat, oblubienica Chrystusa jest czysta i nieskalana, ubrana w delikatny biały len. Wierni otrzymali zmartwychwstałe ciało, nowe serce i nowego ducha (Ezechiela 36:26).

Niektórzy interpretatorzy dopuszczają na ucztę weselną tylko 12 plemion i oddzielają wierzących od narodów od tego wydarzenia. Ale Izajasz mówi o przyszłym posiłku ze wszystkimi.⁵³ Mesjasz mówi o wielu, którzy przyjdą ze wschodu i zachodu i zasiądą do stołu z Abrahamem i Izaakiem w królestwie Bożym.⁵⁴ Kiedy Mesjasz przyjął komunię z uczniami, powiedział: "Odtąd nie będę już pił tego wina, aż do owego dnia, kiedy pić je będę z wami w królestwie Ojca mego" (Mt 26:29). Jezua oczekiwał tego przyszłego posiłku.

Jan oddaje pokłon aniołowi, ale cześć należy się tylko JHWH. Uczta weselna zbiega się z początkiem Tysiącletniego Królestwa.

⁵³ A JHWH Zastępów przygotuje na tej górze ucztę z tłustych potraw dla wszystkich ludów, ucztę z win drożdżowych, z tłustych potraw, z oczyszczonych win drożdżowych. (Izajasz 25:6)

⁵⁴ Ale powiadam wam, że wielu przyjdzie ze wschodu i zachodu i zasiądzie do stołu z Abrahamem, Izaakiem i Jakubem w królestwie niebieskim [synonim królestwa Bożego], ale synowie królestwa zostaną wyrzuceni do ciemności zewnętrznych: tam będzie płacz i zgrzytanie zębów. (Mateusza 8:11-12)

Anioł przekazuje wizję zwycięstwa Boga i Baranka, a tym samym pełni posługę prorocką. Duch Prawdy będzie mówił i zwiastował to, co ma nadejść (Jana 16:13). Wszyscy prawdziwi prorocy są świadkami Jezusa, także ci ze Starego Testamentu (J 5:39).

I ujrzałem niebo otwarte, a oto biały koń, a na nim siedzący [zwany] Wiernym i Prawdziwym, który sędzi i prowadzi wojnę w sprawiedliwości. A jego oczy są płomieniem ognia, a na jego głowie jest wiele diademów, i ma napisane imię, którego nikt nie zna, tylko on sam; i jest odziany w szatę zanurzoną we krwi, a jego imię nazywa się Słowo Boże. (Objawienie 19:11-13)

Tak jak pierwsze przyjście Mesjasza należy rozumieć dosłownie, dotyczy to również Jego drugiego przyjścia.⁵⁵ Mesjasz będzie nosił wiele koron jako wyraz swego panowania nad całą ziemią. Ptolemeusz również nosił dwie korony, gdy wkraczał do Antiochii, aby pokazać, że jest władcą Azji i Egiptu (1 Machabejska 11:13). Jako władca polityczny, Mesjasz jest naszym narodowym ojcem (Izajasza 9:5), podobnie jak Eliakim w swoich czasach (Izajasza 22:20-21). Szata przesiąknięta krwią symbolizuje jego powrót jako sędziego (Izajasza 63:2-3). Może to być zapowiedź nadchodzącej bitwy lub jego własnej krwi jako zabitego baranka, ponieważ nadchodzący sędzia jest wyraźnie utożsamiany z barankiem.

Mesjasz ma wiele imion jako nosiciel tych funkcji: Skąła, Chleb Życia, Doradca, Kiełek, Księżę Pokoju, Odwieczny Ojciec, jak również Logos (Obj. 19:13). Powiązanie z Ewangelią Jana 1:1 jest mylące i błędne. Ojciec niebieski stworzył wszystko tchnieniem swoich ust (Psalm 33:6). Chodzi tu o słowa Mesjasza naładowane Bożą mocą.

A wojska, które są w niebie, szły za nim na białych koniach, odziane w czysty biały len. A z ust jego wyjdzie miecz ostry [obosieczny], aby nim porazić narody; i będzie je pasł laską żelazną, i będzie stąpał po tłoczni gniewu Boga Wszechmogącego. I ma imię wypisane na swej szacie i na swym udzie: Król królów i Pan panów. (Objawienie 19:14-16)

Chronologicznie rzecz biorąc, wierzący zmarli ze Starego i Nowego Testamentu oraz przemienieni powstaną pierwsi. Mesjasz będzie walczył ze swoimi aniołami. Zmartwychwstali ludzie będą walczyć o te

⁵⁵ Psalm 2:1-9; 110:1-7; Izajasz 9:5-6; 11:1-5; Jeremiasz 23:5-6; Ezechiel 37:22-28; Daniel 2:44-45; 7:13-14; Ozeasza 3:4-5; Amosa 9:11-15; Zachariasza 12:10;

Ukryje się na krótki czas, aż bitwa z wrogiem dobiegnie końca.⁵⁶ Mesjasz zniszczy Antychrysta ostrym, obosiecznym mieczem ze swoich ust (2 Tesaloniczan 2:8). Jeremiasz mówi, że słowo Boże jest jak młot, który kruszy skały (Jeremiasza 23:29). Apokryfy mówią o plagach egipskich i śmierci pierworodnych.⁵⁷ Potężne słowo Boże prowadzi do wypełnienia Bożych przykazań. Król królów i Pan panów, zobacz moje wyjaśnienia w rozdziale 17.

I ujrzałem anioła stojącego na słońcu, który zawołał donośnym głosem, mówiąc do wszystkich ptaków latających w niebie: Chodźcie, zbierzcie się na wielką wieczerzę Boga, abyście jedli ciało królów i ciało książąt, i ciało mocarzy, i ciało koni, i tych, którzy na nich siedzą, i ciało wszystkich, wolnych i niewolników, małych i wielkich. I ujrzałem bestię i królów ziemi, i ich wojska, zgromadzonych, aby stoczyć wojnę z tym, który siedzi na koniu, i z jego wojskiem. I pochwycono bestię i fałszywego proroka, który był z nią i czynił przed nią znaki, którymi zwiódł tych, którzy przyjęli znamię bestii, i tych, którzy oddawali pokłon jej wizerunkowi; i wrzucono ich żywcem do jeziora ognistego, które płonie siarką. A pozostali zostali zabici mieczem tego, który siedział na koniu, który to miecz wychodził z jego ust; i wszystkie ptaki zostały zasiane ich ciałem. (Objawienie 19:17-21)

W tym momencie bitwa jest już zakończona, a wrogowie pokonani. Zgromadzone siły padną od miecza Chrystusa. Gdzie jest padlina, tam zgromadzą się sępy (Mateusza 24:28). Drapieżne ptaki niebios będą ucztować na wielkiej liczbie martwych wrogów. Dopiero później reszta niezbawionych na całej planecie zostanie osądzona.

⁵⁶ Ale twoi **umarli będą żyć, moje martwe ciała zmartwychwstaną**. Obudźcie się i radujcie, wy, którzy leżycie pod ziemią! Bo wasza rosa jest rosą zielonego pola, lecz wy obalicie ziemię umarłych. **Idź, mój ludu, do swojej komnaty i zamknij drzwi przed sobą; ukryj się na chwilę, aż gniew się skończy**. Bo oto **JHWH** wyjdzie ze swego miejsca, aby nawiedzić niegodziwość mieszkańców ziemi, aby ziemia ujawniła ich krew i nie ukrywała już tych, którzy zostali w niej zabici. (Izajasza 23:19-21)

⁵⁷ Bo kiedy wszystko było spokojne i spokojne, a była północ, twoje wszechmocne słowo zstąpiło z nieba z królewskiego tronu, jako zaciekły wojownik, w środek ziemi, która miała zostać zniszczona; i niosąc ostry miecz, nawet twoje szczere przykazanie, stanął i uczynił go pełnym umarłych ze wszystkich stron; i chociaż stał na ziemi, dotknął nawet niebios. (Mądrość Salomona 18:14-16)

14. Zwiążanie szatana, ostatni bunt, sąd nad światem (rozdział 20)

Idea ziemskiego tysiącletniego królestwa była szczególnie żywa we wczesnym okresie chrześcijaństwa. Oczekiwanie to było częścią oficjalnej wiary we wczesnych wspólnotach chrześcijańskich. W historii kościoła mamy w szczególności Papiasa, który jest uważany za strażnika tradycji apostoelskiej. Według tradycji Papiasz (ok. 65-140) napisał pięć ksiąg zatytułowanych Interpretacja słów Pana. Zachowało się tylko kilka krótkich cytatów w pismach późniejszych ojców kościoła, w tym u Euzebiusza.

"Ale Papiasz oferuje również inne historie oparte na tradycji ustnej, a mianowicie nieznaną przypowieść i nauki Zbawiciela, a także kilka dziwnych doniesień. Obejmują one jego twierdzenie, że po zmartwychwstaniu umarłych nadejdzie tysiąc lat...". (Euzebiusz: Historia Kościelna. Trzecia księga rozdz. 39,5)

Według Papiasa sam Jezus wyznawał ziemskie tysiącletnie królestwo (chilizm). Pisze on zatem:

"Nadejdą dni, kiedy wyrosną winorośle, każda z 10 000 gałęzi, a na jednej winorośli 10 000 gałązek, a na jednej gałęzi 10 000 pędów, a na każdym pędzie 10 000 kiści, a na każdej kiści 10 000 jagód, a każda jagoda po wyciśnięciu da 1 000 litrów wina". (Euzebiusz: Przeciw herezjom, piąta księga, rozdział 33,3)

Justyn Męczennik (ok. 100-165) również wierzył w Tysiącletnie Królestwo. Podobnie jak biskup Irinaeus z Lyonu (ok. 130-200) jako uczeń Polikarpa, który był uczniem apostołów. Lactanz (ok. 250-320) pisał o Tysiącletnim Królestwie:

Miód kapie obficie ze skał, tryskają źródła mleka i wina. Zwierzęta leśne odkładają na bok swoją dzikość i uspokajają się; wilk wędruje nieszkodliwie wśród owiec, cielę żywi się z lwem, gołębica stada z jastrzębiem; wąż nie ma już swojej trucizny; żadne stworzenie nie żyje już krwią; ponieważ Bóg zapewnia wszystkim obfite i nienaganne pożywienie. (Fragment Boskich nauk, rozdział 67)

Whitby, który jest powszechnie uważany za założyciela postmillennializmu, pisze:

Doktryna tysiącletniego królestwa, czyli ziemskiego panowania świętych przez tysiąc lat, jest dziś odrzucana przez cały Kościół rzymskokatolicki i przez większą część protestantyzmu, a jednak przez 250 lat była uważana przez najbardziej uczciwych chrześcijan za tradycję apostołską. Jako taka jest uznawana przez wielu

Została nam ona przekazana przez Ojców Kościoła z II i III wieku, którzy mówią o niej jako o przekazie naszego Pana Jezusa i Jego apostołów, a także wszystkich starożytnych autorów, którzy żyli przed nimi. Pozwalają nam poznać dokładne słowa, którymi została przekazana, cytując fragmenty Pisma Świętego, które zostały następnie odpowiednio zinterpretowane, i mówią, że wszyscy chrześcijanie, którzy byli całkowicie ortodoksyjni, reprezentowali ją...

Pierwsze trzy wieki są świadectwem przyszłego tysiącletniego królestwa pokoju po powrocie Mesjasza.

Filozofia grecka wpłynęła nie tylko na jasną hebrajską koncepcję Boga w Biblii, ale także na kwestie czasów ostatecznych. Ojcowie kościoła, którzy byli pod coraz większym wpływem Platona, zaczęli przekształcać biblijną teologię historii w ponadczasowe idee. Oprócz filozoficznego wyobcowania, ekonomiczne i polityczne powiązania z cesarzem i Imperium Rzymskim doprowadziły do całkowitej utraty biblijnego oczekiwania tysiąclecia. Pionierem był ojciec kościoła Orygenes (ok. 185-254), który rozumiał tysiąclecie nie fizycznie, ale duchowo. Wielki Augustyn (ok. 354-430) interpretował tysiąclecie jako tysiąclecie Kościoła (katolickiego). Kiedy koniec świata nie nastąpił po tysiącu lat, Zachód przeszedł poważny kryzys. Często chwaleni reformatorzy przyjęli jedynie ogólne nauki Kościoła katolickiego w tej kwestii. Luterska "Konfesja Augsburska"⁵⁸ i "Druga Konfesja Helwecka"⁵⁹, które były szeroko rozpowszechnione wśród reformatorów, potępiały chiliazm. Duch Augusta do dziś wywiera wpływ na katolickie, protestanckie i wiele wolnych kościołów. Biblijne odniesienie do 20 rozdziału Księgi Objawienia zostało w dużej mierze utracone.

I ujrzałem anioła zstępującego z nieba, mającego klucz od bezdennej otchłani i wielki łańcuch w ręce. I pochwycił smoka, tego starego węża, którym jest diabeł i szatan, i związał go na tysiąc lat, i wrzucił go do bezdennej otchłani, i zamknął go, i położył na nim pieczęć, aby już więcej nie zwodził narodów, aż się wypełni tysiąc lat. Potem musi być na chwilę uwolniony. I ujrzałem trony, a na nich siedzących, którym dano wykonać sąd, i sądzono dusze tych, którzy na nich siedzieli dla świadectwa Jezusa i dla słowa Bożego.

⁵⁸ Artykuł 17: Podobnie odrzuca się tutaj doktryny, które rozprzestrzeniają się również obecnie, zgodnie z którymi przed zmartwychwstaniem umarłych próżni (czyści) święci, pobożni, ustanowią światowe królestwo i zniszczą wszystkich niegodziwców.

⁵⁹ Odrzucamy również żydowskie sny, że Dzień Sądu będzie poprzedzony złotym wiekiem na ziemi, w którym pobożni zdobędą królestwa świata po pokonaniu ich bezbożnych wrogów. (Rozdział 11)

Ci, którzy zostali ścięci ze względu na Boga oraz ci, którzy nie oddali czci bestii ani jej obrazowi i nie otrzymali znamienia na czole ani na ręce, żyli i panowali z Chrystusem przez tysiąc lat. Reszta umarłych nie ożyła, dopóki tysiąc lat nie dobiegło końca. To jest pierwsze zmartwychwstanie. Błogosławiony i święty jest ten, kto ma udział w pierwszym zmartwychwstaniu! Druga śmierć nie ma nad nimi władzy, ale będą kapłanami Boga i Chrystusa i będą z Nim królować przez tysiąc lat. (Objawienie 20:1-6)

Wydarzenia z rozdziału 20 łączą się z wydarzeniami z poprzedniego rozdziału. Wielki Ucisk dobiegł końca, Babilon został zniszczony, bitwa w Armagedonie dobiegła końca. Antychryst, fałszywy prorok i armia zostali zniszczeni. Teraz przyszła kolej na Szatana. Źródło wszelkiego zła zostało unieszkodliwione na 1000 lat. Modlitwa "*przyjdź królestwo Twoje*" została spełniona.

Niektórzy komentatorzy twierdzą, że szatan był już związany podczas pierwszego przyjścia Chrystusa. Ale jak to rozumieć, skoro całe Pismo Święte mówi o tym, że diabeł ma władzę także nad chrześcijanami (Dz 5:3; 1 Kor 5:5; 7:5; 2 Kor 2:11; 11:14; 12:7; 1 Tm 1:20)? Czy Piotr mylił się mówiąc: "*Bądźcie trzeźwi, czuwajcie; przeciwnik wasz diabeł chodzi jak lew ryczący, szukając kogo by pożreć*" (1 Piotra 5:8)? Co więcej, szatan ustanawia władcę (bestię) w tym wieku (Objawienie 13:4).

W doktrynie czasów ostatecznych postmillennializmu tysiąc lat odnosi się do czasu między pierwszym a drugim przyjściem Chrystusa. Królestwo Boże jest stale rozszerzane na ziemi poprzez postępującą chrystianizację. Prowadzi to do płynnego przejścia do tysiącletniego królestwa pokoju. Mesjasz jest wisienką na torcie. Ze względu na ogromny (techniczny) postęp XX wieku, ten model czasów ostatecznych zyskał nieco na wadze, ale z drugiej strony tendencje antychrześcijańskie stają się coraz większe. Świat nie staje się lepszy, ale coraz bardziej niesprawiedliwy.

Doktryna amillennializmu całkowicie zaprzecza tysiącletniemu panowaniu Chrystusa na ziemi i sprowadza je do duchowego panowania wierzących w ich sercach. Wierzą oni w tysiącletnie królestwo, ale na podstawie stwierdzeń z Objawienia 20 są przekonani, że królestwo to będzie realizowane w sposób niewidzialny i w teraźniejszości.

Doktryna czasów ostatecznych preteryzmu (łac. praeter = przeszłość; koniec) zakłada, że proroctwa dotyczące czasów ostatecznych (np. przyjście Mesjasza, koniec świata, powrót Chrystusa) w dużej mierze wypełniły się albo podczas upadku Jerozolimy w 70 r. n.e., albo podczas upadku Rzymu w V wieku n.e. i że oczekiwane czasy ostateczne już się rozpoczęły. To nie jest tak bardzo czas końca mo

Nowy Testament nie jest modelem, ale pewnym sposobem rozumienia proroctw Nowego Testamentu. Dyskurs Jezusa o czasach ostatecznych i Księga Objawienia wypełniły się. Antychrystem było państwo rzymskie, a w spersonalizowanej formie prawdopodobnie cesarz Neron (Objawienie 13). Jeśli chodzi o czasy ostateczne, preteryści mają tendencję do kategoryzowania siebie jako postmilenialistów. Preteryzm w połączeniu z postmilenializmem liczy się ze zwycięstwem ewangelii na świecie. Ponieważ ucisk jest już za nimi, oczekują lepszych czasów i przeniknięcia spoleczeństwa przesłaniem Chrystusa.

Doktryna historycznego premilenializmu czasów ostatecznych pozwala na dosłowną interpretację tego rozdziału i całego Objawienia. Podczas swojego pierwszego przyjścia Chrystus ustanowił panowanie Boga na ziemi w sercach wierzących. Pomiędzy nimi znajduje się czas kościoła i misji. Chrystus powraca przed tysiącleciem i po ucisku. Jezus przychodzi po ucisku w sposób widzialny i w mocy, aby ustanowić tysiącletnie królestwo.

Czy 1000 lat należy rozumieć dosłownie? Liczba ta jest wspomniana sześć razy w tym rozdziale. Dosłowna interpretacja ma sens, ponieważ diabeł zostaje wypuszczony "na chwilę" po tysiącu lat. Czy jednak Jan nie mógł po prostu powiedzieć o "długim czasie"? Jeśli 1000 lat nie należy rozumieć dosłownie, co zrobimy z 1260 dniami i 42 miesiącami w Objawieniu? Co bierzemy dosłownie, a co nie?

Teraz nastąpi sąd nad pozostałymi niezbawionymi, którzy nosili zamię bestii. Niebiański Ojciec JHWH wyznaczył człowieka, który będzie sędzią świat (Dz 17:31), a święci będą w tym wspierać Mesjasza (1 Koryntian 6:2). Niewierzący zmarli zostaną osądzeni dopiero po tysiącu lat.

Odkupieni są kapłanami Boga i są nieśmiertelni. Nie mogą grzeszyć, ponieważ Bóg wskrzesi całą osobę. Nie mogą też być kuszeni ani grzeszyć. Są odkupieni raz na zawsze, na wieczność.

A gdy się wypełni tysiąc lat, zostanie wypuszczony szatan z więzienia swego i wyjdzie, aby zwieść narody, które są na czterech krańcach ziemi, Goga i Ma-goga, i zgromadzić je na wojnę, których liczba jest jak piasek morski. I wyszli na szerokość ziemi i otoczyli obóz świętych i miasto umiłowane, a ogień zstąpił [od Boga] z nieba i pożarł ich. A diabeł, który ich zwiódł, został wrzucony do jeziora ognia i siarki, gdzie jest bestia i fałszywy prorok, i będą męczeni dniem i nocą na wieki wieków". (Objawienie 20:7-10)

Pod koniec 1000 lat nastąpi kolejne wielkie odstępstwo od żywego Boga i Jego Mesjasza. Gog i Magog wkraczą do akcji *po upływie 1000 lat* i nie mają nic wspólnego z Babilonem i bestią. Odniesienie do rozdziałów 38 i 39 Księgi Ezechiela jest również trudne, ponieważ nie ma tam wzmianki o szatanie ani o czasach ostatecznych. Wydaje się, że są to dwie różne bitwy. Jedną z możliwości byłoby zrozumienie Ezechiela jako zapowiedzi, ponieważ władca Gog i jego lud Magog byli wrogami Izraela i zbuntowali się przeciwko Bogu. Tylko Gog i Magog są wymienieni z imienia, ale będą gigantyczną siłą (jak piasek nad morzem). Szatan kusi ich, by wyruszyli na wojnę przeciwko Jerozolimie. Zostaną zabici ogniem z nieba, a Szatan zostanie zniszczony na dobre.

Izajasz mówi o grzesznikach w królestwie Bożym, którzy będą młodzieńcami tylko przez 100 lat.⁶⁰ Zachariasz wspomina o narodach, które nie pojawiają się na corocznym Świątce Namiotów.⁶¹ Kim są zwolennicy szatana pod koniec 1000 lat, kiedy święci pierwszego zmartwychwstania odpadną? Kim są ci grzesznicy?

Moim zdaniem dyspensacjoniści dokonują nadmiernego rozróżnienia między Izraelem a kościołem. Starotestamentowy Izrael ma "ziemskie oczekiwania", podczas gdy kościół wierzący w Jezusa ma "niebiańskie oczekiwania". Dlatego też wielu dyspensacjonalistów oczekuje (przed)pochwycenia kościoła do nieba (Rzymian 5:9; 1 Tesaloniczan 1:10; 4:13-18; 5:9; 1 Koryntian 15:51-52;) podczas pierwszego niewidzialnego powrotu Chrystusa przed Wielkim Uciskiem (tzw. pretrybulacjonizm).

W tym miejscu pojawiają się wielkie trudności w Piśmie Świętym. Wydaje się, że istnieją tutaj dwa sposoby zbawienia. W Objawieniu nie znajdujemy pochwycenia przed uciskiem w czasie Wielkiego Ucisku. Przemiana ma miejsce na obłokach (1 Tesaloniczan 4:16), a nie w niebie. Mesjasz jest i pozostanie jedyną osobą w niebie (Jana 7:34; 8:21; 13:3; 13:33; 1 Tymoteusza 6:16). Nie istnieje dwuetapowy powrót Mesjasza (niewidzialny/widzialny).

⁶⁰ *I nie będzie już kilkudniowego dziecka ani starca, który nie wypełnił swoich dni, bo młodzieniec umrze jak stulatek, a grzesznik będzie przeklęty jak stulatek. (Izajasz 65:20)*

⁶¹ *I stanie się, że cała resztkę ze wszystkich narodów, które przysły przeciwko Jerozolimowi, będzie chodzić z roku na rok, aby oddawać pokłon Królowi, Panu Z a s t ę p ó w , i obchodzić Świątę Namiotów. I stanie się, że jeśli któraś z rodzin ziemi nie pójdzie do Jerozolimy, aby oddać pokłon Królowi, Panu Zastępów, to nie spadnie na nią deszcz; a jeśli rodzina Egiptu nie pójdzie i nie przyjdzie, to nie spadnie na nią deszcz. Będzie to plaga, którą JHWH dotknie narody, które nie pójdą obchodzić Święta Namiotów. Będzie to kara dla Egiptu i kara dla wszystkich narodów, które nie pójdą obchodzić Święta Namiotów. (Zachariasz 14:16-19)*

Moim zdaniem, pochwylenie/przemienienie wszystkich wierzących jest procesem równoczesnym i odbywa się w tym samym momencie (1 Koryntian 15:52) pod koniec (post-trybulacjonizm) panowania Antychrysta. Wszyscy, którzy żyją w tym czasie, muszą przejść przez ucisk; nie ma "premier" dla kościoła.

Ale to wciąż nie odpowiada na pytanie, kim będą potencjalni grzesznicy w królestwie Bożym. Gdyby w Tysiącleciu byli tylko ludzie z ciałami zmartwychwstałymi, nie byłoby śmierci, rozmnażania, wzrostu populacji, ale wszystkie te rzeczy będą miały miejsce. Oznacza to, że potrzebna jest pewna liczba ludzi, którzy przejdą przez ucisk i nie zostaną pochwyleni / przemienieni, ale będą stanowić populację w Tysiącleciu w swoich śmiertelnych ciałach. Przyjrzyjmy się jeszcze raz procesom czasów ostatecznych.

- Wielki Ucisk dobiegł końca.
- Ludzie wciąż bluźnią Bogu (Objawienie 16:21).
- Babilon został zniszczony
- Przemiana umarłych i żywych (1 Tesaloniczan 4:16-17)
- Chrystus pokonuje bestię i jej armię (Objawienie 19:11-21)
- Ostatnia szansa na przyjęcie Mesjasza (Objawienie 14:19-20)
- Odtąd błogosławieni są ci, którzy umierają w Panu! (Objawienie 14:13)

Ludzie, którzy ugięli kolana przed JHWH po uniesieniu/przemienieniu i przed półksiężycem śmierci (Objawienie 14:19-20), w e j d ą d o królestwa Bożego w śmiertelnych ciałach. Ich potomkowie mogą odpaść od wiary, a wśród nich znajdzie się wielu ludzi, którzy powstaną przeciwko Bogu w ostatecznym buncie pod koniec czasów.

Zmarli niewierzący ze wszystkich wieków zostaną osądzeni pod koniec 1000 lat i wrzuceni do jeziora ognia i siarki. Do tego czasu wszyscy będą w swoich grobach (Jana 5:28; Psalm 86:13). W Psalmie 6:6 czytamy, że "w śmierci nie ma pamięci o Bogu"; w Księdze Kaznodziej 9:5, że "umarli nic nie wiedzą". Psalm 13:4 mówi o śnie śmierci, a Psalm 146:4 opisuje proces śmierci w szczególności: "... w tym dniu wszystkie jego plany zostaną zniszczone". Ponieważ "umarli nie chwala Pana ani nikt, kto schodzi w ciszę" (Psalm 115:17).

Kara ma miejsce tylko w dniu sądu (2 Piotra 2:9). Jeziora ognia i siarki są identyczne z piekłem (Mateusza 5:22; 5:29-30; 10:28; 18:9; 23:15; 23:33; Marka 9:43-47; Łukasza 12:5; Jakuba 3:6). Pierwsza śmierć r ó ż n i s i ę o d drugiej tym, że druga śmierć oznacza zakończenie. Niebiański Ojciec JHWH pozbawia tych ludzi tchnienia życia na zawsze, co podkreślają bardzo drastyczne obrazy.

I ujrzałem wielki biały tron i Tego, który na nim siedział, przed którego obliczem uciekła ziemia i niebo, i nie było dla nich miejsca. I ujrzałem umarłych, wielkich i małych, stojących przed tronem, a księgi były otwarte; i inna księga była otwarta, która jest księgą życia. I sądzono umarłych według tego, co było napisane w księgach, według ich uczynków. I morze wydało umarłych, którzy w nim byli, a śmierć i Hades wydały umarłych, którzy w nich byli, i zostali osądzeni każdy według swoich uczynków. A Śmierć i Hades zostały wrzucone do jeziora ognia. To jest druga śmierć, jezioro ognia. A jeśli ktoś nie został zapisany w księdze życia, został wrzucony do jeziora ognia".

(Objawienie 20:11-15)

Poniższe wydarzenia dotyczą czasu po Tysiącletnim Królestwie. Po nim następuje sąd ostateczny. Wielki biały tron symbolizuje czystość Boga. Tron ten nie znajduje się ani na ziemi, ani w niebie. Reprezentuje wyjątkową sytuację i wydaje się być nieporównywalny z poprzednimi tronami z Objawienia. Czy po tym wydarzeniu ziemia, jaką znamy, nadal będzie istnieć? ⁶² Teraz wszyscy umarli staną przed sądem Bożym. Sąd został ustanowiony, *a księgi zostały otwarte* (Daniela 7:10b). Wierzący przed początkiem Tysiącletniego Królestwa zostali już wskrzeszeni. Wciąż jednak istnieją wierzący/sprawiedliwi, którzy żyli podczas złotego wieku i znaleźli drogę do Ojca i Syna. Oni również zostaną teraz przemienieni w nieśmiertelność.

⁶² *Przedtem założyłeś ziemię, a niebiosa są dziełem twoich rąk. One zginą, ale Ty pozostaniesz; i wszystkie znikną jak szata; zmienisz je jak szatę, a one się zmienią; (Psalm 102: 25-26) Podnieś oczy na niebiosa i spójrz na ziemię poniżej, bo niebiosa znikną jak dym, a ziemia rozpadnie się jak szata, a jej mieszkańcy zginą. Ale moje zbawienie będzie na wieki, a moja sprawiedliwość nie zostanie odcięta (Izajasza 51:6) Niebiosa i ziemia przeminają, ale moje słowa nie przeminają. (Marka 13:31) Lecz dzień Pański nadejdzie jak złodziej, w którym niebiosa przeminają z wielkim szumem, lecz żywioty rozplyną się w ogniu, a ziemia i dzieła na niej zostaną spalane. (2 Piotra 3:10)*

15. Nowe Jeruzalem (rozdział 21)

Niektórzy komentatorzy rozpoczynają nową główną sekcję na podstawie pierwszego wersetu. Nie ma jednak takiej potrzeby. Ponownie odwołujemy się do pełni tego, co widzieliśmy w rozdziale 20 (niebo, ziemia, morze, życie wieczne, tron, pierwsza i druga śmierć). Wciąż znajdujemy się w tysiącletnim królestwie.

I ujrzałem niebo nowe i ziemię nową, bo pierwsze niebo i pierwsza ziemia przeminęły, a morza już nie było". (Objawienie 21:1)

Wskazówki dotyczące *nowego nieba i nowej ziemi* znajdujemy w Księdze Izajasza (65:17; 66:22), gdzie warunki starej ziemi zostały całkowicie zniszczone, ale nie ziemia jako taka. Również Noe nie wszedł do nowej ziemi, gdy stary świat zginął.⁶³ Tak więc stary świat nie został po prostu schryścianizowany, ale odnowiony w swoich fundamentach. Morze może być symbolicznie rozumiane jako wylęgarnia zła (Obj. 13:1 Bestia z morza). Ta "zła woda" i te zagrożenia nie będą już istnieć w Królestwie Bożym. Tak cenny żywioł i planeta bez związanej z nim wody nie mają większego ^{sensu}⁶⁴.

Opinie różnią się także w literaturze niekanonicznej. Niektórzy odrzucają koniec tego świata we właściwym ^{znaczeniu}⁶⁵. Inni uznają koniec we właściwym znaczeniu tego słowa, albo jako powrót do początków świata na pewien czas, albo całkowite zniszczenie świata przez ogień i zupełnie nowe ^{niebo}⁶⁶.

Podobnie literatura rabiniczna nie jest jednolita. Niektórzy rozumieją odnowienie świata⁶⁷, inni odłogowanie ^{ziemi}⁶⁸ lub odejście starego świata i boskie nowe ^{stworzenie}⁶⁹.

⁶³ ***Ówczesny świat, zalany wodą, zginął***. (2 Piotra 3:6)

⁶⁴ Morze jest bardzo często wspomniane w związku z Tysiącletnim Królestwem. (Psalm 72:8; Ezechiela 48:28; Zachariasza 9:10; 14:8).

⁶⁵ A może budowla świata powróci do swej [pierwotnej] natury? (Syr. Baruch 3:7-4:1)

⁶⁶ A dawne niebo przeminie i zniknie, i ukaże się niebo nowe, i wszystkie moce niebieskie zajaśnieją siedmiorakim blaskiem na wieki wieków. A po tym będzie wiele tygodni, bez liczby na wieki, w dobroci i w sprawiedliwości. I grzech nie będzie wspomniany od tego czasu aż do wieczności. (Enocha 92:17-18)

⁶⁷ Targ Jerush I Dt 32,1: Oczywiście odnosi się to do nieba i ziemi, więc nie stoją one w obliczu zniszczenia, ale raczej przemieniającej odnowy lub przywrócenia.

I ujrzałem miasto święte, nowe Jeruzalem, zstępujące z nieba od Boga, przygotowane jak oblubienica przystrojona dla swego męża". (Objawienie 21:2)

Według niektórych egzegetów, Ewangelia Jana 14:2 (*Idę bowiem przygotować wam miejsce*) odnosi się do tego miasta. Wszystkie dobre rzeczy zstępują z nieba.⁷⁰ Ten "język zstępowania" odzwierciedla hebrajską ideę, że wiele z *Bożego planu* już *istnieje* w niebie, zanim można go zobaczyć na ziemi. Manna jako dar z nieba nie przyszła dosłownie z Bożego tronu na pustynię. Podobnie jak *przyjście Jezusa z nieba*, nowe Jeruzalem również pojawia się z *nieba*. Odnosi się do cudownego daru Boga, który został zaplanowany w Jego odwiecznej radzie. Byłoby sprzeczne, gdyby Mesjasz miał zbudować trzecią świątynię JHWH (Zachariasza 6:12-13), a Nowe Jeruzalem miałooby spaść z nieba.

I usłyszałem donośny głos z nieba mówiący: "Oto przybytek Boga z ludźmi! I zamieszka z nimi, a oni będą jego ludem, a sam Bóg będzie z nimi, ich Bogiem". (Objawienie 21:3)

Jest to prawdopodobnie jeden z największych błędów popełnianych przez wielu wierzących, którzy myślą, że spędzą wieczność w niebie. Świątynia Boga jest z ludźmi, a nie odwrotnie. Bóg będzie z nami, a nie my z Bogiem w niebie. Chwała JHWH przenosi się do świątyni (Ezechiela 43:1-5; 44:1-3). Jego sanktuarium będzie pośród Jego ludu na zawsze (Ezechiela 37:26-27).

I otrze z ich oczu wszelką łzę, i śmierci już nie będzie, ani smutku, ani krzyku, ani bólu już nie będzie, bo dawne rzeczy przeminęły. A Ten, który siedział na tronie, rzekł: Oto czynię wszystko nowe. I rzekł [do mnie]: Napisz, bo te słowa są pewne i prawdziwe". (Objawienie 21:4-5)

Jak już czytaliśmy w poprzednim rozdziale, błogosławieni są ci, którzy dostąpią pierwszego zmartwychwstania. Ogarnie ich radość i rozkosz, a ból i wzdychanie ustąpią (Izaj. 35:10). Są to obietnice dotyczące przyszłości.

⁶⁸ Sanh 97: Rab Qattina (około 270 r.) powiedział: Świat będzie istniał przez 6000 lat i zostanie zniszczony przez 1000 lat, ponieważ mówi: Tylko Jahwe będzie wywyższony w tym dniu Izajasza 2:11 (a dzień Boga to według Psalmu 90: 4 = 1000 lat).

⁶⁹ (b. Chijjah, ok. 240) powiedział: Mojżesz rzekł (do Boga): Gdybyś przysiągł ich ojcom na niebo i na ziemię, dobrze byś im uczynił (...) bo jak niebo i ziemia ustają.

⁷⁰ ***Wszelki dar dobry i wszelki dar doskonały jest z góry, od Ojca światel, u którego nie ma zmienności ani cienia przemiany.*** (Jakuba 1:17)

I rzekł do mnie: "Wykonało się. Jam jest Alfa i Omega, początek i koniec. Temu, kto pragnie, dam darmo ze źródła wody życia. Kto zwycięży, odziedziczy je, a Ja będę dla niego Bogiem, on zaś będzie moim synem". (Objawienie 21:6-7)

Alfą i Omegą jest niebiański Ojciec. JHWH jest pierwszym i ostatnim, a poza Nim nie ma Boga (Izajasza 44:6). On jest źródłem wszelkiego bytu. Jeden Bóg i Ojciec nad wszystkimi (Efezjan 4:6). Dzięki Jego wyjątkowemu (jednorodnemu) Synowi osiągamy synostwo i stajemy się współdziedzicami Chrystusa (Rzymian 8:17).

Ale tchórzliwi i niewierzący, i splamieni obrzydliwością, i mordercy, i wszetecznicy, i czarownicy, i bałwochwalcy, i wszyscy kłamcy - ich część jest w jeziorze płonącym ogniem i siarką, które jest drugą śmiercią. (Objawienie 21:8)

Ci kłamliwi prorocy charakteryzują się nielojalnością oraz moralnym i religijnym wypaczeniem. Za jego czasów Efez był pełen czarowników. Bałwochwalcy to wszyscy ci, którzy czczą fałszywych bogów (Psalm 96:5). Wszyscy oni są kłamcami i zostaną wydani na drugą, a więc wieczną śmierć.

I przyszedł jeden z siedmiu aniołów, którzy mieli siedem czasz pełnych siedmiu ostatnich plag, i przemówił do mnie, mówiąc: Chodź, pokażę ci oblubienicę, małżonkę Baranka. I przeniósł mnie w duchu na wielką i wysoką górę i pokazał mi święte miasto, Jeruzalem, zstępujące z nieba od Boga; i miała chwałę Bożą. Jej blask był jak drogocenny klejnot, jak jaspis o kryształowej jasności; miała wielki i wysoki mur oraz dwanaście bram, a przy bramach dwunastu aniołów i wypisane na nich imiona, które są imionami dwunastu plemion synów Izraela. Na wschodzie trzy bramy, na północy trzy bramy, na południu trzy bramy i na zachodzie trzy bramy. A mur miasta miał dwanaście fundamentów, a na nich dwanaście imion dwunastu apostołów Baranka". (Objawienie 21:9-14)

Jan otrzymuje wizję Nowego Jeruzalem. W tym celu zostaje zabrany na wysoką górę. Ezechiel miał to samo doświadczenie.⁷¹ Chwała Boża (szechina po hebrajsku) oświetli miasto. Podobnie jak we wcześniejszych czasach, kiedy mówiono o obłoku (1 Krl 8:10-11), chwała ta pozostanie z dziećmi Bożymi na zawsze.

⁷¹ W widzeniu Boga przyprowadził mnie do ziemi Izraela i osiedlił mnie na bardzo wysokiej górze; a na niej, zwrócony na południe, był jak budynek miasta. (Ezechiela 40:2)

W Księdze Ezechiela znajdujemy również 12 bram w nowym Jeruzalem.⁷² 12 apostołów jest powiązanych z 12 plemionami. Wtedy wypełni się słowo Mesjasza skierowane do apostołów:

Lecz Jezus rzekł do nich: Zaprawdę powiadam wam: Wy, którzy posłżście za Mną, i wy zasiądzicie na dwunastu tronach w nowym narodzeniu, gdy Syn Człowieczy zasiądzie na swym chwalebnyim tronie, sądząc dwanaście pokoleń Izraela. (Mateusza 19:28)

Izrael nie tylko zostanie przywrócony, ale będzie światłem dla narodów (Izajasza 49:6; Zachariasza 8:23). Zadaniem Izraela jest głoszenie chwały Boga wśród narodów (Iz 45:22). Apokryfy również potwierdzają ten ^{ogląd73}.

To promienne piękno miasta jest opisane za pomocą najcenniejszych kamieni. Oblubienica opisana tutaj jest rzeczywistym miastem. Jest to poparte szczegółowym opisem, który następuje.

A ten, który ze mną mówił, miał miarę, złotą trzcinę, aby mógł zmierzyć miasto, jego bramy i mury. Miasto jest czworokątne, a jego długość jest tak wielka jak jego szerokość. I zmierzył miasto trzciną - 12 000 stadiów; jego długość, szerokość i wysokość były równe. I zmierzył jego mur - 144 łokcie, miara człowieka, to znaczy anioła". (Objawienie 21:15-17)

Zmierzone tutaj miasto odpowiada sześcianowi. Szerokość, wysokość i długość są takie same. Ołtarz całopalenia, ołtarz kadzenia i napierśnik arcykapłana były kwadratowe. Miejsce Najświętsze w świątyni Salomona miało kształt sześcianu (1 Krł 6:20; 1 Kronik 3:8). Nawet w wizjach Ezechiela dotyczących nowej świątyni Jerozolima i świątynia, plac jest wspomniany (40:47; 41:21; 43:16; 45:2; 48:20). Gigantyczne rozmiary miasta (długość krawędzi ~2200 km) przekraczają naszą wyobraźnię. Natomiast mur miejski jest niewielki (~70 m).

Jego mury były z jaspisu, a miasto ze szczerego złota, jak z czystego szkła. Fundamenty murów miasta były ozdobione

⁷² A te będą wyjścia z miasta: od strony północnej czterdzieści pięćset miar, a bramy miasta według imion pokoleń izraelskich: trzy bramy od strony północnej: brama Rubena jedna, brama Judy jedna, brama Lewiego jedna. A od strony wschodniej 4500 prętów i trzy bramy: brama Józefa jedna, brama Beniamina jedna, brama Dana jedna. A po stronie południowej 4500 prętów i trzy bramy: brama Symeona jedna, brama Issachara jedna, brama Zebulona jedna. Po stronie zachodniej 4500 prętów i trzy bramy: brama Gada jedna, brama Aszera jedna, brama Neftalego jedna. Wokoło 18 000 prętów. Odtąd będzie się nazywało to miasto: YHWH tam. (Ezechiela 48:30-35)

⁷³ Lud przybędzie do ciebie z dalekich krajów i przyniesie dary. W tobie będą oddawać cześć Panu, a ty będziesz nazywany sanktuarium; w tobie będą wzywać wielkiego imienia Pana. (Tobiasza 13:13-14; por. Henocha 10:21; 48:4-5)

z każdym drogocennym kamieniem: pierwszy fundament, jaspis; drugi, szafir; trzeci, chalcedon; czwarty, szmaragd; piąty, sardoniks; szósty, sardis; siódmy, chryzolit; ósmy, beryl; dziewiąty, topaz; dziesiąty, chryzopraz; jedenasty, hiacynt; dwunasty, ametyst. A dwanaście bram było dwunastoma perłami, każda z bram była zrobiona z jednej perły, a ulica miasta była czystym złotem, jak przezroczyste szkło".

(Objawienie 21:18-21)

Jaspis dla ściany i złoto dla miasta to materiały, które są półprzezroczyste. Stąd odniesienie w tekście do *przezroczystego szkła*. Te materiały budowlane nie ukrywają chwały Bożej, która w nich mieszka. Piękno miasta podkreślają kolorowe kamienie szlachetne.

I nie widziałem w niej żadnej świątyni, bo Pan Bóg Wszechmogący jest jej świątynią i Baranek". (Objawienie 21:22)

Czy mamy tu sprzeczność z werselem 3 lub wizją świątyni Ezechiela? Świątynie mają podwójne znaczenie. Z jednej strony są miejscem spotkań Boga i Jego ludu jako oddzielna dzielnica, a z drugiej strony są oddzieleniem od wszystkiego, co nieświęte. Jednak chwała Boża obejmie nie tylko świątynię, ale także Jerozolimę i cały świat. Dlatego jednym z wyjaśnień może być przezroczystość *przezroczystej* świątyni.⁷⁴ Ta fizyczna świątynia jest oczywistą starożytną żydowską nadzieją na przyszłość i nie można jej po prostu alegoryzować. Niemniej jednak kwestia ta nie została całkowicie rozwiązana.

Miasto nie potrzebuje słońca ani księżyca, aby mu świeciły, bo chwała Boża je oświetliła, a jego lampą jest Baranek. Narody będą chodzić w jego świetle, a królowie ziemi przyniosą do niego swoją chwałę. Jej bramy nie będą zamknięte za dnia, bo nie będzie nocy. Do niej przyniesiona będzie chwała i cześć narodów". (Objawienie 21:23-26)

Całe starożytne życie istniało w dzień i w nocy, w słońcu, księżycu i gwiazdach. Ciała niebieskie, jakie znamy, znikną ^{całkowicie}⁷⁵.

⁷⁴ I stanie się, gdy rozmnożycie się w ziemi i będziecie płodni w owych dniach, mówi JHWH, że nie będą już mówić: "Arka przymierza JHWH"; i nie będą już o niej pamiętać, i nie będą jej już wspominać, i nie będą jej już szukać, i nie powstanie ona ponownie. W owych dniach Jerozolima będzie nazywana tronem JHWH i wszystkie narody zgromadzą się do niej z powodu imienia JHWH w Jerozolimie; i nie będą już chodzić według uporu swego złego serca". (Jeremiasza 3:16-17)

⁷⁵ Ani słońce nie będzie ci światłością w dzień, ani księżyc jasnością, ale JHWH będzie ci światłością wieczną, a Bóg twój światłością twoją.

starego świata. Ale teraz Bóg wkracza bezpośrednio w swoje stworzenie. Kiedy niebiański Ojciec przyjdzie na ziemię, cała planeta zostanie oświetlona Jego chwałą⁷⁶.

Narody zgromadzą się w Jerozolimie i nie będą już chodzić według swoich niegodziwych serc (Jeremiasza 3:17). Przyjdą ze wszystkich krańców ziemi i będą żałować za kłamstwa swoich ojców, ponieważ oddawali cześć bożkom. Co więcej, poznają osobiste imię Boga *JHWH* (Jeremiasza 16:19-21). Wargi narodów będą czyste, by wzywać imienia *JHWH* i służyć Mu jednomyślnie (Zephaniah 3:9).

Królowie ziemi zostaną wyznaczeni przez Mesjasza. Zgodnie z miarą ich udowodnionej wierności, przydzielą im odpowiednią pozycję władzy w królestwie Bożym.⁷⁷ Będą też wierzący, którzy nie otrzymają pozycji władzy.⁷⁸ Miasto będzie zawsze dostępne dla narodów i królów, Bóg jest zawsze obecny, nie ma ^{barier}⁷⁹.

I w żaden sposób nie wejdzie do niego nic plugawego, co czyni obrzydliwością lub kłamstwem, lecz tylko ci, którzy są zapisani w księdze życia Baranka". (Objawienie 21:27)

Chociaż 12 bram jest otwartych, są one strzeżone przez 12 aniołów (werset 12). Będą to ludzie nieczysti (Izajasza 35:8; Ezechiela 44:9), którzy nie są zapisani w Księdze Życia.

Biżuteria. Twoje słońce nie zgaśnie ani twój księżyc się nie wycofa, bo JHWH będzie twoją wieczną światłością. A dni twojej żałoby dobiegną końca. (Izajasza 60:19-20)

⁷⁶ *A oto chwała Boga Izraela przyszła ze wschodu, a jej dźwięk był jak szum wielkich wód, a ziemia łśniła jego chwałą.* (Ezechiela 43:2)

⁷⁷ *I rzekł mu: Sługo dobry, ponieważ byłeś wierny w najmniejszym, miej władzę nad dziesięcioma miastami. I rzekł też do tego człowieka: A ty bądź nad pięcioma miastami".* (Łukasza 19:17, 19).

⁷⁸ *Jeśli czyjeś dzieło, które na nim zbudował, pozostanie, otrzyma nagrodę; jeśli czyjeś dzieło spłonie, poniesie stratę, ale on sam zostanie zbawiony, tak jak przez ogień.* (1 Koryntian 3:14-16)

⁷⁹ *A twoje bramy będą stale otwarte; dzień i noc nie będą zamknięte, aby przynieść do ciebie bogactwo narodów i królów, których porwali.* (Izajasza 60:11)

16. Końcowe przypomnienie (rozdział 22)

Rozdział ten w dalszym ciągu dotyczy nowego Jeruzalem w królestwie Bożym. Po zewnętrznych opisach świętego miasta, scena przenosi się do jego centrum.

I ukazał mi rzekę wody życia, lśniąca jak kryształ, wypływającą z tronu Boga i Baranka". (Objawienie 22:1)

W Biblii znajdujemy przepływ wody. Ogród Eden był nawadniany przez strumień (Rdz 2:10). Obfitość wody jest podstawowym wymogiem dla życia roślin, zwierząt i ludzi. Żywa woda jest niezbędna dla nieśmiertelności. Ci, którzy pili tylko naturalną wodę i porzucili źródło wody żywej, wyschną.⁸⁰ Odnowiająca i regenerująca moc niebiańskiego Ojca wypływa z tronu Boga. Zmartwychwstali są teraz *rzekami wody żywej* (Jana 7:38) i jak *źródło wody* (Izajasza 58:11).

Pośrodku ich ulicy i rzeki, po tej i po tamtej stronie, było drzewo życia, rodzące dwanaście owoców, przynoszące owoc każdego miesiąca; a liście tego drzewa są dla uzdrowienia narodów. (Objawienie 22:2)

Strumień ten jest kilkakrotnie zapowiadany w Starym ^{Testamencie}⁸¹ i tutaj znajduje swoje wypełnienie. Już Ezechiel opisuje comiesięczny płodozmiian drzew i uzdrawiające działanie ich liści.⁸² "Narody" są tutaj synonimem pogan lub bezbożnych. Drzewo życia nie jest już drzewem zakazanym i znacznie przewyższa pierwszy raj.

⁸⁰ Biada wam, którzy pijecie wodę w każdej chwili, bo nagle zostaniecie spłaceni, zostaniecie zniszczeni i uschniecie, ponieważ zapomnieliście o źródle życia. (Enocha 95:6, por. Jeremiasza 2:13)

⁸¹ *I przyprowadził mnie z powrotem do drzwi domu; a oto wody wypływały spod progu domu na wschód, bo front domu był na wschód; a wody spływały spod spodu, z prawej strony domu, na południe od ołtarza.* (Ezechiela 47:1) *I stanie się w owym dniu, że wody żywe wypłyną z Jeruzalemu, połowa z nich w kierunku morza wschodniego, a połowa z nich w kierunku morza tylnego; latem i zimą to się stanie.* (Zachariasza 14:8 por. Psalm 46:5; Joela 4:18)

⁸² *A nad rzeką, na jej brzegu, po tej i po tamtej stronie, wyrosną wszelkiego rodzaju drzewa, z których ludzie będą jeść, których liście nie zwiędną i których owoce nie wyczerpią się. Miesiąc po miesiącu będą rodzić dojrzałe owoce, bo jej wody wypływają z sanktuarium; a ich owoce będą na pokarm, a ich liście na uzdrowienie.* (Ezechiela 47:12)

I nie będzie więcej przekleństwa, a tron Boga i Baranka będzie w nim, a służy jego będą mu służyć i ujrzą oblicze jego, a imię jego będzie na czołach ich. I nocy już nie będzie, ani lampy, ani światła słonecznego, bo Pan Bóg będzie świecił nad nimi i będą królować na wieki wieków". (Objawienie 22:3-5)

W świętym mieście pobożny styl życia będzie możliwy bez żadnych ograniczeń. Wszystko, co bezbożne, nie będzie mogło wejść do Jerozolimy. Nie będzie żadnego aktywnego źródła uwodzenia, ani chorób, śmierci czy przekleństw wynikających z ^{nieposuszeństwa}⁸³.

Objętnica Mesjasza wypełniła się w Królestwie Bożym. Teraz *ujrzą* jedyne prawdziwego Boga (Mt 5:8).⁸⁴ Niewierzący uciekli przed obliczem Boga i ukryli się (Obj 6:16). Mieszkańcy nowego Jerozolimy noszą znak Boga, aby było jasne, że należą do Niego na zawsze.

Dzieci Boże będą królować na wieki (Daniela 2:44). Teraz, w odrodzeniu, są w stanie dokonywać większych dzieł niż Mesjasz dokonał wtedy (Jana 14:12).

I rzekł do mnie: "Te słowa są pewne i prawdziwe, a Pan, Bóg duchów proroków, posłał swego anioła, aby pokazać swoim sługom, co wkrótce musi się wydarzyć. A oto wkrótce przyjdę. Błogosławiony, kto zachowuje słowa mądrości tej księgi! A ja, Jan, jestem tym, który słyszał i widział te rzeczy; a kiedy usłyszałem i zobaczyłem, upadłem, by oddać pokłon u stóp anioła, który mi to pokazał. I rzekł do mnie: "Patrz, nie czyni tego. Jestem twoim współsługą i współsługą twoich braci proroków i tych, którzy zachowują słowa tej księgi. Czcij Boga.
(Objawienie 22:6-9)

W ostatniej części (wersety 6-21) mamy różnych mówców. Pierwszym z nich jest anioł, który przemawia w imieniu Boga (wersety 6-7; 9-15). Drugim mówcą jest Jan (wersety 8; 20-21). Trzecim mówcą jest Mesjasz (wersety 16-19).

⁸³ YHWH zabrał twoje sądy, zmiotł twój wroga; Król Izraela, YHWH, jest pośród ciebie; nie ujrzysz więcej nieszczyścia. (Zephaniah 3:15)

⁸⁴ Rzekłem: **Nie ujrzę YHWH**, YHWH w krainie żyjących; nie ujrzę już ludzi wśród mieszkańców królestwa umarłych. (Izajasza 38:11) Gdybym nie wierzył, **że ujrzę dobroć JHWH** w krainie żyjących...! (Psalm 27:13)

Słowa Boga są *wierne i prawdziwe*. Wyrażenie to znajdujemy po raz trzeci w Objawieniu (19:9; 21:5). Księga ta posiada boski autorytet.

JHWH jest Bogiem duchów wszelkiego ciała.⁸⁵ On jest początkiem wszelkiego stworzenia. Przyjdzie nagle (gr. *tachy*). JHWH jest tutaj (Ezechiela 48:35) i pozostaje na zawsze (Ezechiela 37:26).

I mówi do mnie: "Nie zapieczętował słów proroctwa tej księgi; czas jest bliski. Niech ten, kto czyni zło, nadal czyni zło, a ten, kto jest nieczysty, niech nadal się plugawi, a ten, kto jest sprawiedliwy, niech nadal praktykuje sprawiedliwość, a ten, kto jest święty, niech nadal będzie uświęcony". (Objawienie 22:10-11)

Danielowi powiedziano, aby zapieczętował te słowa aż do czasu końca (Daniela 12:9), ponieważ do tego czasu jest jeszcze dużo czasu (Daniela 8:26). Jan nie powinien już dłużej ukrywać konkretnych stwierdzeń dotyczących rzeczy i wydarzeń. Ponownie ostrzega nas w tej księdze, abyśmy nie oddawali czci aniołom (Objawienie 19:10), ale tylko Bogu JHWH.

Bezbożni będą nadal postępować niegodziwie i nie rozumieją (Daniela 12:10). Kto słuca, niech słuca; kto nie słuca, niech nie słuca (Ezechiela 3:27). Nie jest to zaproszenie do dalszego grzeszenia, ale stwierdzenie zatwardziałości serca. Ci, którzy nie chcą zrozumieć słów Jana, nie chcą odnowić swojego cielesnego sposobu myślenia, ponieważ oznacza to śmierć (Rz 8:6).

Oto wkrótce przyjdę, a wraz ze mną moja nagroda, aby każdemu policzyć, jakie będzie jego dzieło. Jam jest Alfa i Omega, Pierwszy i Ostatni, Początek i Koniec. (Objawienie 22:12-13)

Ojciec Niebieski przyjdzie nagle i wynagrodzi każdego według jego pracy. Nie uczyni tego jednak sam, ale przez swojego Syna, którego wyznaczył do tego celu (Dz 17:31). Chrystus sprawdzi każde dzieło, a ci, których dzieło pozostanie, otrzymają nagrodę (1 Koryntian 3:13-14).

Alfa i Omega jest niebiański Ojciec (Obj. 1:8; 21:6), a także *Pierwszy i Ostatni*⁸⁶ oraz *Początek i Koniec*. Bóg JHWH stworzył wszystko. On jest źródłem wszelkiego życia i na początku stworzył *niebo i ziemię* (Rdz 1:1). Jezus został powołany do życia przez Boga i Bóg wskrzesił Jezusa z martwych. W końcu Mesjasz ustanowi królestwo

⁸⁵ *A oni upadli na twarze i rzekli: O Boże, Boże duchów wszelkiego ciała!* (Wj 16:22a; por. 27:16); *W którego ręku jest dusza wszystkich istot żywych i duch wszelkiego ciała ludzkiego?* (Hioba 12:10); *A duchy proroków podlegają prorokom.* (1 Koryntian 14:32; por. 1 Jana 4:1)

⁸⁶ *Tak mówi JHWH, Król Izraela i jego Odkupiciel, JHWH Zastępów: Ja jestem pierwszy i Ja jestem ostatni, a poza Mną nie ma Boga.* (Izajasza 44:6; por. 44:4; 48:12)

Bogu i Ojcu, aby *Bóg był wszystkim we wszystkich*.⁸⁷ Wyjaśnia to również, że Jezus nie jest pierwszym i ostatnim ani początkiem i końcem w sensie absolutnym.

Błogosławieni, którzy piorą swoje szaty, aby mieli prawo do drzewa życia i mogli wejść przez bramy do miasta. Na zewnątrz są psy i czarownicy, i wszetecznicy, i mordercy, i bałwochwalczy, i wszyscy, którzy miłują i praktykują fałsz (Objawienie 22:14-15).

Jest ona nadal otwarta dla wszystkich, którzy są gotowi pokutować, aby ich szaty zostały wyprane i wybielone we krwi Baranka (Objawienie 7:14), aby uzyskać dostęp do Boga. Najpóźniej werseł 15 wyjaśnia, że w tym rozdziale nie mówimy o bezgrzesznej wieczności. Poza murami miasta znajdują się nieobrzezani w sercu (Dz 7:51). Wszyscy są na zewnątrz, w ciemności (Mt 25:30). Niezbawieni są nazywani psami (Filipian 3:2), jest to również związane z prostytutką (Powtórzonego Prawa 23:19). Żli ludzie nie mogą mieć społeczności z niebiańskim Ojcem (Psalm 101:7).

Ja, Jezus, posłałem mojego anioła, aby zaświadczył wam o tych rzeczach na zgromadzeniach. Ja jestem korzeniem i potomstwem Dawida, gwiazdą jasną i poranną. (Objawienie 22:16).

Począwszy od werseł 16, Jezus jest mówcą. Mesjasz potwierdza prawdę anielskich posłańców, których Jan widział i słyszał. Pochodzi z rodu Dawida, a zatem spełnia wymóg zasiadania na królewskim tronie Dawida w Jerozolimie.⁸⁸ Gwiazda wszędzie z Jakuba (Rdz 24:17), tą obiecaną gwiazdą jest Mesjasz.

A Duch i Oblubienica mówią: Przyjdź, a kto słucha, niech powie: Przyjdź, a kto pragnie, niech przyjdzie, a kto chce, niech darmo weźmie wodę żywota". (Objawienie 22:17).

Duch Boży i odkupieni wzywają wszystkich ludzi do wiecznej społeczności z Bogiem i Mesjaszem. Wszyscy, którzy są spragnieni, otrzymają ją za darmo (Izaj. 55:1). Zamiast pragnienia i głodu mamy mieć ucztę i społeczność stołu z Ojcem i Synem (Zachariasza 14:16).

⁸⁷ "Albowiem on [JHWH] poddał wszystko pod nogi jego [Jezusa]". Ale kiedy On [JHWH] mówi, że wszystko jest poddane, jest oczywiste, że On [JHWH] jest wyjątkiem, który poddał wszystko Jemu [Jezusowi]. Gdy zaś wszystko będzie Mu [Jezusowi] poddane, wtedy i sam Syn [Jezus] będzie poddany Temu [JHWH], który wszystko poddał Jemu [Jezusowi], aby Bóg [JHWH] był wszystkim we wszystkich". (1 Koryntian 15:27-28)

⁸⁸ I wyjdzie ryż z pnia Jessego, a pęd z jego korzeni przyniesie owoc. (Izajasza 11:1)

Zaświadczam każdemu, kto słucha słów proroctwa tej księgi: Jeśli ktoś doda coś do tych rzeczy, Bóg doda mu plag, które są zapisane w tej księdze; a jeśli ktoś odejdzie od słów księgi tego proroctwa, Bóg odejmie jego część od drzewa życia i od świętego miasta, o którym napisana jest ta księga". (Objawienie 22:18-19).

Wynika stąd wyraźne ostrzeżenie dla wszystkich, którzy fałszują, zniekształcają, skracają lub dodają do słów Bożych. Ostrzeżenie to znajdujemy już u ^{Mojżesza}⁸⁹. Słowa Boga są oczyszczone i nie potrzebują żadnych dodatków (Przysłów 30:5-6). Paweł jest również bardzo jasny w doborze słów, jeśli chodzi o ewangelię.⁹⁰ Każdy, kto zaprzecza słowu Bożemu, sprzeciwia się Mesjaszowi i ostatecznie Ojcu Niebieskiemu.

Ten, który świadczy o tych rzeczach, mówi: "Tak, wkrótce przyjdę. - Amen; przyjdź, Panie Jezu! Łaska Pana Jezusa Chrystusa niech będzie ze wszystkimi świętymi!" (Objawienie 22:20-21).

Mesjasz obiecuje, że wkrótce przyjdzie. Jan potwierdza te słowa na końcu i mówi: *Amen; przyjdź, Panie Jezu!* Jan był pewien łaski Pana Jezusa. Wszyscy powinniśmy dzielić jego pewność co do chwalebnej przyszłości.

W ostatnim zdaniu są dwa kluczowe słowa: łaska
i Jezus

⁸⁹ Nie będziesz dodawał do słowa, które ci nakazuję, ani nic z niego nie zrobisz, abyś przestrzegął przykazań JHWH, Boga twego, które ci nakazuję. (Powtórzonego Prawa 4:2) ⁹⁰ Ale nawet gdybyśmy my lub anioł z nieba ogłosili wam jako ewangelię coś innego niż to, co ogłosiliśmy wam jako ewangelię, niech będzie przeklęty! Jak powiedzieliśmy przedtem, tak i teraz powtarzam: jeśli ktoś głosi wam coś innego jako ewangelię niż to, co otrzymaliście, niech będzie przeklęty. (Galacjan 1:8-9)

17. Wycieczka: Światowe imperia w Księdze Daniela

Babilon, złota głowa:

W tym czasie Egipt i Asyria były głównymi potęgami na Bliskim Wschodzie. Powstanie Babilonu jako światowej potęgi poprzedziła bitwa pod Karkemisz. Było to militarne starcie między armiami Egiptu i Babilonu w pobliżu starożytnego miasta Karkemisz.

Imperium Asyryjskie znalazło się pod rosnącą presją Imperium Babilońskiego. W 614 r. upadła stolica Assur, w 612 r. Niniwa, w 610 r. Harran, musieli wycofać się za Eufrat.

W bitwie pod Karkemisz (608 r. p.n.e.) Egipt pomaszerował na Asyrię do Karkemisz (2 Krl 23:29; 2 Kronik 35:20). Król Jozjasz wyruszył ze swoją armią przeciwko Egipcjom i został zabity pod Meggido. W bitwie pod Karkemisz (605 r. p.n.e.) sojusz Egiptu i Asyrii został zdecydowanie pokonany przez Nabuchodonozora, króla Babilonu, i jego sojusz Medów, Persów i Scytów (Jr 46:2-12).

Babilon był teraz nową światową potęgą. Asyria zniknęła, zgodnie z przepowiednią proroka Zefaniasza (Zef 2:13-15). Egipt został zredukowany do skromnego królestwa (Ez 29:14-15; 2Krl 24:7). Podporządkowane kraje stały się przedmiotem daniny. Juda próbował kilku buntów, co ostatecznie doprowadziło do całkowitego zniszczenia Jerozolimy i świątyni Salomona w 587 roku. Część ludności została wygnana do Babilonu, który nie został opuszczony aż do okresu perskiego. 20 lat po bitwie pod Karkemisz Nabuchodonozor zniszczył Jerozolimę (2 Krl 21:13).

Medopersia, srebrna pierś:

W 562 r. p.n.e. Nabuchodonozor zmarł po 40 latach rządów. Rozpoczął się szybki upadek imperium babilońskiego. Nabonid wycofał się do oazy Tayma, 1000 kilometrów od Babilonu. Chociaż oznaczało to, że kontrolował ważne szlaki handlowe, nieobecność króla oznaczała, że tradycyjne festiwale noworoczne w Babilonie zostały odwołane, a wraz z nimi kult boga Marduka. Kapłani i ludzie odwrócili się więc od Nabonida. Po tym, jak Persowie pokonali Lidyczyków, Babilonia została otoczona przez Imperium Perskie i pokonana przez Cyrusa II w 539 r. p.n.e. po krótkim konflikcie zbrojnym.

Cyrus Wielki rządził Persją od około 559 r. p.n.e. do 530 r. p.n.e. Cyrus znacznie rozszerzył granice dawnego starożytnego imperium perskiego, które pod rządami jego następców rozciągało się od Indii po Iran, Babilon, Azję Mniejszą i Egipt i trwało do 330 r. p.n.e..

Duch JHWH przemówił przez Cyrusa Wielkiego (rządził Persją w latach 559-530 p.n.e.). *JHWH, Bóg niebios, dał mi wszystkie królestwa ziemi i zlecił mi zbudowanie mu domu w Jerozolimie, która jest w Judzie* (Ezdrasza 1:2). Izraelici mieli udać się do Jerozolimy z całym sprzętem, który Nabuchodonozor zabrał z Jerozolimy, aby odbudować świątynię JHWH (Ezd 1:7). Ezdrasz rozpoczął od wznowienia składania ofiar w Jerozolimie, Święta Namiotów i rozpoczęcia budowy świątyni (Ezdrasza 3). P o j a w i ł się jednak opór.

Artakserkses/Artahsasta (465-424 p.n.e. Wielki Król Perski) był synem i następcą Kserksesa I, który został zamordowany przez swojego dowódcę gwardii Artabanusa po wewnętrznych zamieszkach. Artabanus skierował podejrzania na Dariusza, najstarszego syna Kserksesa I. W gniewie młodszy brat Artakserkses zabił rzekomego ojca i wstąpił na tron.

Artakserkses zakazał prac budowlanych w celu ufortyfikowania Jerozolimy po tym, jak miejscowa ludność skarżyła się na Izraelitów powracających z wygnania babilońskiego, że podatki, cła i opłaty drogowe nie są już płacone Artakserksesowi (Ezdrasza 4:13-24). W tym czasie *prace nad domem Bożym w Jerozolimie zostały wstrzymane i trwały aż do drugiego roku panowania perskiego króla Dariusza* (Ezdrasza 4:24).

Dariusz Wielki (549-486 p.n.e.) zezwolił na dalszą budowę i ukończenie świątyni (Ezdrasza 6:12-16). Zasmucony złym stanem częściowo odbudowanego miasta Jerozolimy, Nehemiasz poprosił Artakserksesa o kontynuowanie odbudowy. W rezultacie Nehemiasz został namiestnikiem Żydów (Neh 5:14).

Imperium Aleksandra Wielkiego, brązowy brzuch i boki:

W czasach Aleksandra III Macedońskiego (356-323 p.n.e.) Imperium Perskie było największą potęgą terytorialną na świecie i było rządzone przez Dariusza III (380-330 p.n.e.). Persowie zostali pokonani pod Issus (333 p.n.e.), a armia perska została praktycznie unicestwiona w bitwie pod Gaugamelą (331 p.n.e.). Zamiast c z ł o n k ó w poprzedniej macedońskiej dynastii królewskiej, generałowie Aleksandra przejęli władzę jako jego następcy (Diadochi).

Wraz z nim rozpoczęła się era hellenizmu, podczas której kultura grecka rozprzestrzeniła się na dużą część świata. Wpływy kulturowe hellenizacji utrzymywały się w Rzymie i Bizancjum przez wieki.

Okolo 530 roku 11 rozdział Księgi Daniela opisuje upadek Persji z rąk Aleksandra (Dn 11:1). Po Cyrusie w Persji powstanie jeszcze trzech królów (Dn 11:2). Aleksander pokonał Dariusza III pod Issus i położył kres perskim rządóm (Dn 11:3).

Seleucydzi i Ptolemeusze, żelazne nogi:

Imperium Aleksandra zostaje zniszczone i podzielone między jego czterech generałów (Dn 11:4). Po Aleksandrze przyszli Diadochowie, a nie Imperium Rzymskie. Z czterech Diadochów jeden róg staje się bardzo potężny. Mały róg wyrasta bezpośrednio z Seleucydów (Dn 8:25).

A kozioł [Aleksander] wyrósł nad masą, a gdy się wzmocnił, wielki róg [zginął] został złamany, a na jego miejsce wyrosły cztery czcigodne rogi [czterech generałowie] ku czterem wiatrom nieba. A z jednego z nich [rogu Seleucydów] wyrósł mały róg [Antychryst], który stał się niezmiernie wielki na południe i na wschód [pochodzi z Syrii], i na cześć [Izraela]. I stał się wielki aż do zastępów niebieskich, i zrzucił z zastępów i z gwiazd na ziemię, i zmiażdżył je. Nawet co do księcia zastępów [Mesjasza] uczynił wielkie rzeczy; i odebrał mu ustawiczną ofiarę [po 3,5 roku], a miejsce jego sanktuarium [Świątynia Dni Ostatnich] zostało zburzone. Armia została porzucona wraz z ofiarą ustawiczną z powodu przestępstwa. I zrzucił prawdę na ziemię, i działał, i odniósł sukces [Dan 11:36]. - I usłyszałem świętego, który przemawiał, a święty rzekł do tego, który przemawiał: Do kiedy minie wizja nieustannej ofiary [świątyni] i spustoszenia [Jerozolimy], że zarówno sanktuarium, jak i zastęp zostaną zniszczone [kult miasta i świątyni]? (Dan 8:8-13)

18. Przegląd czasu

BOSKI PLAN ZABAWIENIA

WIARA RODZINY	MESJASZ - ZAPOWIEDZ	PRZEKONANIE NARODU	MIEJASZ - SPŁNIENIE PROROCTWA
Niepisanie prawo → Bóg przemawia bezpośrednio bez pośrednictwa sny, wójki, anioły → Odkrył tryb świętem → Składanie ofiar ze zwierząt → Kamienny ołtarz	→ Ewa (Rdz 3:15) → Salm (Rdz 9:27) → Abraham (Rdz 12:13) → Izak (Rdz 17:21) → Jakub (Rdz 28:34) → Jada (Rdz 29:35)	→ Prawo Mojżeszowe → Bóg przemawia do ludzi przez proroków → Kapłańskie lewitkie → Składanie ofiar ze zwierząt → Arka Przymierza, Świętynia	→ Zyski i nawroćci → pójgnie czasę tego samego Boga (Rz 10:12). → Narody uwspodliwione przez wiarę (Ga 3:8) → Przechwytwanie (Abrahama (Gal 3:7)
Przymierze z Adamiem (Rdz 2:1-3) Przymierze z Noem (Rdz 9:1-17) Przymierze z Abrahamem (Rdz 15:1-21) Przymierze z Izakiem (Rdz 26:26-34) Przymierze z Jakubem (Rdz 28:10-22) Przymierze z Jadą (Rdz 29:10-12)	Przymierze z Noem (Rdz 9:1-17) Przymierze z Abrahamem (Rdz 15:1-21) Przymierze z Izakiem (Rdz 26:26-34) Przymierze z Jakubem (Rdz 28:10-22) Przymierze z Jadą (Rdz 29:10-12)	Przymierze z Davidem (2Sm 7:1-13) Przymierze z Mojżeszem (Ex 24:1-8) Przymierze z Isaakiem (Rdz 26:26-34) Przymierze z Jakubem (Rdz 28:10-22) Przymierze z Jadą (Rdz 29:10-12)	Nowe przymierze (Lk 22:20-21) Nowe przymierze (Lk 22:20-21) Nowe przymierze (Lk 22:20-21) Nowe przymierze (Lk 22:20-21)
Eden 	Arka 	Arka Przymierza 	Świątynia
Czas patriarchów 2513 lat	Okres mozaiki 1524 lata	Czas faski 1985 + 7 lata	Friedensreich 1000 lat
HISTORIA PRAWA • Pisanie do sam • Przerwanie na kontekst • Ujednolicenie czołki • Uwier w to, co jest napisane PRAWO ADAMICZNE → Zakaz zabójstwa → Zakaz bluźnierstwa → Zakaz zdradzenia → Zakaz kradzieży → Wprowadzenie sądownictwa	POETYCJI • Mojżesz Izak, Sędziowie, Rut Hob, Psalmi Izak • Księga Rodzaju 1 i 2 Samuela Przymowa, Księga Rodzaju 1 i 2 Królewska Kanańska • Księga Rodzaju 1 i 2 Królewska Kanańska • Księga Powróconego Prawa 5 Ecdraz, Nehemiasz, Estera Mądrość	PROFECY PROROCY (mały) NOWY TESTAMENT • Oczyszczenie, 4 Ewangelie • Jeremiaś, Obadiasz, Jonasz, Michaś, Dziej Apostołskie • Łamentyżer, Habakuk, 13 listów Pawła Ezechiel • Zpiewanie, Psalmy, listy Pawła, Zachariasza, Malachiasza Objawienie	MIEJASZ SPŁNIENIE PROROCTWA → Osi Dawa (Mt 1:1) → Zmarłowanie (Rzymian 15:3) → Biełgim (Mt 2:1) → Zdrada (Jana 13:18) → Ukrzyżowanie (Lukasza 24:39) → Zmartwychwstanie (Dziej Apostołskie 2:31) Wypełnienie przymierza Izraela/Ada (Jer 31:31) Nowe senie (Jer 31:33) Nowy dzień (Ez 11:19)
Jak to zrozumieć? • Pisanie do sam • Przerwanie na kontekst • Ujednolicenie czołki • Uwier w to, co jest napisane • Pisanie do sam • Przerwanie na kontekst • Ujednolicenie czołki • Uwier w to, co jest napisane	Jak się uczyć? • Kto mowi? • Kto kogo mowi? • W jakim czasie mowi? • Dlaczego się odesławi?		

70. DANIEL WEEK

Budowanie świątyni Antychryta	Naruszenie przymierza	Więski usisk
→ Antychryt jest małym rogiem (Dn 7:8, 8:9; Ap 13:1-10) → Zyc w czasach końca (Dan 8:17) → Objawienie mowi o bestii i wężu → Cłowiek grzechu, syn zatracaenia (2 Tes 2:3) → Smok daje mu władzę, tron i autorytet (Ap 13:2) → Natchniony księga (Dn 9:26) → Król Północy (Dn 11)	→ Pocażek 70 tygodnia z księgi Daniela → Antychryt zawiera przymierze z wieloma (Dn 9:27) → Rozpoczyna się składanie ofiar z żywności i ofiar (Dn 9:27)	→ Dni Pański (Dan 9:2) → Wznowienie chrześcijaństwa (Dn 7:21; Ap 13:7) → Cias pomocy JHWH (Jz 34:1-8) → Cias, w którym Pan ukarze świat za jego niegodziwość (1 Tes 2:16-17) → Cias pomocy JHWH (Jz 34:1-8) → Cias, w którym Pan zgromadzi narody w Dolnie Jerozolimata na sąd (Jz 3) → Cias palgnego gniewu Pana (Zephaniasz) → Cias nagłego zniszczenia dnia niegodziwoży (1 Tes 5:2-3) → Cias ognia od Pana (2 Tes 1:6-10; Hbr 10:27; 12:29; 2P 3:7; Ap 21:8) → Graza JHWH, splendor jego majestatu
Świątynia Antychryta 	70. tydzień Daniela (7 lat) 	Zniszczenie Świątyni
Czas faski	70. tydzień Daniela (7 lat)	Friedensreich
Kim jest Antychryt? → Antychryt jest małym rogiem (Dn 7:8, 8:9; Ap 13:1-10) → Zyc w czasach końca (Dan 8:17) → Objawienie mowi o bestii i wężu → Cłowiek grzechu, syn zatracaenia (2 Tes 2:3) → Smok daje mu władzę, tron i autorytet (Ap 13:2) → Natchniony księga (Dn 9:26) → Król Północy (Dn 11)	Dwa świadkowie → Są prorokami i będą prorokować przez 1260 dni (Ap 11:3). → Są obdarzeni nadprzyrodzoną mocą (Ap 11:5) → Posiadają cechy AT: Ogien, deszcz, krew (Ap 11:5-6) → Po 2,5 roku (po cenzuracji) jest gotowy. Antychryt ich zabija. (Ap 11:7) → Bóg wzkrzesza ich po 3 1/2 dniach, a oni wstają do nieba (Ap 11:11-12). → Rozpoczyna się trzecie nieścieżenie.	Miejaz nachodzi → Znak Mesjasza na niebie (Mt 24:30) → Wielki usisk: 144 000 synów Izraela i nieślenciane rzesze narodów (Dn 7:4, 9). → Pierwsza zmartwychwstanie (Ap 20:6) → Wezwanie Mesjasza (trąba archanioła 1 Tes 4:16) → Zmartwychwstanie umarłych (Ap 16:21) → Pochywienie w obłoki (nie do nieba!), w mgnienu oka, aby zostać przemienionymi (1 Tes 4:17) → Przemiana i zmartwychwstanie mają miejsce po Wielkim Usisku (1 Korintyan 15:52) → Aniołowie gromadzą wybranych (Mt 24:31)
Objawienie czasu → Czasu ostateczną są przedziśnietnie w rozumieniu wiejszych 300 lat po usisku ... i wtedy ukaza się znaki Mesjasza (Mt 24:29-30), objawie czas między pierwszym a drugim przyjsciem Mesjasza. → Pocażek 70 tygodnia roku 484 p.n.e. (Roz 11:1-2) 69 tygodni roku 33 n.e. Jul. Kalendarz (360 dni w roku); 483 lata + 360 dni + 178 880 dni (476 lat) → Okres ten rozpoczyna się od "przykazania odbudowy Jerolimata" (Dan 9:25), podzielonego na trzy okresy: 7 w. (49 lat), 62 w. (434 lata) i 1 w. (7 lat) 49 + 434 + 7 = 490 lat. 70. tydzień Daniela (ostatnie 7 lat) jest podzielony na dwie części (15 roku służby świątyni) 335 roku usisku). Koniec 70 tygodnia będzie wypełnieniem. → Pierwsze dwie części (49 lat i 434 lata) następują po sobie bez odstępu czasu Łącznie wyniosły one 483 (476 lat) (od 444 p.n.e. do 33 n.e.). → Przeważa "2000 lat (tj. dziesięć tysięcy 69 i 70 tygodni Daniela). 2. Błobnie nie można wywnioskować dat drugiego przyjscia (Mt 24:36).	Boskie potrawy • Smieś i kłuti → 2. biała • Aniołowie i czasami gniewu → 3. biała Śladem czasu gniewu (Ap 15:1-16:21) • Złotwie owrozenia • Sąd nad całym morzem • Sąd nad całą wodą • Ludzie spaleni przez słońce • Królestwo bestii zamienne • Kufaj wysucha • Najgorzej trzęsienie ziemi i grad, wyloty i góry znikają. • Zdrada i śmierć Boga i ludzi. • Gniew Boży jest całkowity	Dzien Pański → Najgorsze apokazy, cłowiek bezprawia, który zassa w świątyni (2 Tes 2) → Czas, w którym Pan ukarze świat za jego niegodziwość (1 Tes 2:16-17) → Cias pomocy JHWH (Jz 34:1-8) → Cias, w którym Pan zgromadzi narody w Dolnie Jerozolimata na sąd (Jz 3) → Cias palgnego gniewu Pana (Zephaniasz) → Cias nagłego zniszczenia dnia niegodziwoży (1 Tes 5:2-3) → Cias ognia od Pana (2 Tes 1:6-10; Hbr 10:27; 12:29; 2P 3:7; Ap 21:8) → Graza JHWH, splendor jego majestatu pojawią się (1 Tes 2:19; 2; Zach 1:4; Eze 43:2) → Czas, w którym JHWH zaskoczy grzeszników na ziemi (1 Tes 5:2-3) → Dzień Pański jest czasem "błazn" (Ezech 30:3; Zeph 1:14; Joel 1:15; 1:18; Obad 1:15). → Cias, w którym JHWH wyrzuci na wojnę przeciwko Izraelowi (Zach 14:12-15) → Przewaga i powroty Mesjasza, który zabije wroga (Ap 19:27) → Zniszczenie narodu, który nie wierzy w Mesjasza, który zabije wroga (Ap 19:27) → Zniszczenie narodu, który nie wierzy w Mesjasza, który zabije wroga (Ap 19:27)

19. Bibliografia

Barclay, William: Objawienie Jana 1 i 2 Benware, Paul: Od

Mateusza do Objawienia Fruchtenbaum, Arnold:

Podręcznik prorocत्व biblijnych Klein, Achim: Posąg

Nabuchodonozora

Klein, Achim: Prorocze interpretacje

Mattison, Kim: Czasy ostateczne - linia czasu

Nigg, Walter: Wieczne Królestwo

Pohl, Adolph: Wuppertaler Studienbibel - Die Offenbarung des Johannes

Strack/Billerbeck: Kommentar zum Neuen Testament. Trzeci tom.

Walvoord/Zuck: Nowy Testament wyjaśniony i zinterpretowany.

Wersety biblijne pochodzą z wydania Elberfelder z 1905 r. (tłumaczenie w domenie publicznej). Imię niebiańskiego Ojca jest oddawane tetragramem YHWH, a "B" przez "ss" (pisownia szwajcarska).